דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● אני נמנע משמע אני קיים – ניבה לניר
● בין גיבוי לחיפוי – חגי אשד
● השכנת סרר במערב ביירות – דן אבידן
● יום סרט – עליזה ולך
● בורסה וכלכלה (עמ' 4־5), ספורט (עמ' 11)
● עכשיו (עמ' 9) על הדשא (עמ' 10), כוכבים ולילות

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 17־28, רמ...
נהריה: 22־28, צפת: 17־29, טבריה: 24־35,
עפולה: 20־31, שומרון: 20־29, תל־אביב: 22־29,
ידיוו: 22־36, עזה: 22־28, באר־שבע: 20־32, אי...

יום שני, ז' בתמוז תשמ"ו, 14 ביולי 15986 ● גליון 18858
היום 12 עמודים ● המחיר 73 אג', באילת...

המפתח לחקירה בידי שפירא, פרץ ובורג הנוטים כעת לתמוך בהקמת ועדת חקירה

פרס יביא הנושא להכרעה הבוקר אם יהיה רוב לוועדה ● מקורבי שמיר: יהיה ויכוח

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

שלושת השרים יוסף שפירא, יצחק פרץ, ויוסף בורג מהמפלגות הדתיות, שבידיהם המפתח ליחסי הכוחות בממשלה, נוטים לתמוך בהקמת ועדת־חקירה בפרשת השב"כ - כך עולה לקראת הישיבה המיוחדת המתכנסת הבוקר כדי לדון לקראת הכרעת בג"צ הצפויה מחרתיים.

בלי הכרעת שלושת השרים האלה הסתמן שוויון ביחסי הכוחות בממשלה, כאשר 11 שרים של המערך ואמנון רובינשטיין תומכים בהקמת ועדת־חקירה ממלכתית כפי שמציע היועץ המשפטי לממשלה פרופ' חריש, ואילו שרי הליכוד ויגאל הורביץ מתנגדים בתוקף להצעה כזו.

מקורביו של ראש הממשלה שמעון פרס מסרו, כי הוא יביא את הנושא להכרעה רק אם יתברר לו כי יש רוב בעד ועדת־חקירה. ואילו מקורביו של ממלא־מקומו יצחק שמיר אמרו, כי הם צופים ויכוח קשה ולוהט, אך בסופו של דבר, גם אם הישיבה תתמשך אל תוך הלילה או אף תסתיים מחר בבוקר, תושג פשרה כלשהי. מקורבי שמיר אמרו, כי הם רואים בהצעה להקים ועדת־חקירה או לאפשר למשטרה לפתוח בחקירה משלה בבחינת „זה טריפה וזה נבלה". לדבריהם תוטל על היועץ המשפטי לממשלה „אחריות כבדה" אם יחליט, כפי שהודיע אתמול בישיבת הממשלה השבועית, כי יורה למשטרה לחקור את התלונות שהוגשו אם לא תוקם ועדת חקירה ממלכתית.

מקורביו של שמיר ציינו, כי הוא מוכן לכל־היותר למנות בודק יחיד עם סמכויות רחבות ביותר. מקורבי שמיר הוסיפו, כי הוא החליט בצורה נחרצת להורות לשרי הליכוד להתנגד לחקירת המשטרה, שתפגע לדעתו בשב"כ. לשם כך הוא מכנס התייעצות ביוזמת של שריו לקראת הישיבה שאמורה להיפתח בשעה תשע.

שלושת השרים הדתיים מהמפד"ל, מ„מורשה" ומש"ס אמרו אמש, כי התרשמו ביותר מדברי היועץ המשפטי לממשלה אתמול בדיון שבו הודיע בצורה פסקנית שגם אם תחליט הממשלה בניגוד לדעתו יורה למשטרה לפתוח בחקירה. במיוחד הם ציינו את הדגש על נימוקי הבטחון של היועץ המשפטי, לפיהם עדיפה ועדת־חקירה שתשמור על חשאיות ותמנע דליפת סודות של השב"כ על־פני חקירת משטרה.

בשתי המפלגות הגדולות העריכו, כי הדיון יהיה ארוך ביותר אך אין תחושה של משבר המאיים לפלג את הממשלה. נראה, כי הדיון יהיה ארוך ומתוח אך אפשר שתימצא בו בסופו־של־דבר נוסחת־פשרה כלשהי שתאפשר את המשך קיומה של ממשלת האחדות הלאומית.

מלשכת ראש־הממשלה הובהר בתגובה לפרסום ב„דבר", כי שמעון פרס ויצחק שמיר לא הגיעו ביניהם להבנה שיש לדחות את ההכרעה בממשלה עד להחלטת בג"צ.

חריש ל„דבר": באין ועדת חקירה – תהיה חקירת משטרה על אף התנגדות הממשלה

הברירה היא בין סקילה לשריפה – אמר חריש לשרי הממשלה – האם אתם רוצים להסתיר הכל? לטאטא הכל אל מתחת לשטיח?

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש פונה לישיבת הממשלה (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן ושרגה צימוקי, סופרי „דבר"

אם לא יוחלט בקרוב על הקמת ועדת חקירה, המשטרה תתחיל לחקור בפרשת השב"כ, גם אם הממשלה תתנגד לכך. זו חובתי וסמכותי להורות לה לעשות. זאת בלי שים לב להחלטת הממשלה – כך אמר אמש ל„דבר" היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. הוא הדגיש, כי אין לו כל כוונה להתפטר מתפקידו גם אם תחליט הממשלה בניגוד לדעתו.

יוסף חריש הסביר אתמול בישיבת הממשלה את עמדתו והדגיש, כי הוא חושש בדעתו להודיע מחרתיים לבית־המשפט הגבוה לצדק שהוא מתכוון להורות למשטרה לחקור בתלונות

(המשך בעמ' 2)

קראוס כבר גיבש את צוות החקירה

רבין לוקח האחריות לפקודה לתקוף את המחבלים בלילה

מודעי תקף את רבין ונחמקין נחלץ להגנתו

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

שר־הבטחון יצחק רבין אמר, כי הוא לוקח על עצמו את כל האחריות לפעולת צה"ל בסוף השבוע בחוף ראש־הנקרה.

יצחק רבין הבהיר אתמול בדיון בישיבת הממשלה, כי הורה לצה"ל לתקוף את המחבלים בשעת לילה ולא להמתין עד אור הבוקר, מחשש שהם ינסו לפרוץ לאחד מישובי הגליל.

שר־הבטחון השיב בכך לטענות שר־המשפטים יצחק מודעי, שניסה לרמוז בדבריו כי ניתן היה לפעול נגד המחבלים בדרך אחרת.

דברי יצחק מודעי עוררו את כעסו של שר־החקלאות אריק נחמקין, שזעם: „מה אתה בכלל מבין בנושאים האלה?".

יצחק מודעי: „עושים את מה שעושים ואחר־כך מבקשים אישור".

אריק נחמקין: „איך אתה מעז?"

יצחק מודעי: „לא אתן שיפריעו לי כאן. מילא ביקורת בעתונות, אך לא בחדר הישיבות של הממשלה. אתה בוודאי תלך ותספר לתקשורת".

אריק נחמקין: „מי שמדבר. אני הולך לתקשורת? אתה הרי הראשון שרץ לתקשורת ומספר להם".

יצחק מודעי: „כי אין לך מה לומר להם".

שתי קבוצות של מפגינים התאספו אתמול בבוקר מול משרד ראש הממשלה בעת הדיון הממושך על השעייתו של רפאל רקנאטי. ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה וצעירי מפ"ם (מימין) קראו לממשלה להדיח את רקנאטי מתפקידו ללא דיחוי, ואילו קבוצה של עובדי בנק „דיסקונט" (משמאל) נשאה כרזות שטענו, כי המלצות ועדת בייסקי הן בגדר המלצות בלבד. עד מהרה הגיעו המפגינים להתנגשות מילולית. „אין ביניכם אף ספרדי אחד", אמר אחד מעובדי בנק „דיסקונט" לסטודנטים המפגינים. „מה זה, לא עובדים היום בבנק?" ענו הסטודנטים. (צילומים: יצחק הררי)

רקנאטי הושעה ברוב גדול ומפתיע של 12 נגד שבעה – ובהימנעות פרס ועוד ארבעה

מושעה רפאל רקנאטי

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

המתקפה על הבנקים בבנק ישראל, גליה מאור, היתה על סף בכי, כך התרשמו אחדים משרי הממשלה מהבעת פניה למשמע דברי ההתקפה הקשים של כמה שרים, במיוחד שר־המשפטים יצחק מודעי, שהתנגד להשעייתו של יו"ר מועצת־המנהלים של בנק „דיסקונט" רפאל רקנאטי.

ראש־הממשלה שמעון פרס שתק בכל ארבע שעות הדיון הפתוח ולא הביע את דעתו. בסופו־של־דבר נמנע שמעון פרס, יחד עם עוד ארבעה שרים, מהצבעה, אך רוב גדול ומפתיע של 12 שרים מול שבעה החליט להשעות את רקנאטי על אף מסע אדיר של יחסי ציבור, כולל פניות של הרגע האחרון אל השרים עצמם.

„התקשרו אלי הביתה ביום שבת", התלונן עזר ויצמן, „ואמרו כי אסור לפגוע את רקנאטי. זו ממש חוצפה".

הדיון נפתח אתמול בדברים קצרים של גליה מאור שהדגישה, כי יש להשעות את רקנאטי משום שמעשיו בעבר יפגעו בפעולת הבנק בעתיד. נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, שהביא את ההצעה להשעות את רקנאטי, שתק ברוב שלבי הדיון והביע את דעתו רק לקראת הסיום. עד האגריה משה שחל הודיע כי הוא תומך בהשעיה משום שיש לקבל את שיקול דעתו של הנגיד.

משה נסים: „בנסיבות הנגיד להחליט על השעיה. אם לא נקבל את דעתו, איך יוכל הנגיד לעבוד בעתיד עם בנק דיסקונט".

יוסף בורג: „אני מצטער שדו"ח בייסקי לא עסק בשרים ונגידים לשעבר, אך זו עובדה שהמנכ"לים של שאר הבנקים התפטרו. אם רקנאטי לא יעשה זאת, תהיה זאת איפה ואיפה אם לא ניתן לו ללכת".

חיים קורפו: „אם לא יושעה רקנאטי גם המנכ"לים האחרים ירצו לחזור לתפקידם".

יעקב צור: „בנק דיסקונט אינו בנק פרטי ודינו כדין שאר הבנקים. אני דוחה הטענה כי הוא ראוי ליחס אחר".

חיים בר־לב הדגיש, כי מסקנות בייסקי הן „אכזריות ביותר", אך הודיע על תמיכתו בנגיד בנק ישראל.

משה ארנס: „יש להשעות את רקנאטי משום חומרת ויסות הבנקים. זה היה מעשה שלא ייעשה. במדינה מתוקנת היו הולכים על כך לבית־סוהר".

אמנון רובינשטיין: „אם לא נקבל את עמדתו של פרופ' ברונו לא נוכל לשאת את פניו".

גדעון פת: „אסור להשעות את יו"ר בנק דיסקונט. הממשלה היתה צריכה להזהות את מסקנות דו"ח בייסקי. היום ממשיכים לנהל את המערכת הבנקאית אישים שעסקו בויסות המניות, אז מדוע רק ארבעה־המנהלים צריכים ללכת ולשלם בקריירה שלהם?"

יצחק מודעי: „העתון 'חדשות' ניסה לרמוז שאני מקבל שוחד מרקנאטי. הויסות התחיל עוד בשנת 1977 על־ידי בנק הפועלים. מול שיקול דעתו של הנגיד צריך להיות שיקול רחב יותר".

גד יעקבי: „נשבעו כאן דברים חמורים ביותר. היו ששאלו מה זה ועדת בייסקי? מה זה הכנסת? מה זה בנק ישראל? אלה דברים השוחקים את יסודות המשטר

(המשך בעמ' 2)

איך הם הצביעו

12 שרים הצביעו בעד השעייתו של רפאל רקנאטי:

משה נסים, חיים קורפו, משה ארנס, עזר וייצמן, גד יעקובי, מרדכי גור, יעקב צור, משה שחל, אמנון רובינשטיין, חיים בר־לב, יוסף בורג, יוסף שפירא.

שבעה שרים הצביעו נגד:

יצחק שמיר, אריאל שרון, יצחק מודעי, גדעון פת, אברהם שריר, יגאל הורביץ, יצחק פרץ.

חמישה שרים נמנעו:

שמעון פרס, יצחק רבין, יצחק נבון, אריק נחמקין, דוד לוי.

השר אהרן משה קצב לא השתתף בהצבעה.

משעה פרופ' ברונו

שלושה חיילי צה"ל נפצעו ממוקש בלבנון

מאת סופר „דבר"

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אתמול בבוקר בלבנון כאשר רכב משוריין בו נסעו עלה על מוקש, צפונית לכפר א־טייבה, ק"מ ממערב לגבול ישראל. כוחות צה"ל סרקו את האזור לברור אם הוטמנו בו מוקשים נוספים.

סופרת „דבר" אריאלה ראובני מוסרת, כי שניים משלושת הפצועים הועברו במסוק לבית החולים רמב"ם בחיפה. מהנהלת בית החולים נמסר, כי שני החיילים נותחו והועברו לאחר מכן למחלקה האורתופדית. מצבם הוגדר כיציב. (ב.פ.)

בתוך כך מסרו עדי ראיה, כי מטוסי חיל האויר טסו אתמול בגובה רב מעל בקעת הלבנון, הנשלטת על־ידי סוריה, זו הפעם הראשונה מזה חודשיים. לעבר המטוסים נורתה אש נ"מ.

חברת עמיר נפצעה ממטען בכיכר דיזנגוף

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

מטען־חבלה קטן התפוצץ אתמול ב־8.15 בערב ברחוב דיזנגוף סמוך לכיכר. עינבר שפירא, בת 17, חברת קיבוץ עמיר, נפצעה קל והועברה לבית החולים „איכילוב" במכונית פרטית.

המטען הונח בשקית ניילון בפח־אשפה לצד הכביש. מיד לאחר הפיצוץ הגיעו למקום ניידות משטרה ונמסרה הודעה לניידות טיפול נמרץ של מגן־דוד־אדום. כשהגיעו הניידות ומד"א למקום, הועברה כבר הצעירה שנפצעה קל לבית־החולים.

המשטרה עצרה כמאה ערבים וסגרה את הרחובות דיזנגוף פינת המלך ג'ורג' לתנועת רכב פרטי. מפקד מרחב הירקון, נצ"מ אריה ביבי, ביקש מהציבור לשמור על עירנות מלאה.

העתון „אלקבס": הסורים פיזרו מטוסי־דמה מחשש לתקיפה ישראלית

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

צבא סוריה הציב בשדות־התעופה ברחבי המדינה מטוסי דמה עשויים מעץ – מסר העתון הכוויתי „אלקבס" במהדורתו היוצאת לאור באירופה. לדברי העתון נקטו הסורים צעד זה כדי להטעות את מטוסי צה"ל במידה שתתקוף ישראל מטרות בעומק שטח סוריה.

ההסברה הסורית הביעה לאחרונה חשש שישראל תנקוט פעולות צבאיות נגד סוריה בגלל מעורבותה של דמשק בנסיון הפיגוע במטוס „אל על" בלונדון ובגלל הטענות שנשמעו בישראל בדבר מעורבות סורית בנסיון הפיגוע במטוס „אל על" במאדריד בחודש שעבר. נודע כי לפי שעה אין הוכחות מוצקות שסוריה עמדה מאחורי נסיון הפיגוע האחרון במאדריד. אתמול הביע אחד מעתוני דמשק את החשש שצה"ל עלול לפעול נגד הכוח הסורי שנערך לאחרונה במערב ביירות.

בינתיים מסר העתון „אלביאן" היוצא לאור במפרץ הפרסי, שלקראת סוף החודש הנוכחי יצא הנשיא אסד לביקור בברה"מ.

שר התיירות המצרי ביטל במפתיע ביקורו בישראל

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שר־התיירות המצרי פואד סולטן ביטל אתמול את ביקורו בישראל בלי כל הנמקה ובלי שיקבע לו מועד חדש. השר המצרי היה אמור לבוא לארץ בסוף החודש.

שר התיירות אברהם שריר הביע אמש צער על ביטול ביקורו של סולטן. שריר גם הביע את התמרמרותו על כך, שקשרות התיירות בין שתי המדינות מתנהלות בעצלתיים.

לסופר „דבר" נודע, כי הודעתו של שריר עברה תהליך של ריכוך. בהודעה שפרסם תחילה הביע „מורת־רוח ואכזבה", אבל בלחצם של גורמים מסויימים החליט להסתפק בהבעת „צער" בלבד.

שלושה ישראלים למאסר 20 שנה על סמים בתאילנד

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ציון בר־שמעון, בן 26 מחיפה, שהואשם בתאילנד בקניית 80 גרם הרואין, נידון בבאנגקוק ל־20 שנות מאסר. יחד עמו נידונו למאסר 20 שנה שני יורדים שהחזיקו ברכושן צרפתי.

השלושה נתפסו בינואר 86 בבאנגקוק. בחיפוש שנערך במזוודותיהם נמצאו 80 גרם הרואין. ציון בר־שמעון טען להגנתו כי הוא לא ידע על החומר. שני היורדים טענו טענה דומה ובית־המשפט החליט להרשיע את שלושתם באותה עבירה.

חרות לפיד, שחזר השבוע מתאילנד אמר, כי משטרת תאילנד עצרה שני צעירים בני 23 מיבנה שהבריחו 150 גרם הרואין בתוך אמצעי מניעה. השניים צפויים למאסר של 40 שנה.

נוסעי אנייה בריטית הגיעו חולים ממצרים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

לנמל חיפה הגיעה אתמול האנייה הבריטית „קנברה", עליה דווח באמצעי התקשורת באנגליה שבעקבות עגינתה בנמלי מצרים נפגעו רבים מנוסעיה ממחלה מסתורית המתבטאת בין־השאר במיחושי בטן חזקים.

באנייה היו 1598 נוסעים ובהגיעה לחיפה סבלו רק שבעה מהם מכאבי בטן. לפיכך התירו שלטונות הבריאות הישראליים לכל הנוסעים הבריאים לצאת לטיולים בירושלים ובבית־לחם.

בשיחות עם פיקוד האנייה וסוכנה בארץ הוברר ש„קנברה" יצאה מנמל סאותהמפטון לפני שמונה ימים ונותרו לה עוד שמונה ימי הפלגה. עד כה חלו בה 22 נוסעים, אולם 15 מהם הבריאו. שיעור זה של חולים לא הדאיג את פיקוד האנייה.

סופר „דבר" מוסר, שלנמל חיפה הגיעו אתמול גם שלוש אניות נוסעים המפליגות בקו קבוע לארץ ובהן 1,200 תיירים ו־700 נוסעים אחרים.

זהירות: מדוזות!

מאת דבקה הרניש, סופרת „דבר" לענייני בריאות

המדוזות שהופיעו באחרונה בחופי הארץ, ובמיוחד באיזור חיפה, עלולות לגרום בעיות בריאות כאשר נתקלים בהן אנשים הסובלים מאלרגיות.

המדוזות מפרישות חומר הגורם אצל בני־אדם לצריבה, שלפעמים עלולה לגרום לכוויה מדרגה ראשונה, או אף שנייה שטחית. יש לנקות את מקום הצריבה ובמקרה שמופיעים סימנים לרגישות־יתר, כגון נפיחות מקומית או גרד קשה, יש לפנות לרופא שירשום תכשיר אנטי־אלרגי.

מומחים לביולוגיה ימית אומרים, כי המדוזות יעזבו בקרוב את חופי הארץ.

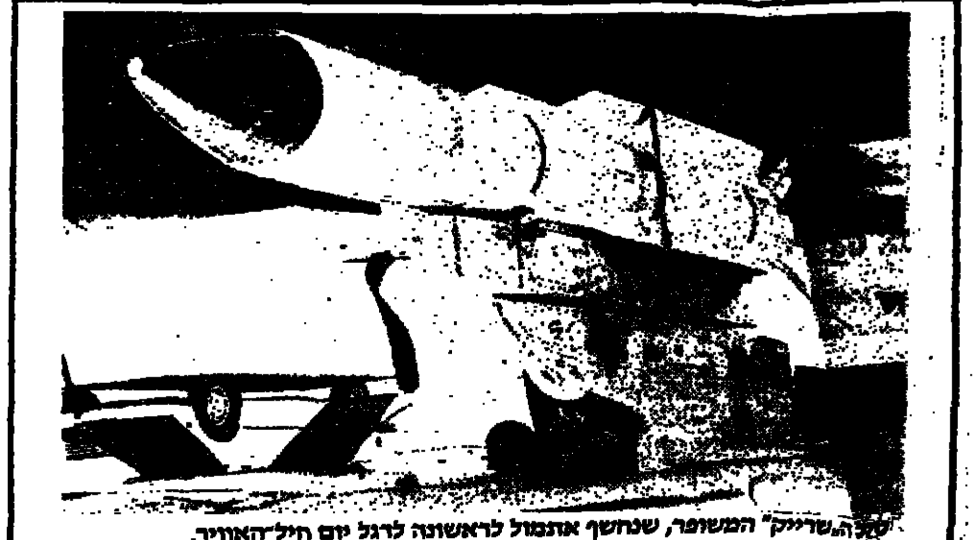

ה„שרייק" המשופר, שנחשף אתמול לראשונה לרגל יום חיל־האוויר. (צילום: דובר צה"ל)

סוריה עומדת לקבל טייסת ראשונה של מטוסי מיג־29

מאת מלי ליגנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

סוריה עתידה לקבל בקרוב, אולי כבר בעוד חודשים אחדים, טייסת ראשונה של מטוסי קרב מדגם „מיג־29", שהם החדישים ביותר במערך האווירי הסובייטי. מפקד חיל־האוויר, האלוף עמוס לפידות, שאמר זאת בפגישה עם כתבים צבאיים לרגל יום חיל האוויר החל השבוע, הוסיף, כי חיל־האוויר הסורי מתעצם איכותית וכך גם חילות אוויר אויב אחרים, עד כי „הם די קרובים ליישר איתנו קו בתחום התיחכום של הטכנולוגיות במטוסי קרב, באלקטרוניקה, מחשבים, מערכות שליטה ובקרה, לוחמה אלקטרונית ותיקשורת ואנחנו ניצבים בפני איומים הרבה יותר רציניים מבעבר".

לדברי האלוף לפידות גרמה מלחמת לבנון לתאוצה הזאת. מפקד חיל־האוויר סיכם ואמר בהזכירו את מכבש הקיצוצים שתחתיו נתונים צה"ל וחיל־האוויר, כי „אנחנו נמצאים במצב עדין גם בהשפעת עוצמה וסידרי כוח וגם מההיבט של טכנולוגיות ומערכות נשק מתקדמות".

בתקיפת חיל־האוויר על בסיסי מחבלים בתחנה עין־חילווה בשבוע שעבר השתתפו מסוקי־קרב של צה"ל, כך גילה מפקד חיל־האוויר שהגדיר את התקיפה כ„מאוד־מאוד מוצלחת". מסוקי הקרב שתקפו את המטרות היו מצויידים בכילי „כאר" והם פגעו פגיעות מדוייקות במטרות, שנפגעו עד כדי הרס מוחלט.

לרגל יום חיל האוויר חשפו ראשי החיל את מערכת הנשק „אגרוף סגול". זוהי מערכת נשק המיועדת לגלות, לזהות ולהשמיד מערכות קורנות של האויב והיא כוללת טיל „שרייק" משופר בעל ראש קרבי במשקל 150 ק"ג המונע על־ידי מנוע בערה כפולה ומערכת מטוס המאפשרת תצוגה של המטרה הנקלטת על־ידי הטיל, כולל הפרמטרים המדוייקים שלה. הטיל מתביית על הקרינה האלקטרו־מגנטית המשודרת על־ידי מערכות אויב עד טווח של 100 ק"מ ומעלה בדיוק רב. הוא בשימוש בחיל האוויר מסוף שנות ה־70 והוא דור חדיש של טילי ה„שרייק" האמריקאים.

ראש ממשלת בליז סיים ביקורו בארץ

(עז). — ראש־ממשלת בליז מנואל אסקיוול ורעייתו סיימו אתמול ביקור בן שבוע ימים בישראל.

ראש־הממשלה שמעון פרס נפרד מן האורח בטקס ממלכתי בגן הוורדים מול משכן הכנסת. כן נפרדו ממנו יו"ר הכנסת שלמה הלל, מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר, שרים, חברי־כנסת, ראש עיריית ירושלים, נציגי צה"ל והמשטרה והסגל הדיפלומטי.

ראש הממשלה אסקיוול סקר משמר כבוד של שלוש זרועות צה"ל ותזמורת צה"ל ניגנה את המנוני שתי המדינות. בתום הטקס הקצר, שבו לא נישאו נאומים, יצא ראש ממשלת בליז לשדה התעופה משם המריא חזרה לארצו.

איגוד עתונאי ישראל ידון באיום לסגור עתון „אל־מית'אק" בירושלים

מאת סופר „דבר" בירושלים

הנהלת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל עומדת לדון היום בהודעת משרד־הפנים, כי הוא מעיין באפשרות לשלול את רשיון הופעת העתון „אל מית'אק" במזרח־ירושלים והשבועון „אל עהד" הנלווה אליו.

אגודת העיתונאים בירושלים, שדנה בנושא, פרסמה קריאה לממונה על המחוז שלא לסגור את „אל מית'אק". גם האגודה לזכויות האזרח פרסמה אתמול הודעה המביעה דאגה מאפשרות שלילת רשיון „אל מית'אק". בהודעת האגודה נאמר, שאין העתון מואשם בהפרות כללי הצנזורה ומשרד־הפנים מתכוון להשתמש בסמכות מנהלית לסגירת העיתון. „אין זה מתיישב עם משטר דמוקרטי", נאמר בהודעה.

הסורים סיכלו נסיון של אנשי ערפאת להבריח נשק למחתרת האחים המוסלמים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

כוחות הבטחון הסוריים סיכלו באמצע השבוע שעבר ניסון של מחבלים מנאמני ערפאת להבריח מלבנון לשטח סוריה נשק ותחמושת למחתרת „האחים המוסלמים", הפועלת להפלת משטרו של הנשיא אסד.

על־פי ידיעה ששודרה ברדיו הפלאנגות ושאין לה אישור ממקורות אחרים, תפסו הסורים בגבולם עם לבנון שלוש משאיות עמוסות נשק ותחמושת, שהיו מוסוים בארגזי פירות וירקות. המשאיות היו בכיבול בדרכן לסעודיה, אך למעשה הן נשלחו ביוזמת ארגון „פתח" למוקדי הפעילות של מחתרת „האחים המוסלמים" בדמשק ובחמא.

הסורים עצרו כמה חשודים בנסיון להבריח את הנשק וערכו סריקות בעיר טריפולי בחפשם אחר מפקד החוליה, אך הוא הצליח לברוח לקפריסין בדרך הים.

הליטאים המתנגדים לרב לנדא בבני־ברק הקימו קהילה לעצמם

מאת נח זבולוני, סופר „דבר"

בבני־ברק נוסדה בימים אלה קהילה אולטרה־חרדית נפרדת. הקימו אותה „בני הישיבות", הפלג הליטאי באגו"י, הסר למרותו של הרב אליעזר מנחם שך, ראש ישיבת פוניבז'.

על הקהילה הנפרדת הוכרז באופן רשמי בשבוע שעבר ובראשה יעמוד הרב נסים קרליץ, רב שכונה בבני־ברק וחבר מועצת גדולי התורה מטעם אגו"י, שהוכתר כ„מרא דאתרא" של בני־ברק במקומו של הרב יעקב לנדא, שנפטר לפני [illegible] שנה.

עם פטירתו של הרבי יעקב לנדא, שכיהן יותר מ[illegible] שנה כרבה הראשי של בני־ברק, נתמנה במקומו בנו, הרב משה לנדא, לפי צוואת אביו המנוח. מינוי זה גרם לקרע עמוק בין „הליטאים" שבראשם עומד הרב שך, לבין חסידי חב"ד, שהרב משה לנדא נמנה עמם. בעבר היו נסיונות לאחות את הקרע, אך הם נכשלו. באחרונה הועלתה הצעה לסיים את הריב בין שני המחנות על־ידי הקמת „טרויקה" (שלישיה) של רבנים ובהם הרב נסים קרליץ, נציג הליטאים.

הרב משה לנדא סירב לקבל את הצעת הפשרה ועל כן החליטו הליטאים להקים קהילה חרדית נפרדת ולה שירותים נפרדים של שחיטה, כשרות ונישואים, ובימים אלה היא כבר החלה לפעול. הקמת הקהילה הנפרדת עוררה דאגה בקרב הציבור החרדי בארץ ובתפוצות, מחשש שבני־ברק תשמש תקדים לפיצול הקהילות החרדיות בארץ ובתפוצות.

שש בוגרות תיכון הצטרפו למשטרת נפת עזה

מאת סופר „דבר" בדרום

שש בוגרות תיכון בעזה ובחאן יונס הצטרפו באחרונה למשטרת נפת עזה. הן מוסלמיות השומרות מסורת ודוברות עברית. בסיום קורס השוטרות יועסקו בהדרכת תלמידי בתי ספר בהכוונת התנועה בדרכים ברכב והולכי רגל. שתיים מיועדות לתפקיד „רשמת חקירות" ויעסקו גם בעריכת חיפושים על גופן של נשים בעת חקירה.

האוצר שוקל מסים, היטלים והגבלות על האשראי לצמצום הצריכה הפרטית

מאת שלמה קרמר, הסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת המטבח החליטה אתמול לבחון את השפעת האשראי שהעמידו רשתות השיווק הגדולות על הגדלת הצריכה הפרטית והצמצום בחסכון הציבורי. עליית הצריכה הפרטית בשיעור חזוי של 8 עד 19 אחוז ובניגוד למתוכנן בתקציב הלאומי, גורמת דאגה באוצר.

הצעדים האפשריים הנשקלים באוצר מתמקדים בטיפול לצמצום ההוצאה של מטבע־חוץ של המדינה, אם על־ידי הטלת מסים או היטלים נוספים על נסיעות לחו"ל ויבוא מוצרים, ואם על־ידי הגבלות נוספות על האשראי כמו העלאת שערי הריבית או הגדלת שיעורי הנזילות של הבנקים. בשלב זה ככל־הנראה, לא נשקלים צעדים אדמיניסטרטיביים.

הצריכה הפרטית גבוהה, לפי סעיפות קודמות של האוצר, מהגידול בשכר הפנוי של הציבור, אך כיום נבדקת האפשרות שהגידול באשראי היווה גורם לתופעה. הגידול בצריכה הפרטית בא לביטוי ביבוא מוצרי צריכה, שגדל בתמורה עד הרגע האחרון של שנת 1985.

גידול ניכר נרשם גם במספר הישראלים היוצאים לחו"ל, גידול שלו השלכות חמורות על מאזן התשלומים. כתוצאה מהתמונה הכללית של הגידול בשכר ובאשראי, שבאו לביטוי בגידול בצריכה פרטית וביבוא, נשקלים צעדים אפשריים בתחומים שונים לריסון הביקושים. לאחרונה אף נודע שהאוצר ובנק ישראל בודקים את התפתחות האשראי החופשי כתוצאה מתחרות הבנקים על מתן אשראי ללקוחותיהם.

היום פגישה שריב נוספת לפתרון קיזוז עלויות שכר למעבידים

היום התקיים פגישת שרים נוספת בניסיון להגיע להסכמה בדבר הצורך שהמעבידים יפוצו על הגידול בעלויות שכר העבודה, כתוצאה מתוספת־היוקר האחרונה. כידוע, החליטה הממשלה לשלם 5 אחוזים מתוך הסכומים המתבקשים לתשלום ע"י הביטוח הלאומי מהמעבידים וההסתדרות, ורבו הסיכויים לביטול היטל החינוך והיטל הג"א. ביטול זה אינו עולה בקנה אחד עם תוכניות האוצר המקוריות, אשר חזו פיצוי חד־פעמי למעבידים ולא פיצוי מתמשך קבוע. נותרו בסך־הכל יומיים להחלטה ומלשכת דובר האוצר הביעו תקווה שהיום תתקבל הכרעה סופית בעניין.

כבר היום ברור, שהחזר 5 אחוזים לא ייעשה במלואו על חשבון זכות המעבידים לביטוח לאומי או למס מקביל והפשרה המסתמנת היא שהגורמים ישאו כל אחד בכשליש מן הפיצוי, דהיינו הממשלה תוותר על היטלים, הביטוח הלאומי יוותר על חלק מדמי הביטוח בענפים מסויימים ויקבל תמורה על חלק מהמס המקביל המתקבל ישירות ותקבל את התמורה מן האוצר.

חריש ל„דבר": באין ועדת חקירה

(סוף מעמ' 1)

אם הממשלה לא תחליט לפני כן על הקמת ועדת חקירה משפטית־ממלכתית. „הברירה הניצבת בפנינו כיום היא בין סקילה לשריפה", אמר חריש. „חכם הוא הרואה את הנולד. הממשלה תימצא במצב קשה אם בג"צ יתן צו החלטי שיורה לה לפתוח בחקירה משטרתית. עדיף שאנו נקדים את הבג"צ ונודיע לו שיש בכוונתנו לעשות זאת. חלקתי על עמדת זמיר שסבר כי יש להגיש תלונה במשטרה, בעיקר משום שהמשטרה היתה אז להשיג את פיטורי ראש השב"כ. ניתן היה להשיג זאת גם בלי תלונה ועד היום לא קיבלתי הסבר מספק מדוע היה צריך לעשות זאת. אך עכשיו אין ברירה, הברירה היא בין סקילה לשריפה".

חריש הוסיף, כי „יש למצוא דרך להבטיח את חשאיות חקירת המשטרה. כשלא השתכנעתי שהמשטרה יכולה לנהל חקירה חשאית, חשתי צורך להקים ועדת־חקירה משפטית. חקירת המשטרה תהיה בעלת השפעה הרסנית על המוראל של אנשי השב"כ. אחרי שהנשיא העניק את החנינה, יכולנו לקוות שייפסק מחול השדים, אך הוא לא נפסק. הוגשו עוד תלונות למשטרה. בנסיבות אלה עדיף לחזור להצעה המקורית של ועדת־חקירה. או שתהיה ועדת־חקירה או שבעוד שבוע יינתן צו החלטי של בג"צ. האם אתם רוצים להסתיר הכל? לטאטא הכל אל מתחת לשטיח? הצעתי להוקירים תרופה למכה ולהודיע לבג"צ על פתיחת חקירה. אמרתם שתקבלו כל המלצה של היועץ. אני מבקש מן הממשלה לתת לי הסמכה לפתוח בחקירת משטרה, אך אעשה זאת גם בלי הסמכתכם".

לאחר דבריו של יוסף חריש התפתח בממשלה דיון קצר שנמשך כחצי שעה ורובו הוקדש לשאלות השרים.

חיים בר־לב: „אני מציע לקבל את עמדת היועץ המשפטי לממשלה. גם מפכ"ל המשטרה מתכונן להודיע לבג"צ כי המשטרה תפתח בחקירה, אלא אם תמונה ועדת־חקירה. אני לא צריך להמתין בעניין פתיחת חקירת משטרה להוראה של היועץ המשפטי לממשלה".

משה שחל: „האם הממשלה יכולה להתערב בוועדת־חקירה אם יתברר לה שזו תחרוג מכתב הסמכויות שלה ותרחיב את החקירה?"

אריאל שרון: „האם ידוע לממשלה שאני נגד כל חקירה, בכלל זה גם ועדת־חקירה? מה היתרון של ועדת חקירה על פני חקירת משטרה בקשר לשמירת החשאיות? האם יש הבדל בין תחושות הנחקר לפני ועדת־חקירה לבין חוקרי־המשטרה?"

משה ארנס: „זהו שקר לייחס לי בעתון „חדשות" כאילו אמרתי שנתעלם מבג"צ. מה יקרה אם ועדת־חקירה תחקור היבט מסויים בפרשה והמשטרה תמשיך לחקור היבטים אחרים בגלל שהוגשו לה תלונות נוספות?"

יוסף חריש: „המשטרה חייבת לחקור כל תלונה, גם אם ועדת־חקירה תקום ותחקור מצדה את הנושא".

יצחק מודעי: „האם היועץ המשפטי לממשלה ממליץ על ועדת־חקירה?"

יוסף חריש: „כן".

אריק נחמקין: „האם ועדת־חקירה תפסיק חקירת משטרה?"

יוסף חריש: „לא".

חיים קורפו: „האם לא היו מקרים שהיועץ המשפטי לממשלה הפסיד בבית־המשפט? אין כל סיבה שלא נפסיד גם הפעם".

יגאל הורביץ: „הנשיא שהעניק חנינות לאנשי השב"כ חשב שיסיים את מחול השדים והחלטת ממשלה תהיה סתירה לחי עבורו. עדיף להמתין להחלטת בג"צ".

יוסף חריש: „אין שום סתירה לחי לנשיא".

שמעון פרס: „שתי שאלות ניצבות לפנינו: א. האם להתייחס להצעה של היועץ המשפטי לממשלה עוד לפני הבג"צ? ב. מה תהיה עמדת הממשלה? אני מציע שנתכנס מחר להמשך הדיון".

„סיכוי לשיפור" במצב מסורבי העלייה בברה"מ

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — מקורות מוסמכים בפאריס הביעו אופטימיות באשר לסיכויים של „תזוזה חיובית" במצבם של אסירי ציון ומסורבי העלייה בברה"מ, בעקבות ביקורו של הנשיא מיטראן שם.

המקורות מסרו, כי שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר ריימון „טיפל בנדיבות רבה" במקרים שהובאו אליו על־ידי ישראל.

מפ"ח נגד העברת הנהלות הרכבת ומינהל עבודות חוץ של סו"ב

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מועצת פועלי חיפה תתנגד לתוכניות להעביר לתל־אביב את ההנהלות הראשיות של הרכבת ושל מינהל עבודות חוץ ב„סולל בונה" וחברת „אבן וסיד" — מסר אתמול מזכיר המועצה, משה וסמן בישיבת המזכירות. הוא נימק עמדתו בכך שההעברות הללו יפגעו במעמדה הכלכלי של חיפה.

המקהלה הדרום אפריקאית הנודעת „גא רנקובה" הגיעה אתמול לזמריה שתיפתח מחר. המקהלה ידועה בשירי ה„טסאוונה" וה„זולו" המסורתיים. (צילום: ורה עציון).

רקנאטי הושעה

(סוף מעמ' 1)

הדמוקרטי בישראל. אני דוחה את הטענות המושמעות כאילו 'כולנו אשמים'".

אברהם שריר: „לא צריך לקבל את מסקנות בייסקי".

יגאל הורביץ: „אני אומנם אחראי יותר לוויסות מאשר שאר היושבים סביב השולחן הזה, אך כולם ידעו ולא אתן ידי לעזור לנגיד. פרופ' ברונו צריך להתפלל שזה יעבור היום, כי עלול לקרות משהו לבנק דיסקונט וזה יהיה על אחריותו".

מרדכי גור: „לא ניתן לומר כולנו אשמים. יש חלוקת סמכויות. ויסות המניות המפולת היו רעידות־אדמה. גם עובדי בנק דיסקונט לא יכולים לאיים עלינו".

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו הדגיש, כי ועדת־הכספים מסרבת לאשר הנפקות לבנק דיסקונט והדבר פוגע בתפקודו של הבנק. לדבריו, אם לאחר שלושת חודשי ההשעיה ינסה רפאל רקנאטי לחזור לתפקידו, הוא יאלץ להביא לחקיקת חוק מיוחד.

הוועה"פ של ההסתדרות אישר:

הפחתת המס המקביל לקופ"ח תהווה עילה להכרזת סכסוך

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

הוועד הפועל של ההסתדרות תמך אתמול בהצעתו של המזכ"ל ישראל קיסר להכריז על סכסוך עבודה כללי במשק, אם הממשלה תאשר הפחתה של המס המקביל שמשלמים המעסיקים לקופת־חולים.

בהצעה להכריז סכסוך עבודה תמכו כל הסיעות, פרט ל„תכלת לבן" שנמנעה. אנשי איגוד העובדים הליברלים שבליכוד תמכו בהצעת המזכ"ל.

בדיון שקיים הוועד הפועל על מדיניות השכר, מסר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, שעיקרי הסעיפים במשא ומתן על הסכמי השכר יסוכמו עד סוף יולי, כאשר המטרה המרכזית היא העלאה משמעותית של השכר התחילי. בנוסף לכך דורשת ההסתדרות שהאוצר יאפשר את הגדלת ההפרשות של המעסיקים לקרנות הפנסיה.

דן כהן (ר"צ) קרא להברפלד, בקריאת ביניים, להבהיר כמה אחוזים של תוספת שכר דורשת ההסתדרות, אך יו"ר האגף לאיגוד מקצועי סירב לפרט בנימוק ש„עלולות להתעורר ציפיות גבוהות בקרב העובדים".

יו"ר סיעת „תכלת לבן" שבליכוד, ח"כ יעקב שמאי, קרא לקיסר להתפטר מתפקידו כמזכ"ל ההסתדרות לאחר ש„איבד מאמינותו כנציגם של העובדים". שמאי טען שהסכם תוספת היוקר שנחתם הוא גרוע. עוד הטעים שאחיות בתי חולים „הפכו לכדור פינג פונג בין קיסר לבין מזכירת הסתדרות האחיות כרמיה פרץ".

מזכ"ל ההסתדרות לא נותר חייב: „שמאי תוקף כאן את מדיניות השכר המתונה של ההסתדרות בעוד שרי מפלגתו פועלים להעדפת העצמאים". קיסר הוסיף, בפנותו לשמאי: „לפני שאתה קורא לי להתפטר, עשה סדר בסיעת הליכוד המפולגת".

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני (מפ"ם) ציין שהסכנה למשק אינה טמונה בתוספות שכר, אלא ברווחים קלים המופנים לצריכה.

בדיון על המפה הארגונית החדשה של ההסתדרות אמר יו"ר האגף לאירגון ומועצות הפועלים, גדעון בן־ישראל, כי צירופם של ישובים ערביים ומושבים לתחום שיפוטן של מועצות הפועלים המקומיות, נועד ליצור יתר שוויון בין יהודים וערבים ולהבטיח שירותים שונים לחברי המושבים. הוא השיב בכך לדברי ביקורת בוטים שהשמיע נציג הליכוד, ח"כ שמאי, על צירופם של כפרים ערביים למועצות הפועלים שבערים היהודיות.

נציגי הליכוד, חד"ש ור"צ הצביעו נגד המפה הארגונית המוצעת, אך זו אושרה בקולות הרוב של סיעת המערך.

שילו יישאר המנכ"ל של סו"ב; 1,100 כבר פרשו מהקונצרן

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ראשי ההסתדרות וחברת־העובדים נסוגו מכוונתם לבצע חילופי גברי בהנהלת „סולל בונה". אהוד שילו, המכהן בחמשת החודשים האחרונים כמנכ"ל הקונצרן, יישאר בתפקידו ולא ימונה ליו"ר פעיל של מועצת המנהלים.

את מקומו של שילו כמנכ"ל „סולל בונה" אמור היה לקבל יצחק בן־דב, המשמש ראש חטיבת המתכת של „כור".

הרעיון לבצע שינויים בהנהלת „סולל בונה" התגבש לנוכח הקצב האיטי של הרה־ארגון במבנה הקונצרן. אולם בסוף השבוע שעבר הוחלט לבטל את חילופי הגברי משתי סיבות: האחת — נוצרה בעייה לגבי חלוקת הסמכויות בין שילו לבין בן־דב; השנייה — הפירסומים המוקדמים שדלפו לעיתונות פגעו בתדמיתו של שילו.

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו מתח ביקורת אתמול על הממשלה ובנק ישראל, המעכבים, כדבריו, את ביצועה של תוכנית ההבראה ההונית לקונצרן.

בתוך כך נמשך תהליך הפיטורים מ„סולל בונה". עד כה סוכם על פרישתם של 1,100 עובדים, מתוך 2,500 העובדים האמורים לפרוש מהקונצרן עד סוף השנה.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית.

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט והנספח המצורפים אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
„תכנית מס' חפ/1518/ד' – שינוי תכנון צומת חיל הים – ישו – רוטשילד",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229 – תכנית מתאר של העיר חיפה.
חפ/282 – אדמת בוסתאני, מישור חיפה מערבי.
חפ/607 – רח' ראס אל כרום.
חפ/1060 – גוש ד' בקרית אליהו.
חפ/1501 – תחנת רכבת חיפה מערב.
חפ/1518א' – צומת הרחובות חיל הים – ישו – רוטשילד.
חפ/1518ב' – שיפור צומת הרחובות חיל הים – ישו – רוטשילד.
התכנית משפיעה על תכנית מופקדת מס' חפ/1400 – תכנית מתאר מקומית למרחב התכנון של הועדה המקומית לתכנון ולבניה, העיר חיפה.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית.
גוש 10817 – חלקות 140, 147, 148, 204, 219.
חלקי חלקות: 1, 74, 131, 134, 139, 144־146, 202, 203, 215, 227, 234, 235.
גוש 10820 – חלקי חלקות: 1, 35, 37, 39.
גוש 10821 – חלקות 6, 57־60, 63־65, 74, 77, 83.
חלקי חלקות: 5, 13, 68, 75, 76, 78.
גוש 10822 – חלקות 14, 36, 46.
חלקי חלקות: 37, 38.
גוש 10825 – חלקות 32 – 30.
חלק מחלקה 566.
גוש 10916 – חלקות 5, 47, 48.
חלקי חלקות 3, 4, 7, 12, 46.
גוש 10917 – חלקות 1־3, 70.
חלקי חלקות 10, 71, 89, 90.
התכנית חלה על שטח בצומת המחבר את שכונת קרית אליעזר ושכונת בת גלים.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינוי התכנון ההנדסי של צומת חיל הים.
2. ביטול דרכים ומאפשרות קביעת דרכים חדשות והרחבת דרכים.
3. ביטול קביעה להריסת חלקי בנין.
4. קביעת שטחים לתכנון בעתיד.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
סיון תשמ"ו
יוני 1986
[illegible]
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ת.ב. 520
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 150 בגוש 6021 רח' מוהליבר מס' 29 חולון
הכוללת מתן הקלה ב. א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 538 מ"ר בשתי הקומות לכל דיירי הבית.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4732/173
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 172 בגוש 6748 רח' דוד אלעזר מס' 35 חולון הכוללת מתן הקלה ב. א. מעלית 5%
ב. תוספת קומה חריגית 2.5% כשטח המגרש 1087 מ"ר
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
סגן ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה
טל. 664690, 668188
הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי כיבוני מלכה ודוד בקשה להקלה בגוש 10546 חלקה 86 [illegible].
שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: 945/ג.
מהות ההקלה: בניית בית מגורים בסטיה של 6% באחוזי הבניה המותרים.
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישה לועדה בכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
שלמה [illegible]
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

לחברנו דוד פדהצור ומשפחתו
משתתפים באבלכם על מות האח
יצחק פדהצור ז"ל
אגודת העתונאים בתל־אביב
ועדת העורכים של העתונים היומיים

אגודת העתונאים בתל־אביב
אבלה על מות חברה
ד"ר **אליהו פורת (פורצקי)**
ומשתתפת בצער המשפחה

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
הונדישווילי מרדכי
במות אחיו **דוד** ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לשימק דב ויוסי
אתכם באבלכם על מות
הניה ז"ל
חבריכם במעלה החמישה

לידידינו היקרים שרה וחיים מגלי
אתכם אנו בצערכם הרב
בנפול הבכור והיקר
סמ"ר **גיא בן־דב** ז"ל
על משמרתו בהגנת המולדת
תנחומינו הכנים
אמה וישראל כרמי וב"ב
ק. טבעון

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יוסקה לוינסון ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי ח' תמוז תשמ"ו 15.7.86
בשעה 17.30 בבית הקברות בקבוץ גבים
משפחות לוינסון־קולטין

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4732/182
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 64 בגוש 6750 רח' קרן קימת מס' 27 חולון הכוללת מתן הקלה ב. א. מעלית 5%
ב. תוספת קומה חריגית 2.5% משטח מגרש 1073 מ"ר
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
סגן ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית טבעון
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק תכנון הבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לבנין ערים מקומית קרית טבעון בקשה למתן הקלה כדלהלן:
לנכס הקיים ברח' השקדים 54 – גוש 10592 חלקה 408,
גוש 10593 חלקה 274 – משפ' רמאג, הגדל,
בקשה להקלה באחוזי הבניה 23% במקום 18% המותרים עפ"י ת.ב.ע. 405/ג
בכבוד רב,
עמיהוד בן־דוד
יו"ר הועדה

כל בוקר עם עיתון דבר הוא בוקר טוב.

דבר DAVAR دبار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

מטוסי הצי השישי חידשו הגיחות במפרץ סידרה והלובים עונים ב„אימוני טילים"

מאת מוסר „דבר" בארה"ב
ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מטוסי הצי השישי מבצעים זה כמה שבועות גיחות מול חופי לוב ובכלל זה בשמי מפרץ סידרה, אם כי לא מדרום ל„קו המוות" שהיתווה מועמר קדאפי, דיווח אתמול „וואשינגטון פוסט", בהסתמכו על פקידים בפנטאגון.

שלשום הודיעה סוכנות הידיעות הלובית ג'אנה, כי צבא לוב עומד לפתוח באימונים בירי טילים במפרץ.

בניגוד להקפדה האמריקאית בשבועות שלפני הפצצת ה־15 באפריל, לא נמסרה הפעם הודעה מוקדמת על כוונת הצי השישי לממש את „חופש השיט" במפרץ.

בהפלגות ובגיחות אוויריות שהחלו זמן קצר לאחר ההפצצה הדרימו מטוסי קרב מנושאת המטוסים „פורסטאל" עד כדי 60 ק"מ מ„קו המוות", כדי להזכיר לקדאפי, שארה"ב יכולה ונכונה לשוב ולגמול ללוב על נסיונות פיגוע או יירוט.

עד להודעת ג'אנה נמנעה לוב מהתייחסות פומבית לנוכחות הימית המחודשת של ארה"ב מול חופיה, בין השאר משום ההשפעה הסובייטית המרסנת. הסובייטים לא סיפקו ללוב כמויות ניכרות של ציוד צבאי התקפי בשלושת החודשים האחרונים, אלא התמקדו בסיפור מערך טילי ה„סאם־5" בערי החוף סירטה ובנגאזי וקישורו במחשב. בשבועות האחרונים שיגרו הסובייטים גם טילי ה„סאם־2" לאתרים בבירה טריפולי וסביבה.

הפנטאגון סירב להגיב על טענת ג'אנה, כי בנוסף למבצעי הצי השישי העבירה ארה"ב מטוסי בקרה והתרעה „איוואקס" ממערב־גרמניה לאזור הים התיכון וכי מפציצי „בי־52" נחתו בבסיס הבריטי מילדנהול.

למרות הצלחת ההפצצה האמריקאית בלוב עד כה להרתיע טרור מצד אירגון אבו נידאל ובחסות לוב, מעריכים מומחים בממשל, כי צפוי חידוש הנסיונות לבצע פיגועים המוניים בבירות מערב אירופיות, דיווח אתמול „ניו יורק טיימס", משום שארגוני הטרור למדו כי פיגועים כאלה משפיעים על הציבור והממשלות במדינות המערב יותר משמשפיעה עליה חטיפת אזרחים בביירות.

תשתית הפיגועים הלובים באירופה נפגעה קשות מגירוש „דיפלומטים" לובים, בעוד שסוריה, הפועלת באמצעות באי־כוח, נוקטת המתנה זהירה, אמר בשבוע שעבר מתאם הלחימה בטרור בסטייט דיפרטמנט, רוברט אוקלי. לעומת זאת גבר החשש להפעלת טילי קרקע־אוויר להפלת מטוסי־נוסעים. ה„פוסט" דיווח אתמול, כי חברת „פאן־אם" שכרה עובדים ב„אל־על" לספק לה ייעוץ בטחוני וכי באחרונה חוזק מערך האבטחה בחברת התעופה האמריקאית, בדרכים גלויות וסמויות גם יחד.

עימות חריף צפוי היום בדרום־אפריקה עם האיגודים והסטודנטים הרדיקאלים

נשים ברובע סוויטו שביוהנסבורג נמלטות מאימת המהומות שפרצו במקום בין מהגרים חדשים לבין תושבי הרובע הוותיקים. לפחות חמישה בני־אדם נהרגו בסוף השבוע שעבר במהומות אלה. (צילום: א.פ.)

יוהנסבורג (רויטר וא.פ.). – עימות חריף צפוי היום לממשלת דרום־אפריקה עם שניים מהבולטים שבכוחות המתנגדים למשטרה – איגודי העובדים וסטודנטים רדיקאלים.

איגוד העבודה הגדול בדרום אפריקה „קוסאטו", המונה 500,000 איש, קבע את היום כ„יום פעולה" למחאה תעשייתית על מצב החירום שהוטל על המדינה לפני כחודש. בעיירות השחורים אמורים הלימודים להתחדש בבתי־הספר בתום הפגרה, וצפויה בהם תסיסה רבה לרגל כוונת הממשלה להנפיק תעודות זהות מיוחדות לתלמידים כתנאי לזכאותם ללימודים.

תעודות זהות אלה מעוררות זעם רב בקרב השחורים, שרק עד לתחילת חודש זה עוד נאלצים היו לשאת תעודות מעבר כדי להוכיח את זכאותם לחיות באזורים העירוניים. צעדי הממשלה נועדו לבלום בעודם באיבם צעדי מחאה והשבתות במערכת החינוך.

אתמול הכריזה ממשלת פרטוריה על תקנה חדשה לפיה יאבדו תלמידים שלא יעמדו בדרישות הרישום החמורות החדשות את זכותם ללימודים בבתי הספר. בתקנה נקבע גם כי לא ניתן יהיה לערער עליה בפני שום רשות שיפוטית. התקנה מקנה את הזכות לפקידי משרד החינוך להפנות תלמידים לכתות לימוד על־פי שיקול דעתם וגם לנוכח התנגדות מורי בית הספר. לנוכח שמועות על כוונת תלמידים רבים להיעדר מיום הלימודים הראשון של השנה נקבע באותה תקנה, כי תלמיד שיעדר מיום הלימודים הראשון יודחק מבית הספר לצמיתות.

חשש לשיבושים בפתיחת שנת הלימודים בגלל סירוב המורים לוותר על התוספות

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

במהלך פגישה שהתקיימה אתמול, בין ראש הממשלה ושרי החינוך והאוצר לבין נציגי המורים, הזהיר מנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי מפני שיבושים בפתיחת שנת הלימודים הבאה, נוכח סירובם של המורים לוותר על תוספות שכר המגיעות להם במסגרת מימוש הדיון עצמוני.

ראש־הממשלה ביקש מהמורים להתאפק ולהסכים לדחות את התוספות המגיעות להם בשנה אחת, שאם לא כן תיפרץ מערכת השכר והאינפלציה תיגבר ואז „אנחנו אבודים".

השר נסים אמר שהישגי תכנית הכלכלית נתונים בסכנה בגלל דרישות הבאות ממגזרים שונים במשק־לסיום הסכמים כמיליארד דולאר: לכן הממשלה לא תסכים לחלק השנה שום תוספות שכר. לדברי נסים, המורים כבר קיבלו השנה ב־1 באפריל תוספת של 10.5 אחוז וזה יותר מכל מה שקיבלו מיגזורים אחרים במשק.

שר־החינוך יצחק נבון הביע חשש שאם המורים לא יוותרו תזועזע מערכת החינוך מגל של פיטורי אלפי מורים.

יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים שושנה באייר הודיעה, שארגונה ישקול דחיית תוספות שאינן שעות חינוך בסכום כולל של 1.5 מיליון דולאר.

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר דחה את בקשת ראש־הממשלה לדחיית תוספות השכר, מכיוון שלדבריו, ציבור המורים הוא היחיד הנדרש כיום לוויתור שכר.

מנכ"ל משרד־החינוך אליעזר שמואלי הזהיר את המורים שהם עלולים להיפגע מכיוון שמשרד־החינוך יאלץ לבצע קיצוץ של 60,000 שעות, שייעשה במשרותיהם של מנהלים ומורים העוסקים בתפקידים ארגוניים. „אינני רואה איך שנת הלימודים תיפתח אם משרד־החינוך יאלץ לבצע קיצוץ זה", אמר שמואלי.

הפגישה אתמול הסתיימה בכך שנציגי המורים הבטיחו להתייעץ עם הנהלותיהם ולתת תשובה תוך שבוע.

מדענים מארה"ב הקימו תחנת המעקב הראשונה באתר ניסויי גרעין בברה"מ

מוסקווה (א.פ.). – מדענים אמריקאים הקימו את תחנת המעקב הראשונה של ארה"ב באתר ניסויים גרעיניים סובייטי. הם הציבו כתריסר מכשירי מדידה סייסמיים על גבעה באיזור הררי בקאזאכסטאן.

אחד מאנשי קבוצת המדענים המאיישת את התחנה, תומאס קושרן, העובד בשירות „המועצה לבטחון משאבי הלאום", שבסיסה בוואשינגטון, סיפר אתמול, כי קבוצתו נהנית מתמיכה רמה של שלטונות ברה"מ בתוכנית, והביע תקווה, כי בהצלחת התוכנית יהיה כדי להוכיח שניתן להציב תחנות מעקב לשם פיקוח על צמצום הנשק הגרעיני.

עם זאת ציין קושרן, כי למדעני קבוצתו אין כל ערובות לכך שיינתן להם לעקוב אחר ניסוי גרעיני, אם יחליטו הסובייטים לחדש את ניסוייהם בתום תקופת ההקפאה, 6 באוגוסט. „ללא ספק נודשה להישאר פה גם אחרי ה־6 באוגוסט", אמר, „אך איננו יודעים אם יינתן לנו לעקוב מקרוב אחר הניסויים. כך או אחרת, נדע אם נערך ניסוי, וזה דבר חשוב כשלעצמו. מה שיחסר לנו יהיה המידע הטכני המעניין הנוסף, שיאפשר לנו לשפר את תפקוד התחנה".

הקמת התחנה האמריקאית נעשתה במסגרת תוכנית משותפת, אמריקאית־סובייטית, המבוססת על הסכם שנחתם בין „המועצה לבטחון משאבי הלאום" האמריקאית לבין האקדמיה הסובייטית למדעים. במסגרת התוכנית אמורים מדענים סובייטיים להציב בקרוב את מכשירי המדידה הסייסמיים שלהם בקרבת אתר הניסויים הגרעיניים האמריקאי בנוואדה. יו"ר המועצה האמריקאית אמר אתמול, כי משרד החוץ האמריקאי נתן את ברכתו לתוכנית וינפיק אשרות למדענים הסובייטיים.

ציוד המדידה שבו משתמשים האמריקאים כרגע הוא בעל רגישות מוגבלת בלבד והוא מוצב על פני הקרקע, מפני שהקמת התחנה נעשתה בחיפזון, מיד עם החתימה על ההסכם ב־28 במאי. ציוד מדויק יותר יובא מארה"ב בקרוב ויוטמן באדמה בעומק של כ־100 מטרים, כדי להבטיח תוצאות טובות יותר.

לדברי תומאס קושרן, „אם יותם הסכם בין גושי להגבלת השימוש הגרעיני יהיה צורך בהקמתן של כ־25 תחנות דומות ברחבי ברה"מ ומספר דומה בארה"ב. תחנה זו איננה, לדבריו, הראשונה ברשת מתוכננת זו. „זהו פרויקט שנועד להדגמה, וחשיבותו הגדולה בכך שהוא מראה, כי ניתן להקים התחנה כזאת בברה"מ, מה גם שבחרנו להקימה באיזור רגיש ביותר, בקרבתו המיידית של אתר ניסויים גרעיניים.

התבטאות סעודית ראשונה בשבח שלום ישראל־מצרים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנסיך הסעודי טלאל בן עבד אלעזיז, בנו של מלך סעודיה עבד אלעזיז, התבטא לאחרונה בזכות הסכם השלום שחתם הנשיא סאדאת עם ישראל.

בראיון לשבועון לבנוני חדש היוצא לאור באירופה אמר טלאל, כי השלום שכרת סאדאת עם ישראל הוא מאורע גדול שצריך לסלול את הדרך לכריתת שלום בין ישראל למדינות ערביות נוספות.

בתשובה לשאלת מראיינו התבטא טלאל בזו הלשון: „אין אנו יכולים לשפוט את ביקורו של סאדאת בירושלים ואת השלום שהוא כרת עם ישראל בשנה אחת או בעשר שנים. מאורעות גדולים כגון אלה זקוקים לזמן רב כדי שאפשר יהיה להבין את משמעותם. כאשר הערבים (המתנגדים לשלום הישראלי־מצרי) יראו ביום מן הימים את שגרירי ישראל צועדים ברחובות מדינותיהם, הם ישפטו את צעדו של סאדאת בצורה שונה מכפי שהם עושים זאת כיום".

יצויין, כי הסעודים תומכים בדרך־כלל בהשגת פתרון מדיני לסכסוך הישראלי־ערבי. עם זאת, ככל הידוע, זו הפעם הראשונה שאחד מבני משפחת המלוכה הסעודית מצדד באופן גלוי ביוזמת השלום של הנשיא סאדאת וממריץ במשתמע את שאר מדינות ערב לנקוט יוזמה דומה. טלאל איננו ממלא תפקיד ממלכתי בסעודיה. הוא איש־עסקים שהתחנך בארה"ב וכתב את עבודת הדוקטור שלו בנושא „צעדי השלום במזרח־התיכון והתפקיד שממלאות המעצמות באיזור". מידת השפעתו על קובעי המדיניות בסעודיה איננה ידועה.

שניים מתוך יותר מ־100 אנשי בטחון מצריים הנאשמים בהשתתפות במרד שהיה במצרים בחודש פברואר, עם היפתח משפטם. יותר מ־1,000 נאשמים נוספים יועמדו למשפט במועד מאוחר יותר. (צילום: א.פ.)

כוכב הפופ בוי ג'ורג' נעצר בשבת בלונדון והואשם בהחזקת הרואין. אתמול הוא שוחרר בערבות ונצטווה להתייצב למשפט ב־29 בחודש. (צילום: א.פ.)

אמצעי בטחון „ישראליים" בחברת ט.וו.א. האמריקאית

התאוששות בתיירות האמריקאית לישראל

מאת אריה אויד, סופר „דבר"

„אמצעי־בטחון נוסח ישראל" הנהיגה באחרונה חברת־התעופה האמריקאית „ט.וו.א.". על כך הודיע אתמול סגן־נשיא החברה צ'ארלס אדאמס במסיבת־עיתונאים בתל־אביב. באותה הזדמנות מסר מנהל הסניף הישראלי אד פראנקפורט על התאוששות בתיירות האמריקאית לארץ.

אדאמס סיפר, כי מינהל התעופה האמריקאי הכין מיפרט לנקיטת אמצעי־בטחון בחברות האמריקאיות בטיסותיהן הבין־לאומיות. אמצעים אלה כוללים בדיקת כל הנוסעים ומטענם בטרם יירשמו לטיסה ובדיקה שנייה לפני עלייתם למטוס. הבדיקות נעשות בכל מקום על־ידי אנשי־בטחון אמריקאיים שהחברה מעסיקה לצורך זה. הוא הוסיף, כי בכמה מקרים היו האמצעים, שהנהיגה החברה ביוזמתה, נמרצים ממה שדרש מינהל התעופה האמריקאי.

בתשובה על שאלת סופר „דבר" אמר אדאמס, כי ממשלת ארה"ב מעסיקה מאבטחים מוטסים, והם מצויים גם במטוסי „ט.וו.א.". עם זאת סיפר, שכמה מדינות הערימו קשיים על דרכה של „ט.וו.א." בהעסקת אנשי־בטחון אמריקאיים בנמלי־התעופה שלהן. החברה התגברה על רוב הקשיים הללו, לעתים בהתערבותה של ממשלת ארה"ב.

אדאמס הדגיש, שאמצעים אלה יקרים מאד, וגילה, כי חברתו מעסיקה 460 אנשי־בטחון. משום כך מוצדק, לדעתו, לגבות מהנוסעים היטל למימון האמצעים הללו. עם זאת היתה „ט.וו.א." מעדיפה שממשלת ארה"ב תיקח על עצמה את אבטחת התעופה האזרחית.

מנהל הסניף הישראלי של „ט.וו.א." מסר, כי מיוני חלה עלייה תלולה בתנועת הנוסעים מארה"ב במטוסי החברה לארץ. בעוד שעד מאי היתה התפוסה הממוצעת בטיסות לישראל 50 אחוז בלבד, קפצה התפוסה ביוני ל־70 אחוז. התפוסה בטיסות ללא תנייה־ביניים מגיעה ל־96 אחוז. באותו זמן עלתה התפוסה בקווי החברה לאירופה מ־45 אחוז ל־64 אחוז. רק בתיירות ליוון ולמצרים אין התאוששות.

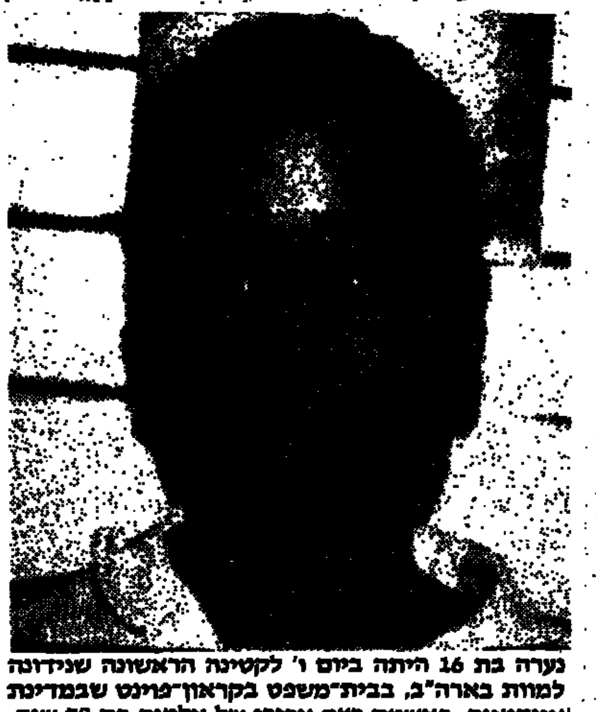
נערה בת 16 היתה ביום ו' לקטינה הראשונה שנידונה למוות בארה"ב, בבית־משפט בקראון־פוינט שבמדינת אינדיאנה, באשמת רצח אכזרי של אלמנה בת 78 שנה. פולה קופר הודתה כי רצחה ב־1985 את רות פלקה. היא דקרה אותה יותר מ־30 פעם בסכין מטבח. שלוש קטינות אחרות הורשעו בסיוע לרצח. (צילום: א.פ.)

18 טייסי מח"ל מארה"ב באים ליום חיל־האוויר

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

לישראל יבואו היום כאורחי חיל־האוויר 18 טייסים אמריקאים ששירתו בראשית שנות המדינה בחיל־האוויר במסגרת מח"ל.

18 האורחים שהובאו הנה על־ידי העמותה של המח"לניקים, יגיעו בטיסת חיל־אוויר שלוקחת אותם „סדמפ" לארץ והם ישתתפו פה באירועי שבוע חיל־האוויר ויסיירו בבסיסי החיל. חלקם לא היו בארץ מאז ראשית המדינה, עת שירתו כאן בהתנדבות. יש בהם שהפילו מטוסים בקרבות מלחמת השחרור ואחד מהם אף היה מפקד בסיס רמת־דוד. לארה"ב יחזרו בתום שבועיים בטיסות מסחריות רגילות על חשבונם.

חיל־האוויר יקיים במהלך השבוע הזה אירועים בעיר המאומצת על־ידו מאז מלחמת לבנון, היא קריית־שמונה. במסגרת השבוע הזה יתקיימו הטסות דאונים, תרגילי אווירובטיקה, תערוכת נשק, הופעה של להקת חיל־האוויר ועוד.

משלחת ראשונה של יצרני תכשיטים מישראל לארה"ב

משלחת ראשונה של יצרני תכשיטים מישראל יצאה אתמול לארצות־הברית לסיבוב תצוגה ומכירות מחוף לחוף. את המשלחת ארגן מכון היצוא, והיא אמורה לתת דחיפה משמעותית ליצוא התכשיטים הישראלי לאמריקה בעקבות החתימה על הסכם הסחר החופשי בין שתי המדינות.

15 יצרני התכשיטים שבמשלחת יערכו תצוגות סולו לקניינים בלוס־אנג'לס, בדאלאס ובשיקאגו, ואחר־כך יצטרפו למציגים נוספים מישראל בתערוכת התכשיטים והיהלומים הגדולה, שתיערך בסוף החודש בניו־יורק. הכוונה היא להגיע לקבוצות קניינים חדשות, מחוץ לחוף המזרחי של ארה"ב, שעד כה לא התוודעו אל תעשיית התכשיטים הישראלית. בראש המשלחת עומדת ציפי זעירי, מנהלת מרכז התכשיטים וחפצי החן במכון היצוא.

ישראל מקווה להגדיל את היקף יצוא התכשיטים וחפצי החן מ־160 מיליון דולאר בשנת 1985 ל־185 מיליון דולאר השנה. כ־80 אחוז מיצוא זה מופנים לארה"ב.

„עטרה ליושנה"

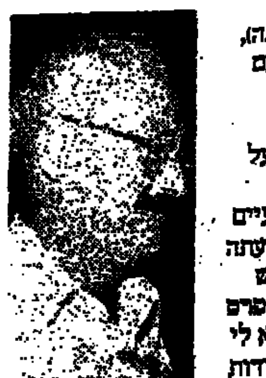

מנכ"ל „מבטחים" עמוס שין (בתמונה), שהיה מתווך מטעם ראש הממשלה בסכסוך העבודה הממושך בין אל־על בניו־יורק לבין האיגודים המקצועיים בארה"ב קיבל זה עתה מכתב תודה מראש הממשלה שמעון פרס הכותב: „אני מוצא לי לחובה נעימה להודות לך על המאמצים והזמן שהשקעת למען פתרון בעיית אל־על בניו־יורק. הנושא העיב על יחסינו הטובים עם האיגודים המקצועיים בארה"ב, ופתרונו, לאחר זמן כה ממושך, משיב עטרה ליושנה. תודה לך על המסירות ועל ההתנדבות." בוואשינגטון עמלים עתה לסלק את המשקעים שנצטברו בתקופת הסכסוך.

סוף ציטוט

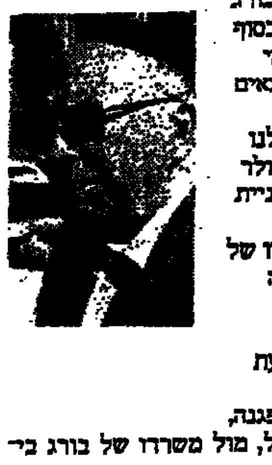

שר הדתות, ד"ר בורג (בתמונה), צוטט בסוף השבוע שעבר כמי שאמר, שאנו נמצאים כיום בפיגור של שנתיים וחסרים לנו כתשעה מיליון דולר כדי לעצור את בניית האוניברסיטה המורמונית. דבריו של בורג עוררו סערה בקרב המתנגדים לאוניברסיטה המורמונית ותנועת „עם ישראל חי" הודיעה לארגן הפגנה, שנועדה לאתמול, מול משרדו של בורג בירושלים. אתמול הודיע בורג כי דבריו צוטטו לא נכון וכי למעשה דיבר על הקשיים המשפטיים הקיימים בנושא ואף הדגיש כי אין ספק שהשליחות המיסיונרית היא מעיקרי האמונה של המורמונים. הסבריו של בורג ריצו את המתנגדים למורמונים וההפגנה שנועדה נגדו בוטלה.

יקיר צור

עצות

הסטודנטית בת ה־20 מלוס אנג'לס, אמנדה דרבק, התעלמה מעצות ידידיה שלא לנסוע לאירופה מחשש לפיגועי טרוריסטים. בשבוע שעבר, בעודה ניצבת בראש המגדל של כנסיית נוטרדאם בפאריס ומצלמת להנאתה, התפוצצה פצצה במשרדי המשטרה שבסמוך. הפיצוץ גבה למות מפקח משטרה אחד ול־20 פצועים. אמנדה הצליחה לצלם 4 תמונות של המשרדים העשנים ומכרה אותם לשבועון הצרפתי „פארי מאץ'" עבור סכום נכבד. „בכוונתי להיות צלמת," אמרה הצעירה, „כך שזה יועיל לי מאד בעתיד."

אזכרה

השבוע נערך טכס אזכרה לתמלילן האמריקאי אלן ג'יי לרנר, שהלך לעולמו לפני חודש בדיוק לאחר מחלת סרטן ממושכת. בטכס, שנערך בתיאטרון שוברט שבניו־יורק, השתתפו כ־2000 איש וניצחה עליו הזמרת ג'ולי אנדרוז, שכיכבה בסרטו של לרנר „גבירתי הנאווה". המוזיקאי פרדריק לווה, בן ה־85, אמר: „לא יעבור זמן רב ושוב נעבוד יחד. אני מקווה שיש להם פסנתר שם למעלה."

פרס

מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס העניק אתמול בבית השוטר בירושלים את פרס המשק של משטרת ישראל לתחנת המשטרה של נתניה. פרס המשק ניתן ליחידה שהוכיחה הצטיינות יתרה בהתייעלות פנימית, בחסכון ובתחזוקת תחנת משטרה בצורה נאותה. המפכ"ל שיבח את שוטרי התחנה, העניק להם מכשיר וידאו שישמש אותם שם ובירך אותם על יכולתם לחסוך ולהתייעל.

במקום השני זכתה יחידת האספקה של בית־דגון ובמקום השלישי המכללה לקציני משטרה ב„נעורים" שליד כפר ויתקין.

פרטים מן העבר

שר הבטחון יצחק רבין הופתע לגלות כי כאשר נולד חזתה למעשה מועצת פועלי חיפה את עתידו. בעת ביקור שערך אתמול במכון לבון הציג לו יו"ר המכון ירוחם משל מסמכים מארכיון העבודה המצביעים על עברו של רבין ותקופת ילדותו. אחד המסמכים הוא „קונטרס" שהוציאה ב־1922 אחדות העבודה ובו ברכות לרוזה ולנחמיה רבין לרגל הולדת בנם – יצחק. בקונטרס נמצאה ברכה ממועצת פועלי חיפה, המאחלת לרך הנולד „יהי רצון שיגדל לוחם בישראל".

מהגרת

אינתיסאר ג'יהאד, אשתו של המחבל המפורסם חליל אלוזיר (אבו ג'יהאד) הלכה אתמול בעקבות בעלה ויצאה את ירדן בהוראת השלטונות בדרכה לתוניס. היא נטלה עמה את בנה הצעיר ג'יהאד, שנולד ברבת־עמון לפני כשנה. לבני הזוג חמישה ילדים ששלושה מהם מתגוררים בתוניס. מה שפחות ידוע בציבור הוא שבנו בכורו של אבו ג'יהאד מתגורר זה כמה שנים בארה"ב כסטודנט, וברשותו דרכון אלג'יראי. הוא נקרא ג'יהאד על שם בנו הראשון של חליל אלוזיר שנהרג בשעתו על ידי הסורים. אינתיסאר, המוכרת בכינויה המחתרתי „אום ג'יהאד", עומדת בראש המשרד של אש"ף הדואג לשיקומן של משפחות פלשתינאיות שבניהן נהרגו בפעולות טרור נגד ישראל. כמו כן היא משמשת כמזכירת „המועצה המהפכנית" של ארגון הפתח' וכחברה ב„מועצה הלאומית הפלשתינאית", שהיא מעין פרלמנט של אש"ף.

דן אבידן

מתנות בתצוגה

מוזיאון מיוחד במינו נפתח בימים אלה בעירו של נשיא צרפת פרנסואה מיטראן (בתמונה), שאטו שינון, שכראש עיר שלה כיהן מ־1959 עד 1981. מיטראן תרם למוזיאון את כל המתנות שקיבל בתפקידו כנשיא מאז 1981. נשיא צרפת מקבל בממוצע שתי מתנות בשבוע מאורחים זרים ומקומיים. אין בחוק הצרפתי כל סעיף המתייחס למה שעליו לעשות עם מתנות אלה. קודמו של מיטראן, ז'יסקר ד'אסטן, הסתבך, כזכור, עם מתנת היהלומים שקיבל משליט מרכז אפריקה בוקסה. מיטראן העדיף לתרום את המתנות למוזיאון המיוחד, כך ניתן יהיה למצוא חיות מפוחלצות, כלי נגינה מארצות אפריקה, פריטים ארכיאולוגיים מארצות אירופה ואסיה ומרחבי אמריקה ועוד. המתנה היחידה עליה לא ויתר מיטראן היא שמיכה חשמלית ב„פאצ'וורק", מתנת הזוג רייגן. היא שוכנת כבוד במיטת הנשיא באחוזתו הכפרית בכפר לצ'ה.

גדעון קיין, פאריס

עידוד התיירות

דרך מקורית לעידוד התיירות לישראל מצא דובר הסוכנות צבי אייל (בתמונה). הוא חיבר סיסמאות בשפה האנגלית הקוראות לבוא ולבקר בישראל ומעתה כל דבר דואר העובר את בניין הסוכנות מעוטר במדבקה עליה נכתב: „כן, זהו הזמן הנכון לבקר בישראל" ו„ישראל: בקרו עכשיו, תאהבו זאת." כל מה שנותר הוא לחכות לתיירים שיגיעו בהמוניהם.

יקיר צור

700 מ"ר של משטח קרח מותקן בהיכל הספורט שביד אליהו לקראת פתיחת מופעי „חופשה על הקרח" שיחלו ביום רביעי השבוע. הלהקה הבינ"ל מונה 67 אמנים מ־18 ארצות והיא תופיע בארץ במשך 4 שבועות. תכניתה החדשה של הלהקה זכתה להירשם בספר השיאים של גינס כמופע הבימתי היקר ביותר על גבי קרח. עלות הפקתו הסתכמה במיליון וחצי דולר והושקעו בו שנתיים של הכנות בניצוחו של הכוריאוגרף והבמאי טד שאפל. התוכנית שתוצג בארץ היא היוקרתית ביותר מבין חמש התכניות הלהקה, והכלול את הקטעים: „נקודת מפגש", „היפהפיה הנרדמת" ו„מחפשי הזהב".

המדור נערך ע"י אסתר מיצנמכר

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

מגמה מעורבת וחוסר עניין

שבוע המסחר נפתח במגמת מסחר מעורבת תוך רישום עודפי ביקוש או היצע קטנים. מגמת המסחר המעורבת נבעה מחוסר עניין ציבורי במתרחש בבורסה. מנהלי תיקי ההשקעות והברוקרים אינם שׂשים לאפשרות של לקיחת פוזיציות ניכרות ומחייבות, מחשש שהשוק עלול לעבור שחיקה איטית שהיא תהליך קבוע במצב של חוסר עניין ציבורי. השחיקה, במידה ותהיה, תגרום לזאטה בפעילות הקרנות והגופים הפעילים בשוק, שכן עודפי הכספים הגדולים ביותר ואינם מוצאים כתובת השקעה ברורה. גם כיום פעילות הקרנות שולית, אין בקרנות פדיונות בהיקפי כספי משמעותי, אך היציבות אינה גורמת למנהלי הקרנות רצון לפעול בשוק והדבר תמוה ואינו מובן כלל. ניתן היה לשער שיציבות כספית בקרנות תגרום להן פעילות שוק משופרת יותר, תוך מעורבות יתר במתרחש בזירות השונות. כרגע משקיעות הקרנות את מירב כספן בתפ"מ. ראוי לזכור שהמחזור הכספי בבורסה קטן יחסית, במידה ואחד מהבנקים הגדולים יחליט לשנות כיוון בשוק, הפעולה אפשרית ובסך כספי מצומצם ביותר. דומני שתקווה זו קיימת אצל מקורבי השוק שעד כה התאכזבו קשות מהתקוות שתלו בקרנות.

פרשנות להנפקות

בשבוע שעבר הוסבר הריפיון בשוק בהיקפי הכספי הגדול שגויס בהנפקות החדשות. נראה שהביקושים אמנם גרמו לריפיון, אך לנוכח ההקצאה הקטנה באוורים, אי.פי. יישום האיתן לא כדאי להיכן הלכו סכומי הכסף האדירים שהופנו להנפקות ולא קיבלו את הזמנתם. בשבוע שעבר הסברנו ואנו חוזרים ע"כ כעת שלדעתנו אין הגיון בריצה אחרי מניות איתן או יישום כאשר בשוק קיימות חברות הטובות לאין שיעור מהשתיים הללו. עודפי הביקוש יכולים לפיכך לנבוע מהערכות ספקולטיביות מחד או "מאירגון" ההנפקות מלכתחילה לביקושי עתק בסד"ג אדירים. נראה בעליל שאכן היו ציפיות ספקולטיביות, וההנפקות אורגנו מלכתחילה ע"מ להגיע להקצאות קטנטנות שלא יאפשרו סיכון רב למחזיקי ני"ע הללו. לאור האמור לעיל מובן שהדפיזן בשוק, ספק אם נבע מההנפקות החדשות, שאין כידוע מאחריהן מאומה מסעיר בביחוד. לדעתנו החשיבות שבכיפול בהנפקות בימי המסחר הקרובים הינה ראשונה במעלה ע"מ לאפשר גיוס הון בדרך שכזו. ביקוש גדול של 38,000 ע.נ.(!) במניות יישום איפשר עלית שער של 6% במניה וגרם רווח ראשוני נאה למחזיקי המניה ביום המסחר הראשון. מקורבי השוק ציפו לעלית שער גדולה יותר אך בהתחשב באווירה הכללית הפעילות במניה הוגדרה כחיובית ביותר.

המסחר בבנקאיות

בסקטור המניות הבנקאיות שבהסדר שררה מגמת הצעים וירידות שער של עד 1% לערך. מניות פועלים ע"ש ירדו 1.5%, איגוד ירדו 1.3% ויצאו מהכלל מניות המזרחי שעלו מחצית האחוז. ירידות השערים וחוסר העניין שבבנקאיות מוסבר באי חשש מפיחות ובמעבר מאסיבי להשקעות צמודות מדד בהן כידוע ישנו שיעור מדדי חודשי. מומחים ממליצים שלא לבצע כעבר מהלכים להשקעות שקליות ולהשאר בפוזיציה מוקטנת בהחזקות דולריות.

הדולר שחור

סוחרי רצב לילינבלום העוסקים בדולר השחור ציפו באחרונה לעליות שער הדולר ולגידול בעיסקאות ואת בעיקר עקב עונת התיירות שבפתח. מסתבר שלכל נוסע כמעט ישנה אחזקה מסויימת של דולר שחור, ואין הוא מבקש להשלימה בשוק השחור לאכזבת הסוחרים. הירידה בתיירות הנכנסת גרמה אף היא להקטנת נפח העיסקאות בדולר השחור. ישראלים רבים מסתגלים באחרונה לשינויי הכסבע הנהוגים בעולם הרחב, ולפיכך מרבית הביקושים בבידה וקיימים הינם לכיוון מטבעות אירופיים שהתחזקו רבות בשנה האחרונה מול הדולר הנחלש. המרווחים שבין רכישת ומכירת דולר שחור הצטמצמו עד להפרש של חצי אגורה לערך!

כסף מחשש בתנובת

ריביות התפ"ם מצויות בירידה מתמדת בשבוע האחרון והגיעו לרמה של 16% לערך לפקדונות גדולים. פיקדונות ג'מבו בהיקפי גדול עשויים להגיע עד ל־18%. במצב שנוצר, וכאשר כסף רב מופנה לצריכה, וכשהדבר מנוגד לרצון הממשלה, סוב יעשו באוצר אם יחפשו אלטרנטיבת השקעה קורצת יותר מהקיימות. ראוי לציין ששוק האג"ח אינו מגיב באחרונה תשואה טובה במיוחד, ולפיכך בהגיון רב תעשה הממשלה באם תדאג לעורר את שוק ההון ע"י מציאת אלטרנטיבות שיגרמו למיחזור ההון ולא להעברתו לצריכה מוגברת.

שינויי שער במסחר

מניות פ.י.בי ירדו 1.5% בהיצע של 1465 ע.נ. ובמחזור 1213 ע.נ. לינשטיין 5 ירדה לשער 110 שהוא השער הנמוך ביותר שנרשם למניה בשנה האחרונה. בלינשטיין קיים רוכש סחורה בכמויות גדולות. לרוכש המניה ישנו אפוי חוק וטווח השקעה ארוך ביותר, שכן רכישותיו מבוצעות בד"כ בירידות שער מזה זמן ארוך. פולגת 0.4 ירדה 2% בהיצע בינוני של 815 ע.נ. ובמחזור 961 ע.נ. הסנה ירדה 0.4% בהיצע קטן של 1769 ע.נ. ובמחזור מלא של 6866 ע.נ. מניות דלק ירדו 1.5%, אי.פי ירד 1% שניהם בהיצעים קטנים יחסית. מניות נכסים ובנין ירדו 2.9% בהיצע 2450 ע.נ. ובמחזור 1947 ע.נ. כלל נדל"ן ירדה 0.3% בהיצע קטנטן של 1300 ע.נ. ובמחזור 6805 ע.נ. נכסי אזורים ירדה 3.6% אף היא בהיצע קטן. מהמסגרת הכללית חרגו מניות אליאנס שעלו 10% ואין לכך הסבר מובן כלשהו. באג"ח שררה מגמת הצעים בסדרות הגליל ארוכות הטווח ויציבות עם מסחר מעורב ביתר הסדרות. גם אפיק זה אופיין בחוסר עניין כולם למדי.

★ הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אר.ה.ת. ש	17250	8.0	-135	-8	-8.0
המסנות 0.1	1010	1221	-25	-2.4	-1038
המסנות א 0.5	749	1102	-20	-2.6	-2215
המסנות אפ 2	720	1335	-10	-1.4	-1049
כללי לא בהסדר	27250	71.0	-250	-.9	-195
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופ	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3530	1750	-40	-1.1	-3186
פ.י.בי. 0.5	3860	1215	-60	-1.5	-1465

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	81400	453	-1500	-1.8	-513
אידיבי ב 100.0	82100	3.0	-1000	-1.2	-5.0
אידיבי בב א 2.0	507000				
אגוד ושת	61201	48.0	-800	-1.3	-46.0
דיסקונט ב	105500	2.0	-500	-.5	-2.0
דיסקונט א	105100	45.0			-20.0
דיסקונט שה ב	12340	10.0			-18.0
המזרחי ש	34000	330	+150	+.4	+54.0
המזרחי ם	34200	1.0	+200	+.6	+29.0
המזרחי שה 9	15400	5.0			-5.0
הפועלים מבב	114000	1.2	-3500	-3.0	-3.0
הפועלים ש	55400	781	-830	-1.5	-668
הפועלים ם	55550	112	-800	-1.4	-103
כללי א 1.0	143000	5.0	-800	-.6	-6.0
כללי אפ 9	137500	4.0	-1500	-1.1	-4.0
כללי שה 5	108000				
כללי שה 7	7000	10.0			+4.0
כלל סמוק 100.0	35599	1205			+292
בכלל שה 11	13600	198			+63.0
מימון וסחר 1.0	48770				
מימון וסחר 5.0	25250	3.0	+400	+1.6	+3.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	13600	26.0	+400	+3.0	+28.0
לאומי משכנתא' ש	4495	56.0	-10	-2	-15.0
לאומי משכנתא' ם	4465	2.0			-2.0
ברמל ש	4042	75.0	-158	-3.8	-75.0
ברמל שה 1	3081				
בנין ב' 5.0	7150	13.9	-199	-2.7	-46.9
פת משכ ש	1374	308	-20	-1.4	-384
משכן ב ש	2185	173	+50	+2.3	+1086
עצמאות 0.1	6900	45.0	-130	-1.9	-45.0
טפחות מבב ש	13300	5.0			-5.0
טפחות רג ש	12000	25.0	-50	-.4	-27.0
טפחות שה 1	7816				
טפחות שה 2	4036	177	+50	+1.3	+373
יעסוד 1.0	1739	135	-4	-.2	-90.0
יעסוד 5.0	765	588			+534
מירב 1.0	4770	5.0	-80	-1.7	-101

מוסדות מימון

שלמון א ש	357	1788			+688
הקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
הקלאות מבוב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	5500	155	+72	+1.3	+135
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	462	804	-10	-2.1	-548
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	12979	68.0	-265	-2.0	-32.0
כלל ליסינג 0.5ב	10911	115	+311	+2.9	+10.0
כלל ליסינג אג'זו	10880	25.0	-110	-1.8	-19.0

ביטוח

ארדם 0.1	840	417	-30	-3.5	-633
ארדם א 0.5	460	1843	-9	-1.9	-2253
בוחות משנה 0.1	920	47.0			-286
בוחות משנה 0.5	292	1576	-9.	-3.8	-837
הדר 1.0	380 תב	1950	-30	-9.1	-3575
הדר 5.0	[illegible]	5866			+5100
המנה ש	480	6866	-2	-.4	-1769
הסניקס 0.1	645	591	-30	-4.4	-988
הסניקס 0.5	381	1000	+5	+1.3	+1500
המסחר-הראל 1.0	7050	115	-100	-1.4	-593
המסחר-הראל 5.0	2950	150	-75	-2.5	-150
מנורה 1.0	7950	51.0	+130	+1.7	+25.0
מנורה 5.0	3270	54.0			-54.0
סהר ג 1.0	4200	68.0			-12.0
סקורסם 0.1	2470	216	-31	-1.2	-367
צור ש	333	5063	-9	-2.6	-1587
ציון החזקות 1.0	16600				-9.0
ציון החזקות 5.0	4000	10.0	+50	+1.3	+40.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	4550	50.0	+50	+1.1	+50.0
אינטרגאמא 5.0	1100	260			-39.0
מאיר עזרא 1.0	4107 תב	100	-310	-7.0	-100
מאיר עזרא אפ 1	4451				-30.0
כתנה 1.0	— הפסקת מסחר —				
כתנה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	1140	1454	-12	-1.0	-672
קריסטל 1.0	7500	125	+28	+.3	+41.0
רפק 0.1	36000 תב	2.0	+3000	+9.1	+9.0
רפק 0.5	9908	11.0			-14.0

שופרסל א 2.0	4950	291			+180
שופרסל ב 10.0	3110	986	-31	-1.0	-1021

שרותים

דלק ב ש	2860	1216	-40	-1.4	-1641
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
מפנות המסקה 0.1	— הפסקת מסחר —				
מפנות המס' 0.5א	— הפסקת מסחר —				
קידר 0.1	— הפסקת מסחר —				
קידר 1.0	— הפסקת מסחר —				
חברת השמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי ערוצה 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי ערוצה 0.5	— הפסקת מסחר —				
קוגמרסים 0.1	1841	55.0	+72	+4.1	+85.0
קוגמרסים 0.5	1287	490			-262
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	11850 תב	66.0	+850	+7.7	+76.2
גלי זוהר 5.0	6500 תב	44.0	-400	-5.8	-75.2
מלונות דן 1.0	3701	46.0	+1		+80.0
מלונות דן 5.0	2640				
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנם 1.0	2575				-18.1
מלונות ירדן 1.0	3350	225	+70	+2.1	+412
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	3800	100			+13.0
ת.ג.ל. 1.0	14000 תב	3.0	+700	+5.3	+3.8
יעבא 1.0	3669 תב	5.0	-200	-5.2	-40.0
יעבא אפ 1	3321	12.0	+120	+3.6	+77.0
כלל מחשבים 1.0	9900	102	-90	-.9	-11.0
מ.ל.ל. 1.0	12400	24.0			
מ.ל.ל. 5.0	4677 תב	115	-290	-5.8	-183
משוב מחשבים 1.0	2505	128	-95	-3.7	-121
ניקוב מחשבים 1.	8980	165	+3		+43.0
ניקוב מחשבים 5.	6830	279			-209
תים מחשבים 1.0	1775	90.0	+35	+2.0	+44.0
תים מחשב אפ 1	17300	10.0	-400	-2.3	-10.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארץ מבנים 1.0	850	900			+28.0
ארץ מבנים 5.0	375	2900			-14.0
אזורים 1 ש"ח	600	5411	+2	+.3	+17342
אילון 1.0	438	6673	+18	+4.3	+6018
אילון אפ 1	1570	1685	+20	+1.3	+487
אל-רוב 1.0	3400	45.0			-7.0
אמנות 1.0	2500	255			-19.0
אפריקה 0.1ש"ח	32850	7.0	-100	-.3	-7.0
אפריקה 1.0ש"ח	22950	196			+10.0
אפריקה אפ 5	14950	118	+250	+1.7	+247
ארזים 1.0	2100	132			-92.0
ארלדן 1.0ש"ח	2270	377	+42	+1.9	+84.0
ארלדן 5.0ש"ח	1207	582	+57	+5.0	+1310
בן-יקר גת 1.0	3183	240	-50	-1.6	-179
ברנוביץ 1.0	3325	210			-70.0
ברנוביץ 5.0	2115	419	+100	+5.0	+181
דנקנר 1.0	3890	69.0			+26.0
דרוקר 1.0	431	846	+4	+.9	+1619
דרוקר 5.0	323	3.0	-8	-2.4	-127
דרוקר אפ 1	242	400	-8	-3.2	-290
הדר 0.1	6099 תב	15.0	-500	-7.6	-15.0
הדר 0.5	3900	20.0			-20.0
המשלול 1.0	— הפסקת מסחר —				
המשלול 5.0	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2610	1947	-79	-2.9	-2460
צב-ים 0.1	3800	120	+100	+2.7	+235
צב-ים 0.5	2290	356	+10	+.4	+4.0
הכשרת הישוב 1.0	47900	164	-300	-.6	-114
ישפרו 0.1	2640	487	-39	-1.5	-235
ישראלום 1.0	1300				-200
ישרום 10.0	12080	42.0			+41.0
כנן פיתוח 1.0	6750	26.0			-15.0
כלל נדלן 0.1	364	6805	-1	-.3	-1308
לומיר 1.0	4150 תב	10.0	+200	+5.1	+10.0
לומיר 5.0	1522	20.0			+20.0
מ.ת.מ. 1.0 במה	350	11345			+673
מאגרי בניה 1.0	509	1517			-657
מאגרי בניה אפ1	381	1490			-698
מגדל בסון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישאל 5.0	275	2569			+226
מגרב 5.0	760	2946	-40	-5.0	-1969
מר-לן 1.0	491	1585			-2035
לוינשטין 1.0	415	220	-16	-3.7	-875
לוינשטין 5.0	110.0	10054	-4.0	-3.5	-14248
ליספרין 1.0	1230	1179	+2	+.2	+106
ליספרין 5.0	562	2120	+2	+.4	+1039
נאות אביב 0.5	5050	134			+55.0
נכסי אזורים 1.0	670	1227	-25	-3.6	-1612
סהר החזקות 1.0	10816		+516	+5.0	+10.0
סהר החזקות 5.0	7728	2.0	+368	+5.0	+8.0
סקיף 1.0	3679				
סקיף 5.0	2520	24.0	+20	+.8	+90.0
עמר וסליע 1.0	688	475	-37	-5.1	-525
עוז 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	1650	101	-80	-4.6	-101
קיסריה 0.5	800	400			+142
רוטביך 1.0	3000 תב	275	-250	-7.7	-531
רוטביך 5.0	1990	230	-49	-2.4	-431
רסקו מבוב'	6900	90.0			-100
רסקו רג	6840	15.0			-2.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2787	162			-402
מטעי הדר 0.5	1965	416	+5	+.3	+960
מהדרין 0.1	6710	163	-80	-1.2	-115
נכסי הדרים 1.0	1100	182			+995
פרי אור 0.5	2600				
שג-הר 5.0	16600	193			-8.0

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1360	205	-60	-4.2	-260
גולדפרוסט 1.0	3080	365	-100	-3.2	-583
גולדפרוסט 5.0	1910	1606	+80	+4.4	+1465
גולדפרוסט אפ 1	1516 *	174	+91	+6.4	+217
* ביצוע חלקי 85.20%					
דובק מב ש	3550	117			+16.0
דובק מב ם	3500	103			-85.0
זגלכל 1.0	1065	57.0	+15	+1.4	+207
זגלכל 5.0	715	100	-7	-1.0	-111
פרי-הן 1.0	1961	467			-51.0
פרי-הן 5.0	1570	370	+40	+2.6	+83.0
סמטר בידה 1.0	15571	102			-1.0
סמטר בידה 5.0	11000 תב	58.0	+600	+5.8	+20.0
יצהר 1.0	1655	145	-70	-4.1	-145
יצהר א 5.0	920	334	-20	-2.1	-233
מן 1.0	9350	4.8	+350	+3.9	+4.0
מן 5.0	4750	10.0			-3.0
סנפרוסט 1.0	7650				-13.0
עלית 0.1	13000	153	+220	+1.7	+168
עסיס ב 0.5	34900	3.0			
שלמה אגגל 1.0	2105	36.0	-25	-1.2	-80.0
שמן מבב ש	6900 תב	194	+350	+5.3	+248

טקסטיל והלבשה

אורגד 1.0	850	975	+34	+4.2	+1675
אפים 1.0	851	140	-42	-4.7	-354
אופנת ברוך 1.0	2600	210	+30	+1.2	+196
אופנת ברוך 5.0	1610	112	-40	-2.4	-250
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	12000	68.0	+500	+4.4	+110
דלתא-גליל 1.0	4080	279			-57.0
דלתא-גליל א 3.0	3167	100	+7	+.2	+99.0
משויות מאוחד 1.	1685	46.7	+80	+5.0	+342
משויות מאוחד 5.	860	110	+19	+2.5	+250
משויות אפ 1	655		+1	+.2	+200
וישלגו 1.0	3750	91.0	-50	-1.5	-132
וישלגו 5.0	2500	135	-100	-3.9	-195
וורדינון 1.0	4540	32.0	+40	+.9	+2.0
זיקית 1.0	4198	117	+68	+1.7	+66.0
זיקית 5.0	3270	250			-14.0
כיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
כיב-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —				
לודזיה 0.1	1870	114	+30	+1.6	+159
לודזיה 0.4	824	1062			+951
ליגת 1.0	547	1210			-296
מיס גליקו 1.0	689	168	-10	-1.4	-233
מקס 0.1	23342	9.0	-1228	-5.0	-36.0
מקס 0.5	11450	55.0	+450	+4.1	+45.0
עים 1.0	11500	83.0			-10.0
עים 5.0	5680	102	+80	+1.4	+80.0
עמק 1.0	1712	448	-88	-4.9	-312
פולגת א 0.1	3169	482			-23.0
פולגת ב 0.4	1980	961	-40	-2.0	-815
פוליגון א 0.5	7770	65.0			-55.0
פרגוד 1.0	1926	80.0			-62.0
ניבור סבריגה	11750	93.0	+390	+3.4	+181
תעש רוגוזין 1.0	3500	95.0			+405

מתכת ומוצריה

אקסטנן 5.0	2110	1051			-31.0
אורדן 10.0	9250	94.0	-450	-4.6	-174
אורדן 50.0	8000	9.0			+9.0
אלומית 1.0	4670	75.0	-10	-.2	-86.0
אלומית 5.0	3110	70.0	+140	+4.7	+38.0
כבלים ש	11230	30.0			-21.0
המנוף 1.0	7500	27.0	+50	+.7	+5.0
המנוף 5.0	4300	100			+41.0
דיקה 1.0	5780	40.0	+80	+1.4	+12.5
דיקה 5.0	2949	167			-353
קפסמאת פח 1.0	1140	1219			+1004
קפסמאת פח 5.0	845	425	-20	-2.3	-668
מתכת מרום 1.0	2240	240			+2.0
כבלי ציון 1.0	2199	289			+104
כבלי ציון 5.0	921	3414	+6	+.7	+4833
כבלי ציון אפ 1	631	1100	-2	-.5	-49.0
מודן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מודן אפ א	— הפסקת מסחר —				
קרגבי 1.0	922	1115	-48	-5.0	-1464
קרגבי 5.0	471 תב	1482	-28	-5.6	-2577
גומטין 0.1	16260 תב	60.0	-1000	-5.8	-34.0
גומטין 0.5	6101 תב	56.0	-400	-6.2	-93.0
פקר פלדה 1.0	6500	91.0	-150	-2.3	-103
קינג 1.0	1200	647			-447
קינג 5.0	659	150	+12	+1.9	+150
קליל 1.0	4750	222	-140	-2.9	-138
קליל 5.0	2290	388	+20	+.9	+359
שלדות 5.0	2099	73.0	+37	+1.8	+23.0
תעשיות לביס 1.0	1175	295			+64.0
תעשיות לביס 5.0	588	1378	+20	+3.6	+1020

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	401100	9.0	+100		+8.0
אלקו 0.1	7033	26.0	-100	-1.4	-12.0
אלקו 0.25 ש	3090	483			+468
אלקו 0.25 ם	3101	200			+70.0
אלקטרה 0.1	14490	11.0			-4.0
אלקטרה א 0.5	6690	50.0	-30	-.5	-112
אלרון 3.0	327000	8.0			+6.0
אריח 0.02ש"ח	27300	75.0			-17.0
כלל תעש אלקטרו	2120	423			-135
ספקטרוניקס 1.0	1997	343	-17	-.8	-406
ספקטרוניקס 5.0	1320	392	-10	-.8	-52.0
מיכטונר 1.0	2245	84.0	-5	-.2	-54.0
מיכטונר 5.0	1240	385			+178
ציקלון 1.0ש"ח	2550	67.0	+100	+4.1	+189
ציקלון 5.0ש"ח	1055	1104	-55	-5.0	-616
קבנשטין אילד 1.	5000	130	-90	-1.8	-146
קבנשטין אילד 5.	3150	39.0	+10	+.3	+7.0
ת.א.ת. 1.0	4150	152	+49	+1.2	+90.0
ת.א.ת. 5.0	1610	211	-20	-1.2	-281
ת.א.ת. אפ 1	15402				
תדיאה 1.0	5460				-1.0

מוצרי בניה

אר.מ.כלל בנין 1.	801	2131	-8	-1.0	-1671
אלקיל 5.0	11232	66.0	-1		-78.0
אקרשטיין 1.0	1600	883	+70	+4.6	+1559
אקרשטיין 5.0	1210	415	+10	+.8	+416
בסון תדיר 1.0	10600	14.5			+.8
בסון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0 במה	1035 תב	192	-115	-10.0	-222
בר-סון 5.0 במה	356 ם		-19	-5.1	-477
פרומאכבסט 1.0	7088 קן		+338	+5.0	+303
פרומאכבסט 5.0	2490	380	+10	+.4	+370
מ.ל.ב. 1.0	901	55.0	+1	+.1	+95.0
מ.ל.ב. 5.0	585				
מגדל השק בתעש	4450	165	+198	+4.7	+445
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	12850	6.6	-650	-4.8	-6.6

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	20100	23.0			-23.0
אליאנס ב 200.0	2585 תב	1015	+235	+10.0	+686
גל תעשיות 1.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 5.0	— הפסקת מסחר —				
דקסטר 1.0	3200 תב	275	-350	-9.9	-238
דשנים 0.1	5910	146			-53.0
דשנים 0.5	1500	447	-30	-2.0	-446
חיפה כימיקל 10.0	811	3065	+7	+.9	+1447
טבע ש	49780	1255			+1059
טבע אפ 4	45650	50.0	+150	+.3	+84.0
ליפסקי 1.0	1398	207	+28	+2.0	+27.0
ים המלח 0.1	14900	342			+79.0
פטרוכימיים 10.0	539	9953	-1	-.2	-6564
מקסימה 1.0	7980	29.0	+130	+1.7	+29.0
מקסימה 5.0	2720	269	+37	[illegible]	[illegible]
נקה כימיקל 1.0	3200	70.0			+20.0
סנו 1.0	9333	21.0	-366	-3.8	-16.0
סנו 5.0	6108	80.0	-240	-3.8	-30.0
קים כימיקל 1.0	6120	50.0	-238	-3.6	-12.0
ת.ב.ל. 1.0	4200	380	-70	-1.6	-346
ת.ב.ל. 5.0	4000 תב	108	+285	+7.7	+117
תיא 5.0	7620 תב	427	+370	+5.1	+653
פרומארום 10.0	9800	22.0	+400	+4.3	+24.0
תוד א 5.0	4210	196			+118

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	5201		+52	+1.0	+10.0
דפרון 5.0	3150	250	+150	+5.0	+190
ח.מ.ת. 1.0	6921 קן		+330	+5.0	+759
יאה 1.0	3400	56.0	+100	+3.0	+54.0
לבידי אשקלון 1.	430 תב	3595	-35	-7.5	-3189
לבידאשקלון אפ1	743	215			+83.0
מולט ב 0.5	24500	29.0	+501	+2.1	+47.0
מפעלי ניר 10.0	203000	36.0			+8.0
סקופריה 1.0	3050	287			-100

רים 0.1	4800	75.0	+100	+2.1	+62.0
רים 0.4	2440	170			+144
תעל ב 0.2	11640	92.0			-46.0

תעשיות שונות

אבדין 1.0	4000				+37.0
אבדין 5.0	2080 תב	167	-120	-5.5	-467
חמישה יוד 1.0	8510	3.0			-3.0
פולק 1.0ש"ח	— הפסקת מסחר —				
פולק 5.0ש"ח	— הפסקת מסחר —				

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6500	176	-100	-1.5	-86.0
כור בכ' 1.0	4800000	3	-30000	-.6	-.5
כלל תעשיות 1.0	1290	3778			+1402
מאגרי טכנולוגיה	459	5842	+9	+2.0	+3302

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אגניק ש	4894	28.0	-6	-.1	-101
אידיבי פתוח 2.0	3625	964	-75	-2.0	-1107
אינקובה 0.1	1600	289			+52.0
אינקובה 0.5	800	851	-35	-4.2	-1073
אלגר ש	6840	169			-69.0
אלגר ם	6750	57.0			+89.0
אלרן ש	2695	745			+115
אלרן ם	2680	189	-120	-4.3	-189
אמישר בב' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
גחלת 1.0	1310	164	-40	-3.0	-294
חברה לישראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
חברה לישראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
הלפמון 0.1	120000	2.3	+2700	+2.3	+2.3
הלפמון 1.0 ש	23950	42.0	-140	-.6	-81.0
אמפא א 0.5	12150	46.0	-140	-1.1	-57.0
טרעלים השק ש	5160	424	-20	-.4	-221
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2160	2155			-593
מזרחי השק ש	15950				-12.0
כור השק אגח 124	10020				
חירון 1.0	1800	108	-95	-5.0	-162
חירון 5.0	688	583			+276
ישום החזקות בעם	238 תב	59963	+13	+5.8	+82326
יצוא ש	9840	103			+68.0
ירדן א 0.1	4270	279	-10	-.2	-135
כלל ישראל 10.0	750	4800	+12	+1.6	+6243
כלל ישראל 50.0	600 תב	2650	-34	-5.4	-2256
לבדיק 0.1	8797		-2		-11.0
לבדיק 0.5	2670	6.0	-40	-1.5	-181
מגוד 0.1	624	2188			+878
מגוד א 0.5	410	7580	+10	+2.5	+3272
עוז השק ב 0.1	— הפסקת מסחר —				
עוז השק ג 0.5	— הפסקת מסחר —				
פז השק ש	5770	85.0	+70	+1.2	+126
פמה א 0.1	9450	24.0			-24.0
פמה 0.5	4950	90.0			-93.0
פרנק ב 2.5	3340	210	-120	-3.5	-632

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	524	8637	-1	-2	-950

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0	3850	610	+90	+2.4	+3123
דלק חיפושים5.0	1729	1035			+153
דלק נפט אפ 2	1070	1285	+20	+1.9	+2094
פז חיפושי נפט	13050	228	+400	+3.2	+326
סהאויל 1.0	1943	429	+93	+5.0	+360
סהאויל 5.0	980	591	+23	+2.4	+584
יו.א.ל. 5.0	1499	828	-1	-.1	-490
מ.ג.ו. 1.0	3000	139			+52.0
מ.ג.ו. 5.0	1280	689			+302
סהאויל ב 0.3	4110 תב	657	+210	+5.4	+442
צפון אמר נפט 1.	255	1122			+391
צפון אמר נפט 5.	165.0	2883	-5.0	-2.9	-2581
צפון אמר נפט אופ2	440	251	-12	-2.7	-451
נפטא ש	1865000				+1.0

נסחרות במט"ח

גזית ב	228	54.8	-1	-4	-88.0

שערי מטבע חוץ ביום 13.7.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.46	1.53	1.46	1.53	1.46	1.46	1.4867	1.5053	1.4867	1.5053	1.4847	1.5034	1.4958
1 לירה שטרלינג		2.21	2.37	2.22	2.32	2.21	2.21	2.2531	2.2815	2.2558	2.2840	2.2538	2.2821	2.2691
1 מארק גרמני		0.67	0.70	0.67	0.70	0.66	0.66	0.6820	0.6805	0.6825	0.6910	0.6802	0.6887	0.6865
1 פרנק צרפתי		—	—	0.21	0.22	0.20	0.20	—	—	0.2127	0.2153	0.2121	0.2148	0.2139
1 גולדן הולנדי		0.59	0.62	0.59	0.62	0.59	0.59	0.6053	0.6129	0.6062	0.6138	0.6045	0.6121	0.6095
1 פרנק שוויצרי		0.82	0.86	0.82	0.86	0.82	0.82	0.8343	0.8447	0.8355	0.8459	0.8341	0.8446	0.8399
1 כתר שוודי		0.21	0.22	0.20	0.21	0.20	0.20	0.2090	0.2116	0.2089	0.2115	0.2087	0.2113	0.2102
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.19	0.1974	0.1999	0.1973	0.1997	0.1970	0.1995	0.1985
1 כתר דני		0.15	0.19	0.18	0.19	0.17	0.17	0.1826	0.1849	0.1827	0.1849	0.1824	0.1847	0.1839
1 מארק פיני		0.29	0.30	0.28	0.30	0.28	0.28	0.2921	0.2957	0.2918	0.2954	0.2913	0.2950	0.2900
1 דולר קנדי		1.06	1.11	1.06	1.11	1.06	1.06	1.0797	1.0932	1.0795	1.0930	1.0779	1.0914	1.0861
1 דולר אוסטרלי		0.85	0.97	0.91	0.98	0.92	0.92	0.9470	0.9589	0.9467	0.9586	0.9453	0.9572	1.9526
1 ראנד דרא"פ		0.45	0.50	0.35	0.58	0.36	0.36	0.5761	0.5833	0.5766	0.5837	0.5783	0.5855	0.5807
10 פרנקים בלגיים		0.32	0.34	0.32	0.34	0.32	0.32	0.3296	0.3338	0.3316	0.3358	0.3305	0.3346	0.3334
10 שילינגים אוסטריים		0.95	1.00	0.95	1.00	0.95	0.95	0.9707	0.9829	0.9711	0.8932	0.9691	0.9813	0.9762
1000 לירטות איטלקיות		0.97	1.03	0.97	1.03	0.97	0.97	0.9931	0.0055	0.9917	1.0041	0.9914	1.0039	0.9995
100 ינים יפניים		0.91	0.95	0.91	0.95	0.90	0.90	0.9249	0.9364	0.9229	0.9344	0.9230	0.9346	0.9302
1 דינר ירדני		4.27	4.53	4.05	4.34	4.08	4.08	—	—	—	—	—	—	4.2511
1 [illegible]		—	—	—	—	0.02	0.02	—	—	—	—	—	—	0.3740
1 [illegible]		0.79	0.84	0.75	0.83	0.76	0.76	—	—	—	—	—	—	0.7973

דולר יציג: 1.4918 **דולר נוסעים:** 1.77 **דולר שחור:** 1.58–1.59

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה (100% הצמדה)		
4001	578860.0	+16860
4002	535479.0	
4003	525302.0	
4004	541343.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.13%		
4101	307.4	+4.4
ק-302 תשואה 3.50%		
4102	119.0	+.2
4103	117.5	+.5
4104	113.7	+.4
ק-311 תשואה 4.42%		
4201	101.6	
4202	99.6	-.1
ק-312 תשואה 2.65%		
4203	97.7	-.1
4204	94.2	-.1
4205	92.4	-.1
ק-321 תשואה 3.83%		
4301	112.3	+.1
4302	106.9	+.1
4303	106.1	+.1
4304	104.4	+.1
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.32%		
3601	33404.0	+48.0
ק-201ב תשואה 2.41%		
3602	30684.0	+43.0
ק-202א תשואה 2.25%		
3603	29294.0	+69.0
ק-202ב תשואה 2.30%		
3604	26263.0	+52.0
ק-203א תשואה 2.57%		
3605	23719.0	+133.0
ק-203ב' תשואה 2.67%		
3606	22255.0	-100.0
ק-203 ג' תשואה 2.55%		
3607	20786.0	-141.0
ק-203 תשואה 2.20%		
3608	19965.0	+202.0
ק-204 תשואה 2.47%		
3609	18798.0	+63.0
3610	16954.0	+57.0
3611	16378.0	+56.0
3612	15902.0	+55.0
ק-205 תשואה 2.35%		
3613	15047.0	+17.0
3614	14446.0	+14.0
3615	13604.0	+15.0
3616	12455.0	+14.0
ק-206 תשואה 2.58%		
3617	11617.0	-50.0
3618	11024.0	-48.0
3619	10144.0	-45.0
ק-207 תשואה 2.48%		
3620	9636.0	+15.0
3621	9155.0	+15.0
3622	8256.0	+13.0
ק-208 תשואה 2.67%		
3623	7674.0	-28.0
3624	7225.0	-28.0
ק-209 תשואה 2.65%		
3625	6609.0	+22.0
3626	6113.0	+19.0
3627	5784.0	+19.0
ק-210 תשואה 2.68%		
3628	5315.0	+11.0
3629	4980.0	+11.0
3630	4708.0	+10.0
ק-211 תשואה 2.70%		
3631	4321.0	-36.0
3632	4069.0	-35.0
3633	3843.0	-34.0
ק-212 תשואה 2.65%		
3634	3396.0	+12.0
3635	3211.0	+11.0
3636	3093.0	+11.0
ק-213 תשואה 2.72%		
3637	2892.0	+5.0
3638	2692.0	+4.0
3639	2515.0	+4.0
ק-214 תשואה 2.71%		
3640	2073.0	-13.0
3641	1797.0	-11.0
ק-215 תשואה 2.50%		
3642	1629.0	+24.0
3643	1414.0	+21.0
ק-216 תשואה 2.60%		
3644	1252.0	-32.0
3645	1129.0	-29.0
4.25% מלווה מדינה (גדיד)		
ק-341 תשואה 4.46%		
3826	96.8	
3827	94.9	
3828	91.5	
3829	89.7	
ק-251 תשואה 3.74%		
3701	917.7	+1.5
ק-252 תשואה 4.00%		
3702	690.2	-18.3
ק-253 תשואה 4.18%		
3703	603.7	-1.2
3704	532.5	-.9
ק-261 תשואה 4.13%		
3751	281.6	+.1
ק-262 תשואה 4.09%		
3752	110.3	+1.5
3753	109.0	+1.6
ק-263 תשואה 4.67%		
3754	94.5	+.1
3755	90.9	+.1
3756	87.7	+.2
3757	85.9	+.1
ק-271 תשואה 4.50%		
3901	102.2	-.6
3902	97.3	-.6
3903	96.5	-.6
3904	94.9	-.6
4% מלווה פיתוח (98% הצמדה)		
3109	244400.0	+800.0
3110	244900.0	
3111	241000.0	
3112	235500.0	
3113	238000.0	+500.0
3114	230800.0	-200.0
3115	227000.0	-400.0
3116	220500.0	
3117	229800.0	+200.0
3118	221000.0	
4%–6%–7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
3201	192000.0	+1500.0
3202	194000.0	-500.0
3203	188500.0	
3204	184400.0	-600.0
3205	181000.0	
3206	179300.0	-500.0
3210	176000.0	
3211	173500.0	
3212	171400.0	+1400.0
3213	161800.0	
3214	161000.0	+2000.0
6%		
3501	158700.0	+1200.0
3502	157000.0	
3503	140500.0	
3504	139600.0	+2100.0
3505	135715.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.10%		
3521	134845.0	+630.0
3524	122377.0	+616.0
ק-702 תשואה 2.29%		
3522	129125.0	+167.0
3523	122077.0	+156.0
ק-703 תשואה 2.32%		
3525	119577.0	+419.0
3526	119478.0	+429.0
3527	117100.0	+421.0
3528	114092.0	+420.0
ק-704 תשואה 2.60%		
3529	113313.0	-506.0
3530	110668.0	-495.0
3531	115278.0	-494.0
3532	111904.0	-481.0
3533	111789.0	-506.0
3534	105434.0	-481.0
ק-705 תשואה 2.22%		
3535	106460.0	+147.0
3539	100343.0	+139.0
ק-706 תשואה 2.29%		
3536	106190.0	+170.0
3537	106077.0	+170.0
3538	99847.0	+161.0
3540	99714.0	+160.0
3541	96350.0	+155.0
3542	96273.0	+155.0
3543	91587.0	+147.0
ק-707 תשואה 2.60%		
3544	91088.0	+148.0
3546	88875.0	+145.0
3547	88684.0	+145.0
3548	88588.0	+144.0
3550	83983.0	+137.0
3551	83668.0	+137.0
ק-708 תשואה 2.64%		
3545	88548.0	+144.0
3549	83672.0	+137.0
3552	76825.0	+126.0
3554	76702.0	+125.0
3555	76702.0	+125.0
ק-709 תשואה 2.69%		
3553	76316.0	+125.0
3571	66240.0	+108.0
ק-710 תשואה 2.60%		
3556	73174.0	+119.0
3558	73098.0	+119.0
3559	70517.0	+115.0
3560	66764.0	+108.0
3561	66586.0	+109.0
ק-711 תשואה 2.46%		
3557	73924.0	+336.0
3572	67284.0	+304.0
ק-712 תשואה 2.60%		
3573	66660.0	+246.0
3574	61469.0	+227.0
3577	64087.0	+248.0
3578	59211.0	+230.0
ק-713 תשואה 2.60%		
3575	61271.0	+86.0
3576	61107.0	+87.0
3579	58862.0	+96.0
ק-714 תשואה 2.68%		
3580	54674.0	-389.0
3581	49740.0	-366.0
3582	45886.0	-349.0
3583	42661.0	-336.0
ק-715 תשואה 2.62%		
3584	40666.0	+27.0
3585	36572.0	+25.0
3586	34943.0	+21.0
3588	34906.0	+20.0
ק-716 תשואה 2.60%		
3587	35062.0	+57.0
3591	31963.0	+52.0
3592	31929.0	+52.0
3593	31878.0	+52.0
ק-717 תשואה 2.45%		
3589	32060.0	+53.0
3594	30582.0	+50.0
3596	29241.0	+47.0
3597	29148.0	+47.0
ק-718 תשואה 2.45%		
3590	31940.0	+240.0
3595	30452.0	+234.0
8.25% מלווה אחיד (100% הצמדה)		
ס' 5 31	104.0	+.1
מימון 157	110.0	-.2
ד' 1	100.0	
5% מלווה פיתוח ומדינה (בחירה בשערי הצמדה)		
ק-101 תשואה 2.44%		
2001	130908.0	+211.0
2002	130560.0	+211.0
ק-102 תשואה 2.64%		
2003	125326.0	+205.0
ק-103 תשואה 2.50%		
2004	126269.0	+205.0
ק-104 תשואה 2.52%		
2005	118666.0	+564.0
2006	118569.0	+601.0
2007	116294.0	+591.0
ק-105 תשואה 2.70%		
2008	115123.0	-137.0
2012	112703.0	-150.0
2015	109832.0	-183.0
ק-106 תשואה 2.65%		
2009	116471.0	+190.0
ק-107 תשואה 2.60%		
2010	115950.0	+357.0
2011	113702.0	+350.0
2013	113645.0	+356.0
2014	110756.0	+349.0
ק-108 תשואה 2.68%		
2016	111303.0	-229.0
2018	111956.0	-212.0
2021	108385.0	-222.0
ק-109 תשואה 2.69%		
2017	107808.0	+217.0
2019	111032.0	+248.0
2020	107782.0	+241.0
ק-110 תשואה 2.67%		
2022	101585.0	+167.0
ק-111 תשואה 2.56%		
2023	102535.0	+166.0
ק-112 תשואה 2.50%		
2024	95915.0	+569.0
2027	92540.0	+564.0
2031	85726.0	+550.0
ק-113 תשואה 2.65%		
2025	96173.0	-55.0
2026	95864.0	-55.0
ק-114 תשואה 2.09%		
2028	93922.0	+149.0
2030	89368.0	+142.0
ק-115 תשואה 2.33%		
2029	88299.0	+143.0
2033	81356.0	+130.0
2035	74718.0	+120.0
ק-116 תשואה 1.73%		
2032	87886.0	+137.0
2034	83103.0	+129.0
2036	76360.0	+119.0
ק-117 תשואה 1.90%		
2037	71929.0	+113.0
2052	60525.0	+86.0
ק-118 תשואה 2.65%		
2038	71007.0	-266.0
2040	68389.0	-268.0
3051	64713.0	-277.0
ק-119 תשואה 2.34%		
2039	68526.0	+110.0
2041	64892.0	+104.0
ק-120 תשואה 2.10%		
2053	62451.0	+807.0
ק-121 תשואה 1.20%		
2054	58865.0	+89.0
2056	54542.0	+83.0
2058	49679.0	+76.0
2060	45888.0	+70.0
ק-122 תשואה 1.75%		
2055	58323.0	+91.0
2057	54015.0	+84.0
2059	49152.0	+76.0
ק-123א תשואה 1.29%		
2061	34929.0	-978.0
ק-123ב תשואה 0.39%		
ב 16	103.4	10 07
ב 19	102.1	
ב 20	102.0	
ב 21	102.2	
פריון 21	103.0	07/07
22	102.5	-.2
23	96.0	
24	94.0	-.1
25	95.3	10/07
26	97.5	
27	95.0	
28	93.0	-1.0
29	94.2	-.8
30	100.0	
31	101.0	+.5
תית 15	89.7	22/06
32	97.3	10/07
33	95.3	
2	94.9	10/07
34 מר"ג	102.8	+1.0
אגרות חוב בלתי מובטחות בסם		
אמפל ם	100.0	01/07
וקם ש	87.7	01/07
ישראל 11	98.3	25/06
ישראל 12	98.3	25/06
ישראל 13	95.1	29/06
ישראל 14	95.7	26/06
מגיב 24	88.0	29/06
מגיב 25	88.0	25/06
מגיב 26	88.3	25/06
מגיב 28	88.8	01/07
מגיב 30	84.6	09/07
ה מימון 1	89.2	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.89%		
סד' 2501	154.9	+.4
סד' 2502	152.2	+.4
סד' 2503	147.4	+.4
ק-602 תשואה 5.58%		
סד' 2504	147.1	+1.4
סד' 2505	141.5	+1.3
ק-603 תשואה 5.75%		
סד' 2506	136.5	+.5
סד' 2507	131.7	+.4
ק-604 תשואה 3.30%		
סד' 2508	105.6	-3.9
"ירמוך"- צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.42%		
7001	238.1	+2.6
7002	230.8	+2.5
ק-902 תשואה 7.25%		
7003	221.8	+2.7
7004	211.4	+2.5
ק-903 תשואה 6.60%		
7005	201.5	+5.1
ק-904 תשואה 7.29%		
7006	186.0	+2.0
ק-905 תשואה 7.40%		
7007	172.9	-.8
7008	164.3	-.8
ק-906 תשואה 7.50%		
7009	158.7	-.8
ק-907 תשואה 7.62%		
7010	149.3	+1.0
ק-908 תשואה 7.25%		
7011	142.8	+2.1
7012	137.8	+2.0
ק-909 תשואה 7.34%		
7013	129.9	+1.6
ק-910 תשואה 7.43%		
7014	112.8	+1.4
ק-911 תשואה 7.38%		
7015	97.0	+1.6
7016	96.4	+1.7
7017	95.7	+1.7
7018	95.5	+1.7
7019	95.9	+1.7
7020	95.8	+1.8
7021	94.9	+1.7
7022	94.5	+1.7
ק-951 תשואה 7.33%		
7201	94.2	+1.2
7202	95.7	+1.2
7203	95.5	+1.2
7204	96.0	+1.3
7205	96.1	+1.3
"גלבוע" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.07%		
6101	12465.0	+94.0
ק-802 תשואה 2.22%		
6102	7588.0	+22.0
ק-803 תשואה 2.40%		
6103	6747.0	+19.0
ק-804 תשואה 2.35%		
6104	6240.0	+94.0
6105	5917.0	+90.0
ק-805 תשואה 2.43%		
6106	5710.0	+39.0
6107	5498.0	+57.0
ק-806 תשואה 2.62%		
6108	3933.0	+11.0
6109	3742.0	+12.0
6110	3716.0	+11.0
ק-807 תשואה 2.56%		
6111	3097.0	+8.0
6112	3006.0	+9.0
ק-808 תשואה 2.70%		
6113	2031.0	+3.0
ק-821 תשואה 2.96%		
6151	819.3	+15.2
6152	784.4	+14.6
ק-822 תשואה 3.10%		
6153	675.0	+1.9
6154	663.2	+1.9
ק-823 תשואה 2.61%		
6155	445.7	+14.3
ק-824 תשואה 3.13%		
6156	549.7	+1.0
ק-825 תשואה 3.04%		
6157	261.7	+.6
6158	248.0	+.5
ק-826 תשואה 3.00%		
6159	210.5	+3.8
ק-827 תשואה 3.19%		
6160	194.6	+.1
6161	188.0	+.1
ק-828 תשואה 2.99%		
6162	174.5	+2.0
ק-829 תשואה 3.06%		
6163	161.2	-.2
6164	154.7	-.2
ק-830 תשואה 3.09%		
6165	145.1	+.4
ק-831 תשואה 3.05%		
6166	137.5	+.4
6167	134.5	+.4
6168	132.5	+.4
ק-832 תשואה 3.10%		
סד 6169	124.3	+.4
ק-833 תשואה 3.04%		
6170	117.6	+.2
ק-834 תשואה 2.77%		
6171	86.0	+2.4
6172	85.0	+2.5
ק-851 תשואה 2.90%		
6801	89.2	+1.4
אל-אדם 86	947.0	
אלביט 85	207.9	
אלביט 85	1230.0	+4.8
תדיראן 84	97.2	+1.0
תדיראן 85	400.1	

קרנות נאמנות

אב	3851.67	3834.83
אבוקה	30245.45	29943.24
אגוז	202.10	198.12
אדיר	1342.81	1316.30
אדם	1642.91	1610.84
אופיר	1581.93	1550.71
אור	412.65	403.94
אורון	158.10	154.90
אורלי	207.16	205.68
אורן	610.03	597.77
אייל	3039.33	2979.65
אילת	3652.58	3574.48
אירוס	3989.41	3903.81
איתן	582.96	570.84
אלון	515.18	505.44
אלמוג	592.04	584.75
ארז	646.87	634.26
אש	111.07	108.64
אשל	169.63	166.31
אתרוג	194.22	192.30
בדולח	1688.30	1647.99
ברוש	379.93	372.54
ברק	384.62	377.03
ברקת	774.81	759.57
גביש	1150.94	1128.55
גבע	860.77	847.99
גורן	588.87	577.52
גיא	7781.69	7666.26
גיל	2221.59	2178.70
גלית	515.55	511.08
דובדבן	280.02	277.27
דוכיפת	544.86	534.16
דולב	199.09	194.88
דורון	1239.27	1215.22
דוקן	220.70	216.45
דליה	403.66	397.01
דרור	3340.78	3275.71
דקל	267.76	262.52
הדס	286.75	284.24
הד	407.64	400.25
הדרית	2504.67	2452.63
זוהר	16186.60	15947.88
זיו	15328.04	15100.97
זמיר	648.10	635.71
[illegible]	134.61	131.63
[illegible]	112.96	112.48
חלמיש	565.92	554.70
חן	111.28	110.84
[illegible]	1215.83	1187.83
טל	4110.56	4082.27
יובל	656.04	643.19
יהלום	1569.10	1538.62
יסודות	31468.39	31176.92
יערה	559.26	551.70
כוכב	758.33	743.47
כחל	121.14	118.75
כלנית	446.33	438.91
כספית	631.84	625.37
כרמל	119.12	116.68
כתר	915.66	897.43
להב	3448.45	3381.56
למשקיע	97383.60	95654.48
לפיד	10509.10	10306.71
לקס	1500.39	1469.92
לשם	810.75	794.28
[illegible]	—	—
[illegible]	—	—
מגן	202.80	199.88
[illegible]		
מגל	622.34	610.19
מור	1150.60	1134.60
מורן	641.61	637.27
מטח	24553.25	23905.98
[illegible]	—	—
מעוף	3060.20	3021.80
מעיין		
מקשה	825.36	821.48
מרגלית	990.87	971.70
מרום		
נגבה	20985.63	20677.31
נטיף	612.10	600.45
נטע	380.68	373.08
נילי	3927.68	3869.54
נסיך	440.30	432.45
סגולה	122.07	119.64
סלע	835.97	819.40
[illegible]	574.01	566.98
סער	614.65	602.99
ספיר	527.95	525.33
עדי	644.29	631.90
עדית	1649.34	1616.93
עידן	5903.54	5819.25
עינבר	1188.68	1162.10
ענת	1994.45	1974.52
עפרוני	545.79	538.40
עפרון	148.26	145.36
פיא	1231.20	1207.30
צבר	534.57	523.94
צופית	533.35	522.89
צוק	101.41	101.02
צמיד	862.79	844.26
צמיחה	6309.09	6219.02
[illegible]	1534.42	1504.54
קלע	1703.89	1695.38
[illegible]	15284.10	15147.86
רקפת	525.81	517.23
רשף	668.26	655.89
שביט	644.99	637.06
שוהם	857.04	836.46
שירה	308.86	306.70
שמיר	304.69	298.66
שנהב	550.81	545.78
שקד	545.75	532.53
[illegible]	165.22	161.93
תאנה	174.53	172.31
תבור	772.31	761.83
תדהר	358.14	356.36
תהילה	91.60	89.60
[illegible]	413.73	410.38
תמוז	186.40	182.77
תמר	180.06	178.71
תרשיש	1285.39	1260.01
תשרי	384.74	379.24

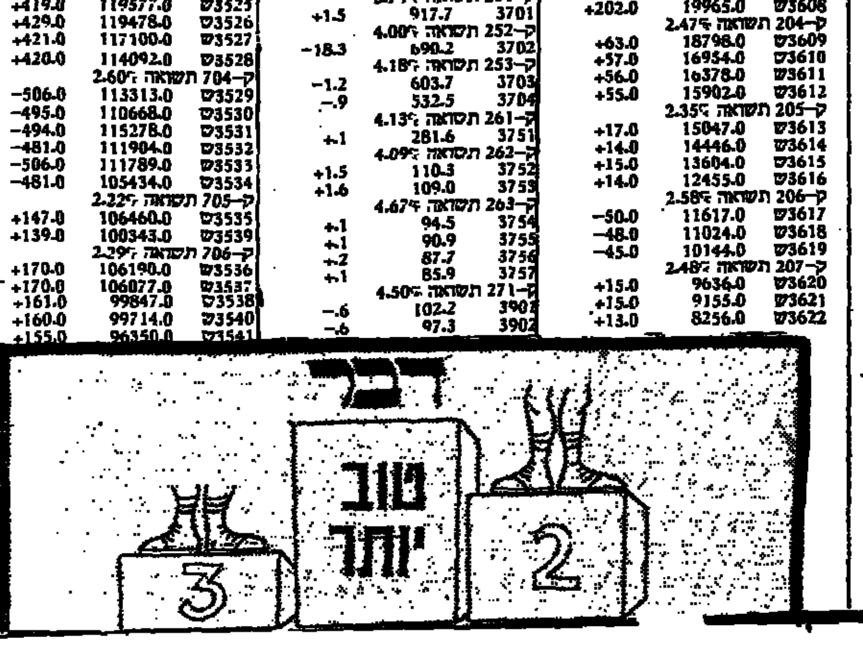

חתמי כור:

מו"מ להנפקת אג"ח בארה"ב לתדיראן כי"ל ובזק

מאת מוריה אבנימלך

הנפקת כור בארה"ב פתחה ערוץ מימון חדש לחברות ישראליות מובילות. חתמי כור בארה"ב, חברת „דרקסל בורנהם למברט", מנהלים משא ערוץ מימון חדש לחברות ישראליות מובילות. חתמי כור בארה"ב, חברת „דרקסל בורנהם למברט", מנהלים משא ומתן להנפקת אג"ח בארה"ב לשלוש חברות ישראליות נוספות: תדיראן, כימיקלים לישראל ובזק. זאת אישר יואל גולד, שותף בחברת החתמים, לסופר „דבר".

צ'ק בסך 102,060,000 דולר, משוך על־ידי סיטי בנק לפקודת כור תעשיות בע"מ, מסמל פתיחת ערוץ מימון חדש לחברות ישראליות. סכום זה מהווה תמורה נטו מהנפקת אג"ח ל־10 שנים, בריבית של 12 אחוז, בבורסה האמריקאית, שהושלמה כור בימים אלה.

הנפקת כור מהווה פריצת דרך בשני תחומים – לראשונה מנפיקה חברה ישראלית אג"ח בבורסה האמריקאית. הסכום שגויס הוא הגדול ביותר שגייסה חברה ישראלית בהנפקה יחידה.

כספי ההנפקה ישמשו להחלפת חובות לזמן קצר – 70 אחוז מתוכנת אלה שישמשו למימון השקעות.

מתשקיף ההנפקה של כור עולה, כי כור מימנה בשנתיים האחרונות את השקעותיה ע"י הלוואות לזמן קצר. כתוצאה מכך הצטמצם ההון החוזר שלה במידה ניכרת. הסיבה לכך היתה שהלוואות אלו היו זולות יותר מהלוואות לזמן ארוך.

שינוי תנאי האשראי על ידי הממשלה במסגרת התכנית הכלכלית, העלתה ריבית זו באופן ניכר. הריבית הממוצעת ששילמה כור על הלוואות לזמן קצר היה 33% לשנה. החלפת הלוואות אלו בהלוואה ארוכת־טווח שהריבית עליה היא 12%, תביא לחסכון מידי של יותר מ־20 מיליון דולר, ולהשפעה חיובית מידית על רווחיות כור לשנת 1986.

הנפקת כור נרכשה כולה בחיתומי מישנה, על־ידי משקיעים מוסדיים ומוסדות פיננסיים, בנקים לחסכון ומשכנתאות, קרנות פנסיה וחברות ביטוח. שבועיים לאחר ההנפקה כבר עלה שער האג"ח ל־101 אחוז.

הריבית על האג"ח שהנפיקה כור, 12 אחוז, גבוהה רק ברבע אחוז מהריבית שתדרוש חברה אמריקאית בסדר גודל דומה לשלם. חברת הנפט „קוסטל" למשל, הנפיקה לאחרונה אג"ח בתנאים דומים ובריבית של 11¾ אחוז. עלות ההנפקה המלאה, הכוללת הוצאות חיתום, מגיעה ל־12.35 אחוז.

הנפקת כור נעשתה בשוק בו פעילות חברות מהשורה השניה, שוק המכונה „ג'אנק בונדס", אך כפי שמעריכים החתמים של „דרקסל בורנהם למברט" לכנותו „שוק של חברות עם פוטנציאל צמיחה".

גיוס הון לטווח של 10 שנים, אף כי נעשה באמצעות הנפקת אגרות חוב ולא באמצעות הנפקת מניות, הוא, במידה רבה, תוספת להון החברה. ההנפקה תשפר את מבנה ההון של כור ותגדיל את היקף ההון החוזר לרשותה.

עלות גיוס הכסף בהנפקה זו לכור זול מאוד כשמשווים אותו לשיעורי הריבית בארץ, ואינו יקר אפילו בהשוואה לשיעורי הריבית בהם מגייסים הון גופים ותיקים ומוסדות בבקאיים. מפעל הבונדס, הפונה לציבור ששיקוליו אינם רק כלכליים, משלם 8½ אחוזים, ריבית בשתנית, על איגרת־חוב של מיליון דולר ומעלה. אמפ"ל הוותיקה מגייסת הון בשוק אג"ח בריבית של כ־12 אחוז. יש לציין כי גיוס ההון שביצעה כור, מגיע בהיקפו לחמישית מגיוס ההון של הבונדס בשנת 1985 וגדול פי 3–2 מגיוס הון של אמפ"ל ע"י אג"ח בשנה זו.

לדברי החתמים, התעניינו המשקיעים באגרות החוב של כור בתוצאות העסקיות של החברה, בשותפיה העסקיים, בהתפתחויות הכלכלית בישראל ובעיקר בנושא תמריצי היצוא (ראה מסגרת).

תנאי גיוס ההון ע"י כור, לרבות שיעור הריבית, מלמדים על התנאים לגיוס הון שיעמדו בפני חברות ישראליות אחרות שיבקשו לגייס הון. יש לזכור כי שוק זה פתוח בפני קבוצה מצומצמת מאוד של חברות ישראליות, המסוגלות לעמוד בסטנדרטים של דיווח חשבונאי שדורשת הרשות לניירות ערך בארה"ב (SEC), ולהציג תוצאות עסקיות שיניחו את דעתם של המשקיעים האמריקאים.

על רקע כיווץ האשראי המסובסד לרשות הסקטור העסקי, שיעורי הריבית הגבוהים, ההגבלות שהטיל בנק ישראל על אשראי ללווה בודד והמשך הפעילות האינטנסיבית של הממשלה בהנפקת אג"ח בארץ – שוקי ההון בעולם, ובמיוחד בארה"ב, הם אלטרנטיבה אטרקטיבית מאוד לחברות מהשורה הראשונה בישראל, ושלב נוסף בפיתוח המשק, שמן הראוי לעודדו.

אמריקאים: מצב המשק הורע

מאת מוריה אבנימלך

בעוד בארץ נמשך הויכוח אם התוצאה הכוללת של התכנית הכלכלית היטיבה עם המשק או הרעה עמו, מעריכים משקיעים אמריקאים כי מצב המשק, לאחר התכנית הכלכלית שהופעלה מיולי 1985 – גרוע יותר. להישג של ריסון האינפלציה, מייחסים המשקיעים בארה"ב משקל קטן יותר מאשר לתופעות השליליות שהתלוו לתכנית הכלכלית – ירידה במכירות, ירידה ברווחיות, ירידה בהשקעות, פיקוח על מחירים, עליה בשיעורי ריבית ומגבלות על אשראי, וירידה בתמריצי יצוא.

לדעת יואל גולד, השותף בחברת החתמים „דרקסל בורהם למברט", הרושם הכולל של תוצאות התכנית הכלכלית, עם מגמות חיוביות כעצירת האינפלציה מחד, ומגמות שליליות כקפאון ביצוא והשקעות מאידך – שלילי. לדעתו, המדיניות הכלכלית בשנה האחרונה הקשתה על כור לגייס הון, אף שהחברה הצליחה לשכנע את המשקיעים, כי זו שנה יוצאת דופן לרעה, וכי המגמה הכללית של כור – חיובית.

חשש בחברות הביטוח:

ועדת הכספים לא תאשר ההסדר החדש לביטוח רכב

מאת מדור הכלכלי של „דבר"

בענף הביטוח מביעים חשש שוועדת הכספים של הכנסת לא תאשר את מיבנה התעריפים החדש בביטוח רכב. מנהלים של חברות ביטוח ציינו בשיחה עם סופר דבר, כי מהיכרותם את חברי ועדת הכספים „קשה להאמין שחברי הוועדה יסכימו לייקור של 100 אחוז בהשוואה לתעריף כיום".

בענף הביטוח מציינים כי התחרות הקשה בין החברות, הביאה לכך שתעריף הרכב הממוצע כיום הינו כ־250 דולר. מחישובים שנעשו, עולה שהתעריף הממוצע בהסדר הביטוח המוצע, יגיע עד לכ־480 דולר. על רקע זה, אומרים בענף הביטוח, ספק אם חברי ועדת הכספים של הכנסת יסכימו להסדר החדש. יו"ר איגוד חברות הביטוח, אלפרד גולף מסר לסופר דבר, כי התעריף החדש לביטוח רכב מבוסס על 50 קבוצות רכב ומתוכנן כך שרמת המחירים תהיה זולה מהרמה של 1985 בכ־10 אחוזים. בהסדר החדש ישמר סנגנון ההנחות למבוטחים בגין העדר תביעות, נוהג יחיד ואי־נהיגה בשבת, אך חברות הביטוח ידרשו לעמוד בתעריף שיגיש למפקח על הביטוח, והוא יפעיל פיקוח אקטיבי על התעריפים בענף.

העברת ההסדר החדש לאישור ועדת הכספים של הכנסת בבקום השתתפה על צו שר האוצר, נעשתה כדי לחוק את התוקף החוקי של ההסדר החדש, עפ"י דרישת משרד המשפטים.

ההסדר היה אמור להכנס לתוקף מראשית אוגוסט, אך כבר עתה מסתמנת דחיה. יו"ר איגוד חברות הביטוח סבור כי ההסדר יכנס לתוקף רק בספטמבר או אוקטובר, ואילו מנהלים אחרים בענף הביטוח חוששים, כאמור, שההסדר לא יופעל כלל במתכונת שהוצע.

הפטרוכימים דורשים הטבות־מס כתנאי להשקעת 105 מ' דולר

מאת יוסף מיכלסקי

יואל אוסטרוביץ, יו"ר מועצת המנהלים של הבפעלים הפטרוכימיים ובעלי הבפעלים, וצבי זמיר מנכ"ל בתי הזיקוק הודיעו בשבוע שעבר במסיבת עתונאים חגיגית על ייסוד חברה משותפת שתיקרא 'תעשיות כרמל אוליפינים' שתעסוק בייצור פריסים על בסיס האתילן והפוליאתילן. לדבריהם, יושקעו 105 מיליון דולר במשך שלוש השנים הקרובות בהקמת מתקנים חדשים וזאת במסגרת תוכנית הפיתוח של החברה. אולם בתשובה לשאלת סופר "דבר" אמרו שני הדוברים שהחברה החדשה טרם נרשמה כחוק – פעולה משרדית הבדוקה בתשלום סימלי.

השאלה היא אם אמנם היתה כאן תקלה מנהלית פעוטה או שמא קשור אי הרישום בתנאים שהציגו השותפים העושים למשלה: דרישה לזיכוי החברה "בתרומת בתקן האתילן למשק הדלק" שמשמעותה הכלכלית היא שחרור ממיסים בגין מכירת האתילן לייצור הפוליאתילן. תביעה זו מתבססת על הטיעון שמדובר באיחוד שני מתקנים במסגרת החברה החדשה ולכן אין לדבר על מכירה המחייבת מיסוי. התנאי השני – להבטיח לחברה החדשה את בלוא האספקה של חומרי הגלם הדרושים לייצור. ובתוך חופש פעולה לחברה החדשה לייבא חומרי גלם הנחוצים לה. כיום מספקות חברות הדלק את חומרי הגלם לבתי הזיקוק ומחיר הנפט נקבע על ידי הממשלה. השותפים החדשים כועסים כי הם הלווים בחברות הדלק, ולמרות המחיר הממשלתי, יש לחברות הדלק יכולת "להחזיק קצר" את בתי זיקוק ודרכם את המפעלים הפטרוכימיים. יואל אוסטרוביץ הבהיר אומנם, שהכוונה לקבל רשות לייבא נפט רק כאשר חברות הדלק לא יספקו את חומר הגלם. אולם, בפורומים אחרים דרש צבי זמיר, מנכ"ל בתי הזיקוק, לאפשר לכל הגורמים בארץ לייבא חומרי הגלם לתעשיה הפטרוכימית. לדעתו, חופש הפעולה הזה יבריא את הענף ויתרום להגברת יעילותו.

סביר להניח, שחברות הדלק יתנגדו בתוקף, בנימוק שהתרת יבוא "חופשי" של נפט יעניק יתרון בלתי־הוגן לבתי הזיקוק ולמפעלים הפטרוכימיים, שהם גם היצרנים בתעשיה זאת.

התנאי השלישי הוא להעניק להשקעות בתקני החברה המשותפת את כל ההטבות בהן זוכה השקעה באיזור פיתוח א – לפי חוק עידוד השקעות.

כיום התנאים להשקעה זהים למקובל לגבי מפעלים מאושרים, כלומר שיחרור ממסים במשך שנתיים. אם יתקבל התנאי של השותפים, הם יזכו לשיחרור מביסוי על השקעתם משך 10 שנים.

אוסטרוביץ וזמיר ציינו, שכל המפעלים של התעשיה הפטרוכימית (כולל בתי זיקוק) סווגו בזמן הקמתם כמפעלים מוקמים באיזור פיתוח א. בינתיים, שונתה הגדרת אזורי פיתוח, וחיפה אינו כלול בהם.

מועצת פועלי חיפה בראש גורמים נוספים בעיר, תובעים מהממשלה להכיר בחיפה קרית וטירת הכרמל כאיזור פיתוח א' בנימוק של אבטלה חמורה באיזור.

השרים משה שחל ואריאל שרון, עיבדו נוסחה לפיה יזכו המפעלים החדשים במעמד מועדף, בנימוק שאי־אפשר למקם את בתי הזיקוק באיזור אחר.

השותפים החדשים מתכוונים להביא „תחמושת כבדה" על מנת לשכנע את שר האוצר לקבל את תנאיהם. צבי זמיר טען, שבתי הזיקוק לא יוכלו לגייס ממקורות שלהם 105 מיליון דולר הדרושים להשקעה, ואילו יואל אוסטרוביץ אמר ברורות, ששותפיו מחו"ל ידרשו לקבל אישור ממשלתי שיבטיח את התנאים המועדפים.

ללא ספק, מימוש התוכנית הכוללת – הפעלת החברה החדשה וביצוע תוכנית הפיתוח – יתן דחיפה עצומה לענף הפטרוכימיה בארץ. רמת הרווחיות של הענף בכל העולם מושפעת ממחיר חומרי הגלם, מהכושר להפיק מיגוון מוצרים מחבית נפט. תנאים אלו נדרשים על מנת להתחרות ביעילות בשוק ולהשיג תשואה מתאימה על ההשקעות העצומות בתשתית. כך, לכשל, מתקן האתילן בבתי הזיקוק שהוקם בהשקעה עצומה, אינו עובד בבלוא תפוקתו. כך הדבר לגבי המתקנים במפעלים הפטרוכימיים בארץ. בין השאר השותפים בחברה החדשה טוענים כי הקמתה תביא להגדלת ביזות של תפוקת האתילן בכ־30 אחוזים ותאפשר הגדלת ייצור הפוליאתילן לרמה של 100 אלף טון לשנה.

במקביל לדיונים על הקמת החברה, עיבדו צוותי המומחים של שתי החברות תוכנית פיתוח לטווח בינוני וארוך. התוכנית כוללת הקמת מתקן לייצור פוליפרופילן בתפוקה של כ־60 אלף טון לשנה; הרחבת כושר הייצור של מתקן האתילן ל־200 אלף טון לשנה והגדלת כושר הייצור של הפוליאתילן לכ־170 אלף טון לשנה. ביצוע ההשקעות המתוכננות יגדיל את יצוא הפוליאתילן בכ־30 מיליון דולר לשנה, יחליף יבוא פוליפרופילן בכ־20 מיליון דולר לשנה ויגדיל היקף היצוא של הענף הפטרוכימי, בכ־20 מיליון דולר.

יישום התוכנית ייצור כ־1000 מקומות עבודה חדשים.

ועדת הכספים מעכבת הארכת הסדר עדכון הוראות קבע

חברי ועדת הכספים מעכבים את בקשת האוצר להאריך את ההסדר לעדכון הוראות קבע עד ה־31 בדצמבר 1986, במסגרת הסנקציות שהם נוקטים נגד בנק "דיסקונט" שמנכ"לו מסרב להתפטר.

כתוצאה מכך אין חוסכים יכולים להגדיל את תיקרת החסכון. חוסך המבקש להגדיל את הפקדתו החודשית ביותר מעליית המדד נאלץ לפתוח תכנית חסכון חדשה. מעבר לכך גורמים לבנקים הפסדים בגין העלות הגבוהה של ביצוע הוראות קבע בסכומים קטנים.

הפסדים לבנקים בתחום התפעולי נגרמים בגלל סירוב ועדת הכספים של הכנסת להאריך הסדר לעדכון הוראות קבע בתכניות חסכון.

חברי הוועדה מסרבים לאשר, עפ"י המלצת משרד האוצר את הארכת התקופה בה ניתן להגדיל את הסכומים בהוראות קבע חודשיות לתכניות חסכון. על פי התקנות, ניתן להגדיל סכומים אלה בשיעור עליית המדד. הסדר זמני איפשר הגדלתם בשיעור גבוה יותר. זאת עד ה־1 ביוני.

מיקבצי הון / ע. רוזנבלום

הבוסטונים

בוסטון שבארה"ב היא כידוע מקור לאצולה האמריקאית ועיר ועד למשפחות עתירות יוחסין וכבוד. בארצנו הקטנטונת פשה המנהג „המחר" ליצור בוסטוניזציה עצמית הנראית בדרך־כלל כבדיחה דלוחה.

התהליך הבוסטוני שלנו בנוי בעיקרו על אנשי עסק וכלכלה עתירי ממון וכבוד. תחילה משרטטים את דיוקן האב הנכבד, מספרים בעלילותיו העיסקיות באירופה, כיצד הצליח לסדר את הגויים בקלות. מתי עלה ארצה ובנה עסק. כאן מגיע תור הבן יקיר לי אפרים. הבן ושמעון פרס – חברים לאללה, הבן ושאול אייזנברג – אחים ממש, הבן, משפטן או כלכלן, מדבר עם נגיד בנק ישראל ושר האוצר כדבר איש עם רעהו.

לאחר תיאור הבן, מגיע תיאור הנכד. יפה, מוצלח, תלמיד מובשר, יוצא עם בנות יפיפיות, בחור מוכשר מציאה של ממש, מיכרה זהב אמיתי. הסיפורים כוללים תיאורים כדלקמן – לבוש אלגנטי במיטב אופנות אירופה הקלאסית תומך בתזמורת הפילהרמונית וידיד של הנהלת התזמורת, עוסק בספורט באופן קבוע, בדרך־כלל צלילה ליד טאבה, נשוי באושר לשרית לבית פוצובסקי, שאביה קבלן עתיר ממון או בנקאי בריטים, מחזיק מרצפים יהודה בארץ, סוחר במסעדות יוקרה וגורמה אמיתי, בקיצור איש יקר מיוחד במינו.

התיאורים נמשכים כהנה וכהנה עד שכוכבי דאלאס נראים כגן ילדים מפגרים בהשוואה לכוכבנו רב הפעלים והעלילות.

באמצע הסיפור משוחח גיבורנו עם – רוה"מ, שר האוצר, שר המשפטים, ראש השב"כ, אלוף בצה"ל ושניים שלושה כוכבי תקשורת עולים. השיחות עימם נפתחות בסיגנון – הלו יצחק, מה שלום הילדים? מתי נפגשים לאכול? מתי משחקים סקווש ביחד?, קפצת לתיאטרון בלונדון לאחרונה?, שמעת על מסעדה טובה? וכו'.

מעת לעת משמש גיבורנו כשדולה ולובי למען אחרים, הגובה שכר הטירחה מכובד ושמן. עבור יוקר ציבור, זוכים גם יתומים ואלמנות לטיפול משפטי בחינם. בכל נושא כלכלי יש למכובדנו דעה מוצקה, כמעט בכל נושא אחר הוא משמיע דעתו.

אלה הם הבוסטונים הישראלים, מה שבוסטון טיפחה במשך כמאה שנים לשוות מפתחת צפון ת"א תוך עשר שנים והתהליך נמשך בגאוות מצליחנים. הגיע, כנראה, הזמן שמישהו יגיע לבוסטונים, בנוסח ישראלי – „די", מלה קטנה ולא קשה להגיה. דעתכם מעניינת אותנו מאוד, אבל בפרופורציה. תהיו חברים של המימשל, כי ממנו לקחתם פרנסתכם אך אל תנצלו קשר אישי לטובת עיסקכם זה או אחר.

בקיצור, בוסטון נשארת בארה"ב חברה, אתם נשארים לצערנו בפריפריה מקומית, כדאי שתשמרו פאסון בהתאם למיקום.

דורשי טובתנו

הבנקים „רודפים" אחרינו לקחת אשראי, הגיעו זמנים טובים למדינת ישראל. בפירסומי הבנקים – אנו לומדים כדלקמן – תחליף מכוניתך תשעבד את המכונית כנגד ההלוואה, תחליפו – קנה מוצרי צריכה ושלם לבנק במשך שנתיים, וכדומה מיני הצעות מפתות מסוגים שונים.

אישית, מכל ההלוואות אינו ברור לי, אם מדובר בהגברת הצריכה אוי הדבר מנוגד לתוכנית הכלכלית, אם מדובר בטובת הלקוח גם כאן מצויים סימני־שאלה לא קטנים.

בנק דיסקונט, לדוגמה, יוצא בפרופי כנגד בנק לאומי, בל"ל מציע 30% ריבית לפקדונות של שנה שלמה למפקידים, דיסקונט טוען שזוהי ספקולציה מסוכנת. זמנים טובים, דיסקונט יוצא כנגד בל"ל לטובת הציבור, כשהבנקים מגינים על איש מפני רעהו אני מקבל בצרמורת קלילה של מובס מלכתחילה.

האלטרנטיבות בהלוואות כגיות כדלקמן – א. אם אתה מאמין, שהאינפלציה תגבר קח הלוואה בריבית קבועה וידועה מראש. ב. אם אתה מאמין שהדולר לא יוקפא בעתיד, קח הלוואה שיקלית ולא צמודת מט"ח. ג. תחשוב טוב מה אתה הולך לעשות עם הכסף שתקבל. אלטרנטיבות יש הרבה בתחום ההלוואות הללו. התאמה לצרכיך האישיים ולאמונתך הכלכלית היא הדבר החשוב ביותר. מה נגיד ומה נדבר, פשוט קיבלנו חולשת דעת מול פיתויי הכסף הזול שמציעים לנו ידידינו הבנקאיים. אני במקומכם הייתי חושב שש עשרה פעם בטרם הייתי עושה משהו במציאות. הוזהרתם ולוואי שתצליחו.

ראוי רק להזכירכם כלל ברזל אחד, אם ברצונכם לקחת הלוואה לצורך השקעה בורסאית או לצורך החלפת המקור, תיזהרו שבעתיים.

המתחסדים

ועדת בייסקי פסקה, כידוע, את פסקה ורק רקאנטי נותר למכשול בטרם תיושם החלטת הוועדה במלואה. יפת והנהגה פרשו הלכו ואילו רפאל ממאן. למה ממאן רפאל להתפטר? אולי הוא חושב שזה הבנק הפרטי שלו? אולי הוא מתכוון להודיע מכספי בוה"ל ולדרוש בחזרה מהממשלה את מניות דיסקונט שבהסדר? אולי הוא פשוט מצפצף עלינו?

לי אישית נראה, שרפאל מצפצף עלינו בגדול, בייסקי והחברים יכולים מבחינת רפאל לרקוד טנגו בזנזיבר, רפאל נשאר בדיסקונט וכולם יקפצו מבחינתו.

מה שרפאל חושב או עושה זה ענייננו שלו, שיבושם לו כאוות נפשו, מה שבחירי ושועי הציבור בארצנו עושים זהו כבר קטסטרופה ציבורית חסרת תקדים ומבישה. טלו, לדוגמה, את חיים צדוק, שר משפטים לשעבר, חבר הנהגה בכיר, עו"ד ויועץ משפטי פרטי מעולה, בקיצור רקורד שיש בו גאווה מכובדת ביותר.

רק לפני כשבוע מזה צדוק ברשיגלי על אודות פרשת השב"כ, ראש הממשלה פרס לא זכה לקבל ממתנגדיו התריפים ביקורת נוקבת יותר משהטיח בו צדוק נגבדנו. הוקמה ועדת בייסקי שקבעה סיכומים ברורים הצדוק טוען שאין האסור לבצעם. למה צדוק טוען כך?, שמא רפאל לקוח נכבד שלו? שמא בשם הצדק? שמא בשם היתומים והאלמנות שנדפקו בוויסות הבנקאיות ואין להם די ממון לשכור את שירותיו הטובים של צדוק? בחיי שאני לא מבין מה מנחה איש כצדוק בפרשה זו.

הנה לפתע מופיע ציפור דרור בארצנו, אברהם שריר האיל לפצות פיו ולתמוך ברקאנטי, למה וכי רקאנטי מהליברלים? וכי רקאנטי תומך בשריר נגד פת?, איש טוב יושב אהלים תומך למען החוק והסדר ברקאנטי, אוי לו לרפאל שאלה תומכיו. נגמלנו משריר ומופיע פת, שר המדע הבקיא כידוע בפיננסים ובדולר שחוזר מבקש אף הוא למנוע את פיטורי רקאנטי. למה? ככה. רפאל כידוע חילק תרומות לכל מאן דבעי, עכשיו החברה צריכים לפרוע שטרות. אחרים קיבלו שכ"ט הגון ושמן, אחרים קיבלו תרומות, אם עבור עצמם או עבור אחרים, אחרים סתם יפי נפש וידידי אמת... כל העסק היה מבדח לו היה זה סיפור בדיוני, אך מביש כשזו מציאות.

מי מהמכובדים שאינו מבין מדוע העסק מביש הי' לפניו סיבות הסבריים.

1. ועדה חוקית שמונתה על ידי ממשלת ישראל החליטה כחוק ועובדה שגויה, יפת ומאיר קיבלו את פסיקתה במלואה.
2. אישי ציבור אמונים על ביצוע חוקים כלשונם, הם גם בדרך כלל מבטחים אותם. לא יתכן שמסקנה אישית כבמקרה רקאנטי תשמש לעדת לקנים אמתלה לשבור מסגרת חוק סדר והגיון ציבורי.
3. נגיד בנק ישראל החליט, שיש לפטר את רקאנטי ולמלא את מסקנות הוועדה. ראש הממשלה חושב כמו הנגיד אך מהסס משום מה לבצע.
4. אל תעשו חוכא ואטלולא את כל עם ישראל.

יש כמובן עוד הרבה סיבות טובות למכביר. עכשיו, רפאל בעידוד תומכיו מנהל קמב יחסי ציבור בשבת קראתי פרופסור המסביר מדוע אין ליישם את מסקנות בייסקי וזאת עפ"י החוק ההגיון של אותו פרופסור. קראתי גם מה מספרים לקוחות הבנק על רפאל התומך־העוזר־הידיד, גם הצד האנושי של המטבע היה שם. האמת שאני לא מבין מדוע אני צריך לכתוב על הנושא, בכל מדינה מתוקנת רפאל לא היה חושב פעמיים לפני שהיה מתחפף ומהר.

הגיע הזמן שהכתם הזה ייעלם וכמה שיותר מהר יותר טוב. לכל עדת התומכים צריך להגיד במפורש – או חסידים שוטים, או הנבגים, או קרובים לצלחת, או סמוכים לעוגה, בקיצור – התמיכה שלכם אינה את כבוד עבודכם וכדאי שתבינו זאת ברורות.

הפעם המאמר – „השיירה עוברת והכלבים נובחים" לא יעבוד במציאות, אם יהיה אחרת סימן שאיבדנו גובה רציני בתחום הכבוד העצמי שלנו. הלוואי שנתבדה. רפאל לך הביתה והדרך תעבור לריצה פראית לכיוון הבית, כדאי לך תאמין לי.

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
הודעה על
משרות פנויות למפקחים ומדריכים
במשרד החינוך והתרבות

מכרז משולב (פנימי וחיצוני) למשרות פקוח והדרכה

תיאור התפקידים והדרישות למשרות הפנויות מפורטים בחוברת המכרזים המצויות בלשכות המחוזיות של משרדנו ושל נציבות שירות המדינה.

היום האחרון להגשת הבקשות הוא יום רביעי א' באב תשמ"ו (6.8.86).

המזכירות הפדגוגית:
13. מרכז/ת התוכניות לחנוך מיני – דרגה, מורה מדריך־מפקח – ירושלים וכל הארץ (חצי משרה).

אגף לתוכניות לימודים:
14. מרכז/ת פרוייקט ערבית – דרגה, מדריך־מפקח – ירושלים (1/3 משרה).
(*

מרכזים פדגוגיים:
15. מנהל/ת מרכז פדגוגי – דרגה, מורה מדריך – מדריך – דימונה.
(*
16. מנהל/ת מרכז פדגוגי – דרגה, מורה מדריך – מדריך – לוד.
(*

קמ"ט חינוך:
17. מפקח/ת – דרגה, מדריך – מפקח – בית־אל, יהודה ושומרון.
(**
18. מפקח/ת על מוסדות ההשכלה הגבוהה בשטחים – דרגה, מדריך – מפקח – עזה.
(**

לשכת מחוז ירושלים:
19. מפקח/ת כולל על בתי־ספר יסודיים – מגמה – כללי – דרגה, מדריך – מפקח – מחוז ירושלים.

לשכת מחוז המרכז:
20-21. מפקח/ת כולל על בתי"ס יסודיים – מגמה – כללי – דרגה, מדריך – מפקח־מחוז המרכז (2 משרות).

לשכת מחוז ת"א:
22-23. מפקח/ת כולל על בתי־ספר יסודיים – מגמה – כללי – דרגה, מדריך – מפקח־מחוז ת"א (חצי משרה) (חצי משרה).
(*
25. מפקחת על גני ילדים – מגמה – כללי – דרגה, מורה מדריך – מפקח – מחוז ת"א (1/3 משרה).
(*
26. מפקח/ת כולל על בתי"ס על־יסודיים – מגמה – כללי – דרגה, מפקח – מחוז תל־אביב.

לשכת מחוז הדרום:
24. מפקח/ת כולל על בתי"ס במגזר הבדואי – דרגה, מדריך – מפקח – מחוז הדרום.

*) במשרה זו מועסק עובד, אין לעובד כל זכות על המשרה.
**) מועמד שייבחר למשרה זו יועסק שלוש שנים בחוזה מיוחד או במעמד של מינוי בפועל (לעובד קבוע מההוראה).

פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקה לעניני עובדים, ירושלים רחוב שבטי ישראל 29 חדר מס' 17 או בחוברת המכרזים שניתן לראותה בלשכות המחוזיות של משרדנו:
1. לשכת מחוז ירושלים – רחוב המלך דוד 18
2. לשכת מחוז הדרום – רחוב הנשיאים, באר־שבע
3. לשכת מחוז המרכז, תל־אביב – בנין הדר דפנה, שד' שאול המלך
4. לשכת מחוז חיפה – רחוב סנט לוקס 7
5. לשכת מחוז הצפון – בית הממשלה הקריה, נצרת עילית

או בנציבות שירות המדינה, ירושלים הקריה ע"ש בן־גוריון, כביש רופין ובלשכותיה המחוזיות:
1. לשכת מחוז הדרום, תל־אביב – הקריה, רחוב מגן 10
2. לשכת מחוז חיפה והצפון – רחוב חסן שוקרי 11 (בית הממשלה)
3. לשכת הנגב, באר־שבע – בנין לשכת הבריאות המחוזית שכונה ד' (צפון) רחוב הצדיק מירושלים

כל המעוניין הממלא את דרישות המשרה שהוכרז עליה ימלא טופס בקשה למשרה פניה – למכרז משולב מ.ל.ע. 230 שאפשר לקבלו במשרד החינוך והתרבות, בלשכות המחוזיות ובמשרדי הנציבות.

את הטופס יש להעביר ב־2 עותקים למחלקה לעניני עובדים של משרד החינוך והתרבות בירושלים, לאחר מילויו בקפדנות על כל פרטיו בצירוף תולדות חיים **(אין להעביר את הטפסים לנציבות שירות המדינה).**

עובדי מערכת החינוך הרשמית (עובדים המקבלים שכר במשרד החינוך והתרבות) ישלחו עותק אחד של הבקשה ישירות למחלקה לעניני עובדים, **עותק שני** יוגש על ידם למנהל המחוז או למנהל האגף הנוגע בדבר. שאר המועמדים יגישו בקשותיהם במישרין למחלקה לעניני עובדים, ירושלים רחוב שבטי ישראל 29 במעטפה סגורה המסומנת – המח' לעניני עובדים, מכרז מס'..... משרד החינוך והתרבות.

על המועמדים לצרף לבקשותיהם העתקי תעודות (בצירוף תרגום נאמן לעברית, אם הם ערוכים בלועזית) המוכיחות כשירותם מבחינת השכלה ונסיון למשרה וכן **תולדות חיים**, מועמד שאיננו מצרף מסמכים על השכלה ונסיון כנדרש, מועמדותו לא תתקבל.

על המועמדים לשלוח בקשותיהם בעוד מועד כדי שתגענה למשרדנו עד המועד האחרון להגשת הבקשות.

הלוח הכללי

דירות, בתים

דירות למכירה

דירות בשכ"ח

עסקים

הצעות עבודה

מורים
דרושים לתיכון בת"א
תנ"ך, ספרות, לשון,
היסטוריה, אנגלית
והתעמלות
בבוקר 03-339017
בערב 03-449935

דרושים
נציגי/ות מכירות מנוסים
למשרד פרסום מתרחב
עדיפות לבעלי רכב
טל. 259961-258759-257647 (עופרה)

וידאו טייפ

מערכות קול

ריפוי והדרכה

נקיון ואחזקה

צבעי אמבטיות

בתי אבות

הדרכות

שוק המציאות

ירושלים

מכוניות

מציעים למכירה

קיט ונופש

חיפה

באר־שבע

מציעים למכירה

רוצים לקנות

הודעות

מקרים

הלוח הנפוץ ביותר

هكذا من الأصل

הלהקה הספרדית במצעד המחולות שנערך אתמול בחיפה במסגרת פסטיבל הפולקלור הבין־לאומי (צילום: י.פ.פ.א)

„אם רוצים להפיל אותנו לקרשים נחשיך את המדינה"

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

עובדי חברת החשמל הכריזו על סכסוך עבודה בתגובה על תביעת משרד האוצר לנכות משכרם ברטרואקטיביות מאפריל 1985 „תוספת איזון" של ארבעה וחצי אחוזים בחודש. אם יבוצע הניכוי יצטרך כל עובד להחזיר לאוצר סכום השווה למשכורת וחצי.

לסופר „דבר" נמסר שהעובדים ינקטו עיצומים חריפים מיד אחרי שדירקטוריון החברה יחליט לבצע את הניכוי כדרישת האוצר. תקופת הצינון של הכרזת הסכסוך תפוג מחר ואילו הדירקטוריון עומד לדון בתביעת האוצר ביום חמישי הקרוב. יצויין שמנכ"ל החברה, יצחק חופי, אשר עמד לשוב ארצה אמש, אמר בזמנו שהתוספת ניתנה לעובדים מכוח הסכם חתום וביטולה והתביעה לניכויה משכר העובדים יעמידו את הנהלת החברה בפני מצב קשה ומסובך.

„אנחנו לא אחזית"

סופר „דבר" מוסר עוד שהמועצה הארצית של העובדים הסמיכה את המזכירות הארצית לנקוט עיצומים בלי להזדקק לאישורים נוספים של המועצה. „אנחנו לא אחזית, לא נמשיך את העיצומים 18–19 ימים.

אם רוצים להפיל אותנו על הקרשים נעשה מהר חושך במדינה ונאלץ את הממשלה לכבד הסכמים חתומים" – אמר לי מקור במזכירות הארצית. הוא טען שתוספת זו ניתנה מכוח הסכם חתום על ידי כל הגורמים – נציגי העובדים, ההסתדרות, יו"ר הדירקטוריון אז, עמוס פרושן, נציגי רשות החברות הממשלתיות.

התוספת אושרה

סופר „דבר" מוסר שהתוספת אושרה בזמנו בתום סכסוך עבודה ממושך בחברת החשמל. היא התייחסה לשנים 1984–1986. שיעורה היה אחד וחצי אחוז והיא נכנסה לתוקף באוקטובר 1984. העובדים טוענים שתוספת זו היתה צמודה כמקובל בכל הסכמי העבודה וברוח זו היא הוגדרה בהסכם שנחתם והיא גדלה לשיעור של ששה אחוזים כתוצאה מן ההצמדה. האוצר מפרש את ההסכם בצורה שונה, אינו מסכים לעליה מכוח ההצמדה ל־1985–1986 והוא הורה על הניכוי.

בבתי הזיקוק

מזכיר הוועד הצפוני בחברת החשמל, אשר כהן, טען שהפרשה התעוררה בעקבות תביעה משפטית של ועד העובדים של בתי הזיקוק לקבל אותה תוספת. „הנהלת בתי הזיקוק, שהם חברה ממשלתית, מגלמת לעובדיה את הוצאות הביטוח הלאומי, אירוח העובדים עם רעיותיהם בסופי השבוע בבתי מלון בני חמישה כוכבים ואת דמי ההבראה. נוסף על כך מקבלים העובדים בבתי הזיקוק תוספת התייעלות שנתית השווה למשכורת חודשית. תוספות אלה הן מעל ומעבר להטבות הניתנות בחברת החשמל, לרבות ההטבה של חשמל חינם. לעובדי בתי הזיקוק אין זכות מוסרית לפנות לבתי המשפט בעניין התוספת שניתנה לנו", אמר כהן.

סכסוך נוסף

סופר „דבר" מוסיף עוד ש„סכסוך הניכוי" בחברת החשמל משתלב בסכסוך נוסף שסיבותיו בסירוב האוצר לאשר לעובדי החברה, בחוזי העבודה החדשים, את התוספות הכלולות בחוזים שעומדים להיחתם עם הסקטור הציבורי והמהנדסים. הוסבר ששני חוזים אלה ייחתמו באותם הסקטורים בהם הוצאות תוספת השכר הנובעות מהם לא יעלו על שלושה אחוזים מכלל עלות הוצאות השכר ואילו בחברת החשמל, בה מועסקים כ־7,000 איש, עשויה העלות הזאת להסתכם בארבעה־חמישה אחוזים.

מועצת פועלי חיפה התייצבה אתמול לימין עובדי חברת החשמל.

שני מקרי שוד מזויין בשרון

השודד ירה, זרק רימון עקר חזר ונטל אותו – ונמלט

מאת חנה מאר, סופרת „דבר" בשרון

שני מקרים של שוד מזויין אירעו אתמול באיזור השרון.

בשעה 7.30 בבוקר נשדדו עובדי תחנת הדלק „סונול" בסירקין. מכונית ב.מ.וו. נכנסה לתחנה ומתוכה יצא אדם שדרש באיומי אקדח את הכסף. לאחר שלא נענה מייד ירה מאקדחו לעבר בעל התחנה והמתדלק אך לא פגע. מן המתדלק שדד 500 ש"ח ומבעל התחנה סכום כסף נוסף.

בעת מנוסתו מן התחנה זרק השודד לעבר השניים רימון שלא התפוצץ. הוא חזר למקום נפילת הרימון, הרים אותו, נכנס בחזרה למכונית שהמתינה לו עם נהג ונמלט.

שעה אחר כך בוצע שוד בסניף הדואר של מושב בית יהושע. רעול־פנים שדד באיומי אקדח מהקופאית מינה סריביר 1700 ש"ח. כמו כן תלש ממנה שרשראות זהב שהיו תלויות על צוארה של לקוחה. לאחר מכן נמלט השודד במכונית ב.מ.וו. שהמתינה לו עם נהג.

המשטרה הציבה מחסומים אך עדיין לא נעצר איש.

תת שר התרבות הפולני: פתיחת דלת להגברת יחסי התרבות

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

תת שר התרבות של פולין, מישל קושינסקי, העושה עתה בארץ כאורח הפסטיבל הבינלאומי לפולקלור הנערך בחיפה, אמר כי הוא מאמין שבואה של להקת פולקלור מפולין לישראל הוא בבחינת פתיחת דלת שתביא להגברת יחסי התרבות בין שתי המדינות. האורח אמר בשיחה עם סופרת „דבר" כי לאחר שהגיע לארץ בעניין הפסטיבל, לא הביא עמו שדרים לראשי המדינה כאן ואף לא הצעות לחילופי אמנים, אולם הוא מאמין כי בעקבות להקת הפולקלור מפולין תגיע בשנה הבאה להקת פולקלור מישראל לפולין. הוא ציין כי הדבר טעון הידברות של נציגי הארגון של שתי המדינות.

פלסטיקאי חשוד בהעלמת הכנסות – שוחרר בערבות

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ד"ר אלכסנדר פרישמן, רופא ומנתח פלסטי, העובד בין השאר בבית חולים רמת מרפא ברמת גן ומנהל קליניקה פרטית לניתוחים פלסטיים, נעצר על ידי חוקרי מחלקת החקירות של מס ההכנסה בתל־אביב לאחר שנחשד בהעלמת הכנסות.

המידע עליו הגיע למחלקת החקירות של פקיד שומה־חקירות תל־אביב, יעקב לינסקר, ועל פיו הוא נוהג להקטין את הכנסותיו או רושם את הניתוחים תוך שהוא מחסיר טיפולים וכספים המתקבלים מהמנותחים. בשבוע שעבר ערכו חוקרי המחלקה חיפוש, בצו שופט, בדירתו ונתפסו יומני הרופא המהווים בסיס לבדיקת השומתו שלו.

חוקרי מחלקת החקירות ערכו הצלבה של נתונים בין מה שנרשם ביומנו ובין הרישומים האחרים שנתפסו והתברר כי אין ביניהם התאמה. הוא הודה בהעלמת ההכנסות והתברר כי החסיר והשמיט הכנסות בשנים 1983–1986 ב־30 אחוז מהמחזור הכספי שלו. הרופא שוחרר בערבות של 15 אלף ש"ח. דרכונו הופקד במחלקת החקירות והשופט הורה לו להתייצב אצל פקיד שומה־חקירות בכל פעם שיתבקש.

הרוקח המחוזי שוחרר בערבות

(ע). – בית משפט השלום בחיפה הורה אתמול לשחרר בערבות של 30 אלף ש"ח את הרוקח המחוזי של משרד הבריאות, מגיסטר יעקב דוידסקו (62), שנעצר בשבוע שעבר כחשוד בלקיחת שוחד מבעלי בתי מרקחת בעיר.

נוסף לכך חשוד דוידסקו כי גם נהג לקחת תמרוקים מבתי מרקחת בלי לתת אישור על החרמתם. המשטרה טוענת כי חלק מהתמרוקים נתגלו בביתו וחלק אחר במשרדו.

דורשים מתן חסינות משפטית לראשי רשויות מקומיות

תל אביב, 13 (עתי"ם). – הדרישה להעניק חסינות משפטית לראשי רשויות מקומיות כלולה במברק ששלח אתמול מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, מיכאל אלמוג, לשר הפנים הרב יצחק פרץ.

„ראשי רשויות מקומיות ראויים לחסינות דומה לזו שיש לחברי הכנסת, בהיותם נבחרי ציבור הזקוקים לחסינות זו לשם תפקודם היעיל", נאמר במברק.

דובר מרכז השלטון המקומי, דן בן כנען, מסר כי במרכז השלטון המקומי גובשה דעה זו לאחר שהשר פרץ פנה בשבוע שעבר וביקש להעניק חסינות משפטית לרבנים. לאחר דיונים הוחלט במרכז השלטון המקומי לשלוח את המברק.

יוסר הפיקוח מאחדים ממצרכי תחבורה ושירותיה

שר התחבורה חיים קורפו ושר האוצר משה נסים התמו על צו המסיר את הפיקוח על מחירים ממספר מוצרים ושירותים שבפיקוח משרד התחבורה.

עם פרסום הצו ברשומות יוסר הפיקוח על מחיר השכרת רכב לישאלים, מוצרי תעבורה מיצור מקומי למעט צמיגים ואבזרים, הובלה כללית ברכב מסחרי, הובלת מטענים ברכבת והוראת טיס במטוסים זעירים.

כן תתמנ השרים על היתר להעלאת מחיר בדיקת אופטומטריסט לכושר ראיה של מבקש רשיון נהיגה בשיעור של 22 אחוז כאשר המחיר המרבי יעמוד על 2.70 אג'.

נוסף על כך נקבע שכר הסעה מרבי לנסיעה ברכבל בחיפה: למבוגר 3.5 ש"ח ולילד עד גיל 5 2.5.

ועד עובדי „דשנים" מתריע על תפקוד לקוי ובזבוז

מאת סופר „דבר"

„אנו רואים חובה להתריע בפניכם על המצב החמור שאליו נקלעה חברת „דשנים וחומרים כימיים" עקב תפקוד לקוי של הנהלת החברה. במשך השנתיים האחרונות ניפחה ההנהלה את המנגנון המינהלתי והגדילה את הוצאות הדומה שלא לצורך. היום המצב הולך ומחמיר, אי לכך אנו מבקשים את התערבותכם הדחופה".

מברק זה נשלח בסוף השבוע על ידי ועד עובדי „דשנים" אל שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, יו"ר מועצת המנהלים של „כימיקלים לישראל", רפאל איתן ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

מזכיר ועד עובדי „דשנים" אלי יפרח, אמר אתמול ל„דבר": „יש לנו הנהלה בזבזנית שאינה מוכנה לשמוע אותנו. איננו רוצים להגיע למצב של „אתא" ו„מספנות ישראל". פנינו למנכ"ל, מארק וילסקר, ואמרנו שאנחנו מוכנים לתת כתף על מנת להבריא את המפעל. המנכ"ל הפנה לנו עורף. איננו רוצים שיזכו לראות אותנו מפגינים נגד פיטורים".

עובדים אחרים במפעל סיפרו כי המצוקה אליה נקלעה החברה נובעת מהקטנת שפכי דישון עקב בצורת, מירידה דרסטית במכירות, מיבוא אירופי מתחרה במחירי הפסד, מניפוח המנגנון האדמיניסטרטיבי ללא כל פרופורציה ומבניית מתקנים חדשים דווקא בזמנים קשים.

המנכ"ל אישר אמש שהמפעל נקלע לקשיים וכי הוא מתכוון להתחיל, בשלב ראשון, בפיטורי עובדים זמניים. קודם מסרה הנהלת החברה כי בעקבות הבצורת הוקטנו מכסות המים לחקלאות והיא נאלצה להקטין הייצור. זאת גם על רקע משבר בינלאומי בשוק הדשנים.

מליון דולאר משקיעות עיריית אשקלון והקרן הארצית להסדרת הביוב בהנחת קו ביוב בקוטר של 28 צול לרחובה של העיר.

תקציב הפיתוח של עיריית רעננה לשנת 87/86 יעמוד על סך עשרה מיליון שקלים – נמסר אתמול במסיבת עיתונאים.

פער גדול בין בנים לבנות בתפישת השוויון בין המינים

מאת יעל מישביון, סופרת „דבר" לענייני חינוך

קיים פער גדול בין בנים לבנות בתפישת השוויון בין המינים. הבנות מצדדות בחלוקה שוויונית של תפקידים במשפחה ובעול־הפרנסה והבנים נוטים לשלול חלוקה זו. הפערים בין שתי התפישות גדולים מאוד ועלולים ליצור מתחים קשים בין המינים.

עובדה זו עולה ממחקר שערכה ד"ר אורית איכילוב מהחוג לחינוך באוניברסיטת תל־אביב בקרב יותר מ־700 תלמידי בתי ספר תיכוניים חילוניים בארץ. אוכלוסית הנחקרים מייצגת את כל השכבות ומתברר שפערים גדולים בתפישות בין המינים קיימים גם בקרב תלמידי תיכון המשתייכים לשכבות הגבוהות מבחינה כלכלית ותרבותית.

הממצא המעניין הוא שגם הבנים וגם הבנות חושבים שהשוויון בין המינים כדאי יותר לנשים מאשר לגברים ושהן מרוויחות העיקריות מחלוקת תפקידים שיוויונית. תמימות הדעים בנושא זה מפתיעה, אבל בעוד שבנות מקבלות את חלוקת התפקידים השוויונית כדבר הברור, הבנים כופרים בכך.

לדברי החוקרת הפער הגדול שהתגלה במחקר מצריך פעולה נרחבת מצד משרד החינוך לתיאום עמדות בין הבנים והבנות. שכן הוכח שבמשפחות בהן תפישות בני הזוג לגבי חלוקת התפקידים ביניהם קרובות אלה לאלה, היציבות המשפחתית רבה יותר.

הנהלת „יובל־גד" המושבתת רוצה לפטר 170 פועלים

מאת סופר „דבר" בדרום

הנהלת המפעל לייצור בתים טרומיים, „יובל גד" באשקלון השביתה גם אתמול בשביתת המגן בה פתחה ביום שישי בבוקר. המפעל סגור במחאה על שפועלי הייצור סגרו ביום חמישי את שעריו ומנעו מכל רכב לצאת.

במסיבת עיתונאים אתמול טענו חברי ועד פועלי הייצור כי ההנהלה השביתה את העבודה בגלל העיצומים שנקטו לאחר שלא שולם להם שכר כבר שלושה ימי עיצומים קודמים שהיו על רקע תביעה לתוספת שכר.

אתמול נעשה נסיון בוועד הפועל של ההסתדרות לשכנע את הנהלת המפעל לחדש את העבודה. ההנהלה שלחה הודעות למזכירות מועצת פועלי אשקלון על רצונה לפטר 170 פועלים מתוך הצורך בייעול. המו"מ על תביעה זו עוד לא הוחל.

נקבעו שיעורי התשלומים והתרומות בבתי"ס ובגנים

משרד החינוך קבע אתמול לאחר התייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת ועל דעת מרכז השלטון המקומי, כי אלה יהיו הנושאים והסכומים המותרים לגבייה עבור אספקת שירותים נוספים שהם מעבר לחובת המדינה:

● גני ילדים: חומרי מלאכה – 20 שקל, שירותי בריאות – 8, ביטוח תאונות אישיות – 7.

● כיתות א'־ד': חומרי מלאכה או לחינוך תזונתי – 15 ו־19 שקל, שירותי בריאות – 13, טיפול שיניים – 23.

● כיתות ד'־ו': חומרים לאמנויות טכניות וכלליות – 24 שקל, שירותי בריאות – 13, טיפול שיניים – 23.

● כיתות ז'־י"ב: (בבתי ספר על יסודיים ארבע־שנתיים ובחטיבה העליונה בכל המגמות): חומרי לימוד, מלאכה ומעבדה – 15 שקל, שירותי בריאות – 13.

במוסדות חינוך המספקים בהשאלה לשנה את מלוא ספרי הלימוד בכיתות א'־י"ב: מותר לגבות 50 שקל; מי שמספקים בהשאלה ספרי עיון – 15 שקל וביטוח תאונות אישיות – שבעה שקלים.

כל הסכומים הללו הם בתוקף עד 14 בספטמבר 1986. לאחר מועד זה יהיו הסכומים צמודים להתייקרויות במשק ולפי המדד הידוע ביום התשלום.

רחוב דיזנגוף ייסגר מחר

(עש"ת). – רחוב דיזנגוף, בקטע שבין רחוב פרישמן לכיכר ייסגר מחר לתנועה משעה 11 לפנה"צ ועד חצות, לרגל חנוכת פסל „אש ומים" של יעקב אגם. התנועה מדיזנגוף לרחוב פינסקר ואסתר המלכה תיעצר משעה זו. משעה 19.30 ועד 20.30 ייסגר רחוב דיזנגוף גם בקטע שבין הכיכר ורחוב בר־כוכבא, לכל כלי רכב. התנועה הציבורית הפרטית תופנה לרחובות סמוכים.

מפות בתחנות האוטובוסים בת"א

„כל נוסע באוטובוס יוכל מעכשיו לדעת בדיוק איך להגיע למחוז חפצו" – כך אמר אתמול ח"כ רב בן מאיר כאשר נחנכה בתל־אביב מערכת המידע לתחבורה הציבורית, המורכבת ממפות על תחנות האוטובוסים.

המערכת נקבעה אתמול בתחנת קו 12 ברחוב בלוך ו־500 מערכות נוספות יותקנו באיזור תל־אביב תוך שלושה חודשים. בעתיד הקרוב ישלמו מערכות כאלה לכל הגוש המטרופוליטני.

קופ"ח נגד שינוי בחוק מס מקביל

(עש"ת).– המועצה הארצית של קופ"ח הביעה בישיבתה אתמול בתל־אביב ברוב קולות מוחלט התנגדות נמרצת לכל שינוי הקטנת המס המקביל המשולם על ידי המעסיקים עבור עובדיהם לשם ביטוח הבריאות.

חייל נדון ל־42 חודשי מאסר על אינוס תלמידה

מאת סופר „דבר"

מסעוד איבגי, חייל בן 21 מנצרת עלית, נידון אתמול ל־42 חודשי מאסר בפועל ו־18 חודשי מאסר על תנאי לשלוש שנים לאחר שהורשע באונס תלמידה בת 17 מתל אביב.

התובעת עו"ד חני הורוביץ, סיפרה כי איבגי פגש את המתלוננת בפברואר 86' בנהריה, בעת שהיתה בדרכה לבית ידיד במעלות. היא חיפשה טלפון כדי לצלצל אליו והנאשם הציע לה להתקשר מביתו. אחר כך ביקש שתישאר עמו למשך הלילה. משסרבה, תפס אותה בכוח, סטר על פניה, קילל אותה ודרש ממנה להתפשט. היא עשתה זאת ואז בעל אותה בניגוד לרצונה.

הנאשם, חייל בשירות סדיר, טען שהמתלוננת נעתרה לו, אולם שופטי בית המשפט המחוזי בחיפה אברהם פרידמן, מלכיאל סלוצקי ונתן קלינברגר, התרשמו כי אינו דובר אמת והאמינו לגרסת המתלוננת. הם הוציאו איסור פרסום של עדותה.

הזמריה מחר

(ע). – הזמריה ה־14 תיפתח מחר בהיכל התרבות של כפר סבא, בהשתתפות 12 מקהלות מחו"ל ושבע מישראל, במקהלות 1000 זמרים מהם 70 מחו"ל ו־300 מישראל. על כך מסרו אתמול אסתר הליליך, השופט חיים אדר והנרי קלאוזנר מהנהלת הזמריה ואגודת הזמיר במסיבת עיתונאים בבית לסין בתל אביב.

הזמריה תינעל בקונצרט חגיגי בהיכל התרבות בתל אביב בהשתתפות 1000 זמרים.

הננו מודיעים בצער רב
על פטירתו של יקירנו
ד"ר אלי יוסטיץ־דיין
ההלויה תתקיים היום יום שני 14.7.86 בשעה 14.30 בבית הקברות בקריית שאול ותחבורה תעמוד בשעה 13.45 ברחוב פרישמן פינת ריינס בת"א.
אשתו: בלה יוסטיץ־דיין
בתו ומשפחתה: חווה יעקב דדי מנדלוביץ

לחברנו מוריס יפרח
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף היסה־דראשי
ההנהלה והעובדים

לחברנו אלברט בן־אור
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף המפרץ
ההנהלה והעובדים

לחברנו דוד פרהצור
אתך בצער על מות אחיך
יצחק
מועצת העתונות בישראל

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה הפנסיונר
אברהם גנון ז"ל
ומב"עים את תנחומינו למשפחה
בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

קבלת מודעות 24 שעות ב"דבר"
מודעות משפחתיות
דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב"דבר" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 239952 248518

למושב כפר סירקין
שכנים וידידים
ביובלכם ה־50
שאו ברכות חמות
להמשך דרך צלחה
מושב כפר מע"ש

המומים וכואבים אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של יקירתנו
רותי זילברשטרום
ההלויה תתקיים היום יום שני 14.7.86 בבית העלמין שבקיבוץ מפלסים.
בקשר לשעה המדויקת נא להתקשר בשעות הבוקר המאוחרות לטלפון המזכירות 051-94111 או למשפחת בלוגרמן 051-94380
משפחות:
דיין, בלוגרמן, ברעם
ובית מפלסים.

מעליות משא
עובדות בשטח...

הדרך השלם
הידראוליקה, הרמה ושינוע
מזרע 19312, טל. 065-99199
טלקס: 48231
ת"א 03-263267 חיפה 04-674283

לחברנו עודי יפת וב"ב
חבר מועצת הקריה
בהילקח ללא עת בתך
יפעת ז"ל
קבל את תנחומינו הכנים
גיורא פישר
סגן ראש עיריית חיפה
ויו"ר ועד קרית חיים
הנהלת הקריה והמועצה

דבר
חדשות
מאמרים
לוח פיות
הגלות
כל בוקר המיטב

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
ויסמן שלום
במות **אשתו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לאה השבוע
מתוק ועינים!
מדריך שבועי לבידור ובילוי
טל. 284569

דלק
דלקי חברת הדלק הישראלית בע"מ
הודעה בדבר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל
(בעלי מניות "יג")

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של בעלי מניות החברה מסוג "יג" תתקיים במשרדה הרשום של החברה, ברח' י. קויפמן 6, (בית גבור) תל אביב, ביום 5.8.1986 בשעה 11:45 כדי לקבל, בשינויים או בלי שינויים את ההחלטות המיוחדות הבאות:
1. האסיפה מאשרת את הסכמתה להחלטה מיוחדת המוצעת אשר תובא לפני החברה באסיפה יוצאת מן הכלל אשר תתקיים ב־5.8.1986 לפיה יאוחדו כל 1000 מניות סוג "יג" בנות 0.0001 שקל חדש למניה אחת מסוג "יג" על שם בת 0.1 שקל חדש.
2. בתוקף מיום 28.8.1986 יהיו כל מניות סוג "יג" אשר הוצאו על ידי החברה עד ליום קבלת החלטה זו, מניות רשומות על שם, ועל כן יבוטלו תעודות למוכ"ז אשר הוצאו לבעלי מניות "יג" (להלן - "בעלי תעודות מוכ"ז") וזכויות בעלי התעודות מוכ"ז כנ"ל יירשמו באמצעות על שם חברת דלק - סוכנויות ושרותים בע"מ (להלן - "הנאמן").
3. הנאמן יעביר החל מיום 1.9.1986 לכל מחזיק בתעודות מניות סוג "יג" למוכ"ז מניה אחת סוג "יג" על שם בע.נ. של 0.1 ש"ח כנגד כל 1,000 מניות סוג "יג" למוכ"ז בנות 0.0001 ש"ח כ"א. המניות הנ"ל יירשמו על שם בעל תעודת המניות למוכ"ז שיומצר כנ"ל וזאת כנגד החזרת תעודות המניות לנאמן. שברי מניות שיווצרו כתוצאה מהחזרה כנ"ל ימכרו בבורסה והתמורה בניכוי עמלות והוצאות תשולם לזכאים.
4. מי שמחזיק במניות סוג "יג" למוכ"ז בכמות פחותה מ-0.1 ש"ח ימכור הנאמן בבורסה את מניות סוג "יג" ע"ש שבגין במקום אותן מניות סוג "יג" למוכ"ז והתמורה בניכוי עמלות והוצאות תשולם לזכאים כנגד החזרת תעודות המוכ"ז בהתאם.
5. האסיפה מאשרת את נוסח ההסכם בין החברה לבין הנאמן לפי הנוסח שצורף להחלטה זו ומסמיכה את ההנהלה לחתום על ההסכם עם אותם תיקונים אשר תראה לנכון.

הערות:
א. תשומת לב המחזיקים בתעודות מניות למוכ"ז מסוג "יג" מופנית לכך כי בעלי מניות אלה יהיו זכאים להיות נוכחים באסיפה הנ"ל באם יפקידו במשרד החברה לפחות 7 ימים לפני מועד האסיפה הנ"ל את התעודות הנדונות ביחד עם הודעה בכתב של שמו וכתובתו של המחזיק בתעודה או שימציאו לחברה תוך המועד הנ"ל אישור מוסמך מבנק המאשר כי תעודות מניות כנ"ל מופקדות על שמם בבנק. החברה לא תקבל שמות של יותר מאדם אחד כבעלים של תעודה כנ"ל.
ב. החברה חוזרת ומפנה את תשומת לב בעלי תעודות המניות סוג "יג" למוכ"ז כי מאז יום 7.9.1983 נמחקו המניות למוכ"ז מהרישום והמסחר בבורסה. כמו כן חוזרת החברה ומפנה את תשומת לב בעלי התעודות הנ"ל כי קיימת אפשרות להמיר בתעודות מניה רגילות סוג "יג" רשומות על שם, הנסחרות בבורסה. כל המעוניין בהמרת מניות כנ"ל מתבקש לפנות כן באמצעות הבנקים וחברי הבורסה. לצורך ההמרה יש להפקיד את תעודות המניה למוכ"ז בבנקים או אצל חברי הבורסה ולצרף לבקשה בדבר ההמרה. בכפוף לקבלת ההחלטה בדבר ביטול תעודות המניות סוג "יג" למוכ"ז כאמור לעיל לא יהיה החל מיום 28.8.1986 כל תוקף לתעודות אלה החל מהמועד הנ"ל ופרט לזכות ההמרה ו/או קבלת התמורה כאמור לעיל לא תקנינה תעודות אלה לבעליהן שום זכות אחרת.
ג. נוסח הסכם הנאמנות בין החברה לבין הנאמן הופקד אצל מזכיר החברה ואפשר לעיין בו החל מיום 22.7.1986 בין השעות 12:00 ל-15:00.

יעקב פרידמט, עו"ד
מזכיר החברה

דלק
דלקי חברת הדלק הישראלית בע"מ
הודעה בדבר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של בעלי מניות החברה תתקיים במשרדה הרשום של החברה, ברח' י. קויפמן 6 (בית גבור) תל-אביב, ביום 5.8 1986 בשעה 12 00 כדי לקבל, בשינויים או בלי שינויים, את ההחלטות המיוחדות הבאות
1. לארגן מחדש את הון מניותיה של החברה ולקבוע כי ביום 28.8.1986 (להלן - "היום הקובע") כל 1,000 מניות סוג "יג" בנות 0.0001 ש"ח בהון הקיים ייהפכו למניה סוג "יג" על שם בת 0.1 ש"ח
שברי מניות שיווצרו כתוצאה מאירגון ההון כנ"ל יימכרו בבורסה והתמורה בניכוי עמלות והוצאות תשולם לזכאים.
2. החל מ"היום הקובע" תבוטל תקנה 3 לתקנות ההתאגדות של החברה ובמקומה תבוא תקנה 3 בנוסח הבא.
"3 הון המניות של החברה הוא 7,000,000 שקל חדש מחולק ל-2,055,000 מניות סוג "א" בנות 0.0001 ש"ח כ"א; 20,550 מניות סוג "ב" בנות 0.01 ש"ח כ"א; 6,999,589 מניות סוג "יג" בנות 1 0 ש"ח כ"א.
הערות
א. בעלי עניין הרשומים כבעלי מניות בחברה, הודיעו להנהלת החברה כי אם כתוצאה מאירגון ההון כנ"ל ייוצר מצב שבעל מניות תרשום ע ב היום הקובע" בספר בעלי המניות של החברה, יחדל לחלוטין מלהיות בעל מניות בחברה, יעבירו לו בעלי העניין הנ"ל (באמצעות חברת דלק - סוכנויות ושרותים בע"מ שתשמש כנאמן לצורך זה) ללא תמורה מספר מניות סוג "יג" ע"ש ממניותיהן, באופן שלאחר קבלתן תהיה בידו מניה אחת סוג "יג" על שם בע.נ. של 0.1 ש"ח. העברת מניות זו תבוצע עד "היום הקובע".
ב תשומת לב המחזיקים בתעודות מניות למוכ"ז מסוג "יג" מופנית לכך כי בעלי מניות אלה יהיו זכאים להיות נוכחים באסיפה הנ"ל באם יפקידו במשרד החברה לפחות 7 ימים לפני מועד האסיפה הנ"ל את התעודות הנדונות ביחד עם הודעה בכתב של שמו וכתובתו של המחזיק בתעודה או שימציאו לחברה תוך המועד הנ"ל אישור מוסמך מבנק המאשר כי תעודות מניות כנ"ל מופקדות על שמם בבנק החברה לא תקבל שמות של יותר מאדם אחד כבעלים של תעודה כנ"ל.
ג. קבלת ההחלטות דלעיל כפופה לקבלת החלטה מיוחדת על-ידי אסיפה של בעלי מניות החברה מסוג "יג".

יעקב פרידמט, עו"ד
מזכיר החברה

דבר היום

שתי הכרעות

החלטת הממשלה לאשר את השעייתו של רפאל רקנאטי מניהול בנק דיסקונט, היא בעצם אישור לנגיד בנק ישראל לפעול כפי שנצטווה בדו"ח בייסקי וכפי שהוא מרגיש כי מחובתו לפעול בתוקף סמכותו ואחריותו. לא יעלה על הדעת כי הממשלה ממנה נגיד, ואחר כך מונעת ממנו לפעול כמצפונו. מבחינה זו אפשר רק לתמוה על השרים שהצביעו נגד, ועל השרים שנמנעו. טוב שנמצא הרוב להצביע כפי שאפשר לצפות מהממשלה שתצביע.

בנושא אחר, ובצורה שונה, תתייצב בפני הממשלה בישיבה מיוחדת היום הכרעה דומה, בפרשת השב"כ. שוב: קשה להעלות על הדעת במדינה מתוקנת כי הממשלה תדחה את עצתו של היועץ המשפטי שלה, ובמקרה זה את הצעתו למנות ועדת חקירה. היועץ המשפטי איננו יכול לעמוד בפני בג"צ מבלי להודות על חקירה משטרתית, או לחלופין על ועדת חקירה, והרי לכל הדעות חקירה משפטית עדיפה במקרה כזה על משטרתית. הממשלה חלוקה בעניין זה – שלא כבעניין רקנאטי – לפי קווים מפלגתיים, מערך מול ליכוד. אך ראשי המערך, במקום לעשות את אשר מחייב ההגיון של משטר תקין ואת אשר מחייבת עמדת מפלגתם, עשויים להעדיף מטעמים של נוחות פוליטית להיות אנוסים על פי בג"צ. תהיה זאת עבודה מצערת ומקוממת, ויש לקוות שלא זו תהיה התמונה אשר תתגלה במבחן של היום.

ההכרעה אתמול היתה, כאמור, נכונה. במהותה היא הכרעה לזמן קצוב וקצר, וכדי למלא אחרי המסקנות האישיות של ועדת בייסקי תהיה דרושה גם חקיקה. ועדת השרים המיוחדת שהוקמה למניעת ההסדר, בהקשר לדו"ח בייסקי, עדיין לא הטריחה את עצמה לדיון. לעומת זאת בולמת הממשלה יוזמת חקיקה של הוועדה הפרלמנטארית לביקורת המדינה, אך היא לא תוכל לבלום אותה זמן רב. משום כך היינו מייעצים למר רקנאטי שלא להמשיך במאמציו לקבוע לעצמו מעין מעמד אקסטרה־טריטוריאלי מבחינת מסקנות הוועדה. גם אילו הצליח לבטל בבג"צ את ההשעייה, הוא לא יעצור את החקיקה. אין מנוס משוויון לפני החוק במדינת ישראל.

אני נמנע אני קיים

מאת ניבה לניר

זאת היא ממשלה שהנגיד שלה הוא ידיד שלה, מהאחרונים שנותרו לה

נגיד ברונו. אהרון הוידב...

אם התכוון ראש הממשלה שהחלטתה – בלעדיו – להשעות את רפאל רקנאטי מניהול בנק דיסקונט תתקבל כאילו מלאכתם של צדיקים נעשית בידי אחרים, היתה זאת כוונה משונה שלא עלתה יפה. ראש הממשלה, יש לומר, הוא הגיבור המוזר של הסיפור הזה. השני, נגיד הבנק, נתן לממשלה שעה טובה. ובהתחשב בעובדה שחסרות לה שעות כאלה, ברונו עשה לממשלת ישראל מה שכמעט מנעו ממנה שמעון פרס, יצחק רבין ויצחק נבון. על השלישיה המנהיגה את מפלגת העבודה ניתן לומר בהקשר זה משהו בנוסח אני נמנע משמע אני קיים. קיום מוזר, יש לומר. מוזר מאוד.

עניין השעייתו של רקנאטי, המנהל שלא ידע ללכת בעצמו, הסתיים כמעט בכי־רע. הרוב הזעום שהצביע בממשלה בעד השעייתו מעיד כי אלמלא עמד פרופסור ברונו על דעתו, הממשלה היתה נמנעת מאימוץ החלטות דו"ח בייסקי בעניין רקנאטי. ולמה באמת לא להשאיר ועדה שהיא, הממשלה, הקימה, יתומה? ובכן, שאלה זו היא לב ליבו של הדבר. הממשלה מחליטה על הקמת ועדת חקירה, וחודשים ספורים לאחר שזו מסיימת את עבודתה ומגישה את המלצותיה, המאמץ כולו היה כלא היה. הממשלה ממנה נגיד לבנק ישראל, וימים ספורים לאחר מינויו ראשיה אינם נותנים לו גיבוי. וכל זה ערב הסיבוב השני בעניין "פרשת השב"כ־שמיר". ומי שאינו רואה קשר בין הצבעת השרים וראש־הממשלה בעניין הראשון – רקנאטי – לעניין השני שידון בישיבת הממשלה היום, סובל כנראה מפגמי ראיה. יכול להיות שראייתו כפולה, ואולי מטושטשת.

פרופסור ברונו נבחר לכהונתו על־ידי הממשלה שנבחרה על־ידי הציבור. מה מביא את נבחרי הציבור, השרים וראש הממשלה בקהל זה, לחשוב שמי שמונה על־ידה – פרופסור ברונו במקרה זה – חייב בעמידה ושמירה על ביצוע החלטות ועקרונות ונורמות הקבועות בבסיס משטר דמוקרטי יותר משהדבר מחייב אותם עצמם? אם ההנחה היא שהתשובה לשאלה טמונה בקלפי, או במה שמכונה "רצון העם" או "הציבור איתנו", כל אלה יחד וכל אחת לחוד הן הנחות סרק. מנהיגי מפלגת העבודה כבר היו צריכים ללמוד ש"הציבור" או "העם" לא כל־כך אוהב מנהיגים שסגולתם היא אי־מנהיגות. ואפילו הוא שומר להם – בסקרים – חיבה, אין הם צוברים אצלו הערכה. באי־מנהיגות יש טעם של אי־אמונות. מביך כאשר מדובר בראש־ממשלה, שני סגניו ושר בטחון.

הצבעתם של שרים אחרים לא זימנה הפתעה. אחרי הכל, מדובר באימוץ מסקנות ועדת חקירה משפטית, ולמה שחקורי־מומלצי ועדת כהן ישושו לאמץ מסקנותיו של שופט אחר, בייסקי. גם הצבעתו של החוקר־מומלץ יגאל הורביץ לא הפתיעה. הגג של הורביץ הוא כנראה גג שהוא עצמו מעריך שלא לקפוץ ממנו. את הקפיצה הוא משאיר כידוע למשוגעים. שמיר, יש לומר, הוא בין שתי ועדות. אחרי כהן ולפני ועדת־חקירה שניה בענין מסובך יותר. שר המשפטים כבר היזה דעתו כי המלצות הן עניין אחד, והחלטות ועמדות עניין אחר. כוח הוא כוח. ולמה ששר המשפטים יפזרו בין עדת פקידים ממונים, בכירים ככל שיהיו? באמת למה.

אלא שנבחרי־ציבור לא יוחשבו כמנהיגים שעה שאין הם לוקחים מנהיגות. וזה מה שעשו ראש הממשלה סגניו ובכירי השרים בהמנעותם מהצבעה בעניינו של רקנאטי. הם השאירו את המלאכה לאחר ויותר משהעידו בכך על עוצמתו של פרופסור ברונו, העידו על חולשתם.

זאת ממשלה שהנגיד שלה הוא הידיד שלה, מהאחרונים שנותרו לה.

בין גיבוי לחיפוי

מאת חגי אשד

השב"כ היה, עד לפרשה האחרונה, אחת משמורות הטבע של הדורות הקודמים – דורות של יזמים נטולי סיכונים הכרחיים למילוי התפקיד ומקבלי גיבוי מלא שהיה מוצדק ומועיל

גם דוד בן־גוריון וגם לוי אשכול, שדרכיהם נפרדו ב"פרשת לבון" המתוכרת לאחרונה יותר ויותר, היו לאמיתו של דבר שותפים כל ימי חייהם לאסכולה אחת, שהיתה דרך המלך בהגשמת הציונות. זו הדרך של היוזמות החדשניות והלא־שיגרתיות בכל התחומים בבניין המשק והחברה וגם בהגנה ובבטחון. זו הדרך של ההסתכנויות המחושבות, בלי הרף, שהן המחיר הבלתי־נמנע של כל יוזמה שלא נוסתה בעבר. זו הדרך שהצמיחה דורות של יזמים, בנאים ולוחמים, ברובם המכריע צעירים בראשית דרכם (שמעון פרס היה בן 29 כשהתמנה לשר הבטחון ויגאל ידין היה בן 31 כשהיה רמטכ"ל). צעירים אלה זכו למלוא העידוד וגם למלוא הגיבוי מהאנשים ששלחו אותם ליזום יוזמות ולהסתכן בסיכונים, גם אם טעו ונכשלו בצעדיהם הראשונים, עד לגבול מסויים, כמובן, גבול האחריות של שולחיהם ומעניקי הגיבוי.

גם בן־גוריון וגם אשכול, ובעקבותיהם גם פנחס ספיר וגם שמעון פרס, היו מוקפים אנשים צעירים, חסרי נסיון, אך מלאי תושיה ותעוזה. זכורה אימרתו של לוי אשכול, בסגנונו האישי המיוחד, על "נערי אשכול", שצריך להשליך אותם למים העמוקים והסוערים, כדי שינסו לשחות בכוחות עצמם ולהגיע לחוף מבטחים. יגיעו – טוב, לא יגיעו ויטבעו בדרך – גם זה טוב, ולפי גירסה אחרת – עוד יותר טוב.

זו השיטה שהצמיחה אנשים כמו שמעון פרס והרמטכ"ל יגאל ידין, יגאל אלון ומשה דיין והרמטכ"ל יצחק רבין ואנשי המטכ"ל של ערב מלחמת ששת הימים וגם את אריק שרון. ובתחום הכלכלי את לובה אליאב ואברהם עופר ז"ל ולהבדיל – מיכאל צור ואשר ידלין. ללמד ולהזכיר את הסיכונים של חריגות ומעידות מעבר לשוליים ההכרחיים של טעות וכשלון סבירים, הראויים למלוא הגיבוי, כמין שכר ליכוד בדרך הבלתי־נמנעת של ניסוי ומעש.

החריגות, המעידות והמחדלים – גם ברמה המבצעית וגם ברמה הפוליטית – הולידו את האסכולה הנגדית. מול היזמים המסתכנים, שגרמו כשלונות, הפסדים וגם מחדלים ניצבים הביורוקראטים והמשפטנים. אלה יקפידו על גבולות האפשר והמותר ויצמצמו ככל האפשר את השוליים של הסיכון והגיבוי לטעויות וכשלונות הכרוכים ביוזמות חדשניות. הביורוקראט הוא אדם שנוטה לומר תמיד מה אי־אפשר לעשות והמשפטן הוא אדם שנוטה תמיד להדגיש מה אסור לעשות. שניהם ידאגו תמיד ל"כיסוי" ולחיפוי מפני כל סיכון וכשלון אפשריים, זה מה שמתחייב מתפקידם, ובמשך הזמן – התפקיד עושה את האופי.

מדינת ישראל של ימינו היא מדינה שבה שולטים הביורוקראטים והמשפטנים. הם השתלטו עליה לא ב"פוטש" מתוכנן. ההגה נמסר להם בכוח הטעויות והכשלונות, המעידות והחריגות והמחדלים השונים, זו מדינה ששלושת בה ועדת־חקירה פרמאננטית, זו שהיתה וזו שתהיה, בהכרח היא תהיה. מאחר שאין עשיה בלי שמץ של יוזמה וחידוש ואין שמץ של יוזמה וחידוש בלי סיכון והפסד גם אם הביורוקראטים והמשפטנים עושים ככל יכולתם לצמצם אותם עד למינימום.

מדינת ישראל והחברה הישראלית כולה כבר אינם מונהגים על־ידי היזמים – הבנאים והלוחמים – אלא על־ידי הביורוקראטים והמשפטנים, גם במשק וגם בבטחון, גם בצה"ל, שהוא צבא ביורוקראטי מובהק, החי כל הזמן בצל ועדות־החקירה שעשו בו שמות בעבר וימשיכו לעשות כך גם בעתיד, כל עוד ישרור במדינת ישראל משטר של ועדות־החקירה. כל עוד לא יבוטל המוסד הזה, שהוא מוסד לחקירה, שיפוט וענישה וגם מוסד למינהל ולמימשל גם יחד. כל עוד יתרחשו עוד פרשיות, עוד מחדלים וכשלונות. ואין ספק שיתרחשו.

השב"כ היה עד לפרשה האחרונה אחת משמורות הטבע של הדורות הקודמים – דורות של יזמים נוטלי סיכונים הכרחיים למילוי התפקיד ומקבלי גיבוי מלא, גיבוי שהיה מוצדק ומועיל. עכשיו תעבור גם עליו הכוס הביורוקראטית־משפטנית, גם אותו ישימו בסד. כשלונו בפרשת אוטובוס 300 וחקירותיה הביא עליו את הגורל שפקד את החלקות האחרונות בגן־העדן הישראלי האבוד של "נוטלי גורל עמם על שכם". אחרוני דור היזמים, נוטלי הסיכונים ומעניקי הגיבוי – שמעון פרס ויצחק רבין, נטו מדרך הטבע להעניק גיבוי ל"אברהם", ראש השב"כ. עכשיו גם הם כרעו נפלו במאבק מול דור הביורוקראטים. זה הדור שהשתלט עכשיו גם על מפלגת העבודה – זו שהיתה פעם מעוז היוזמה והאחריות. תהיה לנו עוד חקירה ועוד ועדת־חקירה ועוד בג"ץ ויהיה לנו פה סדר של שלטון המשפטנים הביורוקראטים – כל אלה שיודעים תמיד מה אי־אפשר לעשות ומה אסור לעשות – או שתהיה התקוממות נגד שלטונם, לפני שיהיה מאוחר מדי.

השכנת סדר במערב ביירות

מאת דן אבידן

אם בעקבות הרחבת מעורבותם בלבנון יציבו הסורים חיילים גם בדרום, תגדל סכנת העימות בין צה"ל לצבא סוריה

ביזמת הסורים הולכת ומתממשת בימים אלה תכנית להשכנת סדר במערב ביירות, עיר שהיתה בשנים האחרונות זירת לחימה בין העדות הלבנוניות היריבות ובין השיעים ללוחמי אש"ף. לפני כחודש גובש בדמשק הסכם להנהגת סדרי בטחון חדשים במערב ביירות. ההסכם שנחתם סגן־נשיא סוריה ח'דאם וההנהגה המוסלמית של מערב־ביירות, נבע מהסכם שנחתם קודם לכן בדמשק בין נציגי האירגונים הפלשתינאים הפרו־סורים לבין ח'דאם בדבר הפסקת הלחימה בין השיעים לפלשתינאים במחנות הפליטים במערב ביירות. הפעם דאגו הסורים, שלא כבנסיונות כושלים שלהם בעבר, להכניס כוחות לעיר ולסייע בידי צבא לבנון הממלכתי לאכוף את הסדרי ההפוגה.

זמן קצר לאחר חתימת ההסכמים בדמשק התייצבו במערב־ביירות כ־500 חיילי קומנדו סוריים. הם הצטרפו לכמה עשרות קציני מודיעין סוריים השוהים במערב־ביירות יותר משנה כ"משקיפים". בעזרת החיילים הסורים התפרש בינתיים כוח שיטור לבנוני מיוחד, המורכב מכמה מאות חיילים ואנשי־משטרה, ברובעים המוסלמיים במערב־ביירות, סביב מחנות הפליטים ובאיזור שדה־התעופה הבין־לאומי של העיר עד מבואותיה הדרומיים שבאיזור ח'אלדה. כוח השיטור הביא לסגירת רוב משרדי המיליציות החמושות במערב ביירות ולהסרת המיתרסים שהוקמו ברחובות ובמחנות הפליטים. כך הצליח להשכין הפוגה יחסית בעיר.

היערכות הכוח הסורי בביירות – לראשונה מאז מבצע של"ג – עוררה תגובות שונות מצד המנהיגים הלבנונים. מנהיגי העדות המוסלמיות בירכו עליה בטענה שהיא מסייעת להשלטת חוק וסדר במערב ביירות. שלושת המנהיגים הנוצרים החשובים ביותר – כמיל שמעון, ג'ורג' סעאדה וסמיר ג'עג'ע – גינו את הצעד הסורי בהודעה משותפת שפירסמו בסוף השבוע שעבר. היערכות זו, נאמר בהודעה, היא בלתי־חוקית משום שהיא התבצעה ללא היתר מצד הממשל הלבנוני הלגיטימי, היא גם מנוגדת להחלטות הליגה הערבית בעניין הנוכחות הסורית בלבנון ולאמנת או"ם.

גם דוברים של אש"ף, ובראשם ערפאת, מחו על כניסת חיילי הקומנדו הסורים לביירות בטענה שמדובר בתרגיל הונאה של הסורים, שנועד לסלול את הדרך לחידוש מתקפת השיעים על המחבלים תומכי ערפאת במחנות הפליטים. הנשיא ג'מייל לא הגיב על כך עדיין בפומבי, ונראה שעמדתו בעניין זה היא דו־ערכית. מצד אחד רמזו [illegible] שהנשיא התנגד להיערכות זו, שהתבצעה ללא [illegible] מצידו. מהצד האחר נמסר בעתון הפלאנגות "אל־עמל", שהנשיא השלים בדיעבד עם כניסת חיילי הקומנדו הסורים לביירות "והוא סבור שהדבר שיפר את הסיכויים לחידוש ההידברות בינו לבין הנשיא אסד".

הסורים עצמם טענו ששלחו את חייליהם למערב ביירות על־פי בקשת המנהיגות הלבנונית המוסמכת, ובראשה ראש הממשלה המוסלמי ראשיד כראמה. הם הבהירו כי עניין זה נוגע אך ורק להם ולבעלי־בריתם בלבנון וכי לשום גורם זר וקרי: לישראל, לארה"ב או למימסד אש"ף אין זכות להתערב במהלך הזה".

מדברי הסורים אפשר להבין כי נוכחות חייליהם במערב־ביירות יש לה שתי מטרות: ראשית, לסלול את הדרך לפרישת חיילים סורים גם באזורים אחרים בלבנון (ולרבות בביירות המזרחית הנוצרית) ולהחיות מחדש את היוזמה הסורית להשכנת סדר חדש במדינה זו (יוזמה שעלתה על שרטון בראשית השנה); שנית, לעודד את גורמי הכוח הפרו־סוריים בלבנון להגביר את פעולות הטרור נגד רצועת הבטחון הישראלית בדרום ארץ זו. לפי דיווחים מביירות, שטרם אושרו, מתכוון הכוח הסורי המוצב במערב ביירות להקים לעצמו מאחזים משותפים עם צבא לבנון גם בציר החוף הלבנוני המחבר את ביירות וצידון, ולקיים סיורים [illegible]

חיילי הקומנדו הסורים התייצבו במערב־ביירות כמה חודשים לאחר שצבא סוריה השתלט על העיר הלבנונית השניה בגודלה – טריפולי – והשכין בה סדר. לאחרונה נערכו יחידות של צבא סוריה גם באזורים כפריים השוכנים מדרום־מזרח לטריפולי כדי לשים קץ למאבקי הכיה בין המיליציות הלבנוניות היריבות שם. ככל הידוע, גם מהעירה משגרה, הסמוכה לרצועת הבטחון הישראלית בדרום לבנון, לא נסוגו עדיין כל החיילים הסוריים שנערכו במקום לפני יותר מחודש.

הרושם הוא שבימים אלה מתחולל שינוי במדיניות הסורית כלפי לבנון. הדבר בא לידי ביטוי בנכונותו של הנשיא אסד להשקיע יותר משאבים במדינה זו, למען קידום מטרותיה של סוריה שם. מה שאיפשר לאסד להתמסר יותר לזירה הלבנונית הוא התחזקות מעמדה הבין־ערבי של סוריה בעקבות התקרבותה לירדן, יישוב ההדורים ביחסיה עם איראן ונכונותה לבוא בדין הדברים עם עיראק לצורך התפייסות עמה. בעבר נתקלו צעדים דומים שלו בביקורת חריפה מצד רוב מדינות ערב ואיראן. אשר למהלך הסורי האחרון, לפי שעה מצרים היא המדינה הערבית היחידה שמתחה עליו ביקורת נוקבת.

מבחינת ישראל דומה שהרחבת המעורבות הצבאית הסורית בלבנון מגדילה את סכנת העימות בין צה"ל לצבא סוריה בזירה זו. עימות כזה עלול להתלקח אם יתייצבו חילים סוריים באזורים הגובלים ברצועת הבטחון הישראלית בדרום־לבנון, ואם קבוצות הטרור הלבנוניות והפלשתינאיות, בהשראת הסורים ובגיבוים, יגבירו את הפיגועים נגד הרצועה ונגד יעדים בצפון ישראל. נסיון הפיגועים בנהריה דרך הים, שעשתה בשבוע שעבר חוליה משותפת של אנשי "החזית העממית" והמפלגה הלאומית הסורית" – שני ארגונים הפועלים מתוך זיקה לסוריה – אולי הוא האות הראשון לסכנה זו. מאידך גיסא, אפשר שהרחבת המעורבות הסורית בלבנון יהיו לה תוצאות חיוביות מבחינת ישראל. כבר עתה נעשו לפחות שני נסיונות לפגוע במפקדות של הצבא הסורי במערב ביירות. הדבר מרמז שסוריה עלולה להסתבך שוב במאבקים עם גורמי הכוח הלבנונים או הפלשתינאים, שאינם רואים בעין יפה את התרחבות נוכחותה בלבנון. במצב כזה תצטרך סוריה להשקיע יותר ויותר משאבים בעימותים הפנים־לבנוניים, במקום להפנות משאבים אלה לצמצום השפעתה של ישראל בלבנון ולעידוד פעולות הטרור נגדה.

יום סרט

מאת עליזה ולך

"שתי אצבעות מצידון" מחזיר את מלחמת לבנון לסדר היום הציבורי, וחזרה זאת אינה מיותרת

"שתי אצבעות מצידון" משקף בנאמנות את המציאות העגומה שבה נתקל צה"ל בהסתבכותו בלבנון. הוא איננו שופרה של עמדה זו או אחרת, וגם אין הוא פורש יריעה מלאה של מלחמת לבנון. במקורו הוא נועד לצרכיו של צה"ל, ובמהלך תכנון הפקתו קיבל תפנית צורנית – במקום סרט הדרכה סינתטי, סרט "אמיתי". התפנית הזאת תשרת את המטרות שלשמן הוחלט על הפקתו רק טוב יותר. בראש וראשונה יסייע הסרט את מי שמצוידים להתמודד עם תופעת "הראש הקטן" בצה"ל בכלים הולמים. איני מעלה בדעתי, שמישהו מבין חברי־הכנסת בוועדת חוץ וביטחון רואה עצמו קטיגור של מערכת הביטחון וכל פעילותו מכוונת למציאת ליקויים לשמה בצה"ל.

ויש עוד צד חיובי להקרנת הסרט בפני ח"כים. "שתי אצבעות מצידון" מחזיר את מלחמת לבנון לסדר־היום הציבורי, וחזרה זאת אינה מיותרת. שנה אחרי היציאה מלבנון לא מיותר להיזכר בזוועותיה. מרבים לדבר אצלנו על היציאה מלבנון כעל אחד מהישגי הממשלה הזאת, אבל האמירה הזאת היא מעין מס שפתיים. ראוי לברכה כל אזכור של מלחמת לבנון, ולו מן ההיבט האנושי (הסרט לא מטפל, כמובן, במחיר הכלכלי שגבתה), של הצלקות שחרותה באישיותם של אלה ששבו ממנה ובאלה שהיתה צריכה לחרות במצפונם של יוזמיה בגלל מחיר הדמים הנורא. ואמירה זו אינה מכוונת לעורר ויכוח פוליטי, אם כי הוא אינו מיותר לגופה של המלחמה או באסוציאציה לדרך קבלת ההחלטות באירועים המסעירים את המדינה כיום..

ולבסוף, חברי־כנסת קובלים לא אחת שהפעילות הציבורית מרחיקה אותם מאולמות הקולנוע ואת מנת ה"סינמה" שלהם הם מקבלים רק מן הטלוויזיה. יש לברך, איפוא, על כל יוזמה של הקרנת סרטים שראוי לראותם במשכן הכנסת, בתוך "שעות העבודה" של נבחרי הציבור, גם אם אינם יכולים להוסיף למשכורתם גמול שעות נוספות, כמו במקרה של הקרנת "שואה" בשבוע שעבר.

תמיהות על מעורבותו של צה"ל בהפקת סרט עלילתי וביקורת על דרך טיפולו באחת ההרפתקאות היותר שנויות במחלוקת – מלחמת לבנון – דירבנו את ח"כ פנחס גולדשטיין ליזום את הקרנת הסרט "שתי אצבעות מצידון" למען הח"כים של ועדת חוץ וביטחון, שהוא חבר בה. בינתיים "תפסו טרמפ" על ההקרנה מחרתיים גם הח"כים של ועדת החינוך והתרבות ויש להניח שיצטרפו לסרט גם ח"כים נוספים ועובדי משכן הכנסת, שאינם מחמיצים "יום סרט" בבית המחוקקים.

העילה ליוזמה היא, כאמור, וכתנית: מה פתאום מתעסק צה"ל בקולנוענות? מאיפה יש לצה"ל כסף פנוי להפקת סרט עלילתי? הסרט מעורר סימני־שאלה קשים בפני צופיו, בעיקר בני־נוער וחיילים. בתום ההקרנה, אני מנחשת, ייהפכו צופיו הפרלמנטריים לסניגוריו הגדולים ביותר. ראשית, יש להניח, יתמלאו גאווה, שוביניסטית אמנם, על כך שצה"ל הפיק סרט שלא טיאטא אל מתחת לשטיח את העמדות הלא־נוחות לו וביניהן השאלה הראשונה במעלה: מה אנחנו עושים בלבנון (הסרט עוסק במלחמת לבנון בזמן הווה, לא בדיעבד, ואף צולם בה). יתר על כן, צה"ל לא מסתפק בהקרנת הסרט ביחידותיו, כפי שהתכוון מלכתחילה כשאישר הכנת סרט הדרכה, אלא יוצא אתו אל הקהל הרחב. לא צריך להתאמץ כדי לדמיין אילו תגובות היתה מעוררת הקרנת הסרט במסגרות עלומות, הרחק מעין הציבור. כמה שאילתות בכנסת וכמה מאמרים בעיתונים היו מטילים דופי במגמות האנטי־דמוקרטיות של צה"ל.

אך גם לגופו של עניין, לדעתי, יקבלו הח"כים תשובות על שאלותיהם מן הסרט עצמו.

"שתי אצבעות מצידון": ראש קטן, ראש גדול

הקרע

מאת דן שביט

ההתבטאות הזאת בוודאי לא תמצא חן בעיני כמה אנינים־שבאנינים, אבל אני בכל זאת רוצה לומר שלעניות דעתי נוצר כעת קרע כלשהו בין ראש הממשלה לבין מה שניתן לכנות "חגורת האינטלקטואלים" שהקיפה אותו.

כן, היתה וישנה מין חגורה כזאת, שנתנה לו תמיכה וגיבוי מאז היה לראש ממשלה, אם מפני שהיה הרע במיעוטו או מפני שהיה הטוב במיעוטו. נוצרה איזו "כימיה" הססנית, זהירה ומאופקת מאוד, בינו לביניהם, משום שהוא דיבר בכמה קודים וניואנסים שמזמן לא נשמעו מפיו של ראש ממשלה בישראל.

הכל, כאמור, היה זהיר ומאופק, אפילו חד־שני משהו. בלא הסתפות מוגזמת. ברית שכזו היא תמיד בערבון מוגבל למדי ואוי למי ששוכח זאת ומפקיר את עצמו להתמכרות טוטלית.

יש רגליים לדבר שראש הממשלה אהב ואוהב מאד את הברית הזאת. אלה המכונים אינטלקטואלים ואנשי־רוח מהווים את אחת מחולשותיו הידועות. במהלך הפרשה האחרונה, נדמה היה לי לעתים שהדרך היחידה "לכופף" אותו ולהחזיר אותו אל דרך הישר, פשוטו כמשמעו, היתה להכריז ברבים על חרם שלהם עליו. את זה הוא לא יוכל לשאת, העזתי להמר.

כן חרם, לא חרם – הקרע נקרע וקיים, ובעת כבר לא כל כך חשוב מה יהיו המהלכים העתידיים בפרשה. הקודים שוב אינם אותם קודים ובדיעבד מותר להטיל ספק אם אמנם היו. ראש הממשלה הלא נתן ידו למספר מהלכים שאינם עולים בקנה אחד עם אמות־המידה של מדינה מתוקנת, שהוא עצמו הרבה לשרטט את דיוקנה הנמלץ. הוא התרתח כשנזרקו לחלל ביטויים כמו רפובליקת בננות או פוטש. אבל מה לעשות, נגוע־נגענו לפחות בשולי הנרכסות של רפובליקת בננות, וגם סממני פוטש – מאוס ואלגנטי כאחד – לא נעדרו פה.

שמעון פרס, אדם בעל יומרות רוחניות ומוסריות גבוהות כל כך, חייב לשלם מחיר כלשהו על בגידתו במלותיו שלו. סקירת־השוואה רפרפנית בין כל מה שנאם והצהיר מאז קיבל לידיו את השרביט לבין מה שעשה ואמר בפרשה האחרונה תביא בהכרח למסקנה שהמונח בגידה במלים איננו חמור מספיק.

ראש הממשלה פרס. נתק

הקרע הוא בלתי נמנע, וגם טבעי ואמיתי. אפשר שייקבע לנצח ואפשר שיתאחה. בסך הכל העניין צריך להיות איכפת בעיקר לו, לראש הממשלה, מהזרם הנבדל של אנשי הרוח. בנקודת המפגש המחודשת הוא יהיה חייב תשובה בכמה דילכות קשות, כולן מתקשרות לצמד המלים מוסר ומניפולציה וביחסי הגומלין המאוד־פרובלמטיים ביניהן. כשאני משחזר לעצמי לאיזה היסג מניפולטיבי הגיע הפעם השימוש במלים כמו בטחון, חוק, חנינה וצדק – אני מסופק אם ניתן לו למוסר מרחב כלשהו. אבל תב־יד אפשר להאמין בכוחה רב־הקסם של ההפתעה.

הבטחון הוא הנפגע

מאת מאיר בראלי

ההתחלה ובסיס כל העניין הוא הריגת שני מחבלים. חזקה על השב"כ שלא עשה דבר על דעת עצמו, אלא לפי הוראה מראש הממשלה דאז, שהוא "הדרג המדיני" בעניין זה. לא היתה, כנראה, הוראה מיוחדת לעניין זה, אלא הוראה כללית. אלולא כן היה על יצחק שמיר לטפל בעניין מיד ובחומרה רבה. אילו נעשתה הפעולה לא לפי הוראה, ושמיר לא היה מגיב, היה חטאו כבד מכל חטא שמנו בו. שב"כ הפועל שלא על דעת הממשלה הוא מסוכן ביותר לבטחון המדינה, ולא חשוב במי הוא פוגע תחילה. לא החוק הוא הנפגע העיקרי, אלא הבטחון. גם מי שאין לו אמון מופרז במנהיגותו של יצחק שמיר לא יעלה על דעתו שהוא הרשה לשב"כ לפעול שלא על דעתו. יצחק שמיר אינו מבין, כנראה, שבטענתו "לא ידעתי" הוא מעלה עליו אשמה חמורה ביותר. אם העלימו ממנו הריגת מחבלים כפותים ועיוות עדויות שגרמו לעינוי־דין ליצחק מרדכי, חובה כפולה ומכופלת היתה עליו לדרוש חקירה.

הריגה זו טוב לה אילו לא אירעה, ולא משום שהדבר פוגע בטוהר הנשק, כפי שאמרו אחרים במהלך הוויכוח. טענה אבסורדית זו פוגעת פגיעה חמורה ביותר במאבק למען טוהר הנשק. הביטוי "טוהר הנשק" בא לעולם בהתנגדות להריגת ערבי באשר הוא ערבי, בלי שפגע בנו או התכוון לפגוע. אם זכרוני אינו מטעה אותי, הראשון שהשתמש בביטוי זה היה ברל כצנלסון ז"ל, מגדולי המקסימליסטים הציוניים. הוא שלל את הנסיון להטיל אחריות למעשיהם של רוצחים ערביים על ערבי שלא פגע בנו, וכנגן שהעובדה שהרוצחים הערבים הורגים "סתם יהודים" אינה סיבה להרוג "סתם ערבים", שאינם הורגים יהודים.

המאבק למען טוהר הנשק אינו מאבק קל, זהו מאבק המתנגש ביצרים הקמאיים של האדם, לרבות האדם היהודי. כאשר מנסים להרחיב את המושג "טוהר הנשק" ולכלול בתוכו הריגת מחבלים, מהרוצחים שבהם – לוכדי בני־הערובה – מאבד המאבק המוסרי למען טוהר הנשק את סיכוייו לנצח את יצרי הנקמה הקמאיים. הרחבה לא מוצדקת של המושג מגייסת הגיון מסויים לצד היצרים נגד טוהר הנשק. טוהר הנשק הוא מושג מוסרי, אף־על־פי שיש בו גם אינטרס מדיני, שלא לגייס לשורות המרצחים כל ערבי. "טוהר הנשק" יוצר מוטיבציה שלא ללחום בנו. אם הורגים ערבים לא־לוחמים, מה מרתיע צעיר ערבי מהימנעותו מלהצטרף לשורות הלוחמים בנו?

אם כי אין שום קשר בין הריגת שני מחבלים וטוהר הנשק, בכל זאת היה זה כשגה חמור להרוג אותם, אולם אך ורק מטעמי תועלת מדינית־בטחונית. מספרים על מנחם בגין, שהורה בשעתו לכפופים לו, שינהגו במחבלים שייתפסו היום כפי שאנו רוצים שינהגו בחיילינו הנתפסים בידיהם. משפט זה ממצה את כל העניין. הריגת מחבלים שנכנעו אינה עולה בקנה אחד עם מוסר לחימה. אולם מעבר לזאת היא פוגעת באינטרס חיוני שלנו. זהו אבסורד גמור כאשר ממשלה פוחדת מעצמה, שמא תשחרר מחבלים רבים מדי תמורת חייליה ולכן מאשרת הריגת מחבלים שבידינו.

מה שאירע, כנראה, באותו יום היה שגיאה מדינית, היתה זו שגיאה מדינית חמורה מאוד, כי המעשה היה גלוי לעין־כל וגרם נזק ובזיון המורים. על כך אין מקום לשום חקירה. על שגיאה של הממשלה מענישים אותה בקלפי ורק בקלפי, לא בשום בית־משפט. יצחק שמיר, בשלב זה, עשה רק מעשה שטות חמור.

שטות לא פחות חמורה היא אמירתם של חלק ממבקריו, שמדובר לא בבטחון אלא בשלטון החוק. בכל מדינה – לרבות ההגונות ביותר, והדמוקרטיות ביותר, המקפידות ביותר על זכויות האדם – פועלים השירותים החשאיים שלא לפי החוקים. ככל שהחוקים טובים יותר, הפרתם נפוצה יותר. בסיס קיומם של שירותים אלה הוא פעולה שלא לפי החוק. הם פועלים בשטחים ובנושאים שהמדינה אינה מצליחה לפעול בהם במסגרת חוקית. כל העניין אמנם מאוד לא נעים אולם הצרה היא שאין להתקיים בלעדיו, בעולם כפי שהוא.

מכיוון שכך, הדבר החשוב ביותר הוא לקבוע מגבלות בסמכות לעבור על החוק: סמכות זו יכולה להינתן אך ורק לדרג המדיני הבכיר ביותר, אחרת חוזר הכל לתוהו ובוהו, אין דין ואין דיין. זו סמכות חשובה מאוד והיא מלווה באחריות כבדה ביותר.

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

על מה שבתו האחיות?

כדאי שהציבור יידע מה באמת הסתתר מאחורי שביתת האחיות. כיוון שהאחיות ידעו שאם יכריזו, שמטרת שביתתן היא בעצם על שכר שהוא לאו דווקא מן הנמוכים במשק, ולכן לא יזכו באהדת הציבור, נזהרו בהתחלה והודיעו בהשראת משרד הייעוץ אותו שכרו – דרך אגב, מעניין יהיה לדעת, בכמה אלפי דולרים זה עלה ומאין בא המימון – שהשביתה היא לא על כסף אלא על הזכות להתארגנות במסגרת חטיבה נפרדת. הן ידעו היטב שבמסגרת הכללית של האחיות הן מיוצגות על ידי נציגים אחראיים אשר לא היו נותנים את ידם לשביתה אכזרית על חשבון בריאותם וחייהם של החולים עליהם הן מופקדות – כאשר מדובר רק בשכר ובנוסף לכך גם במחיר של פגיעה בכלכלת המדינה, ולכן יש להשתחרר מהנציגות המוכרת.

לאחר שהחלו בשביתה הכריזו הן כחטיבה נפרדת, נמשכה בכל זאת השביתה. עכשיו הן טוענו שרק טובת החולים לנגד עיניהן, העומס עליהן רב והן דורשות לפתור את בעיית איוש התקנים. הן רמזו שמכיוון שהמשכורת נמוכה אין להשיג אחיות במידה מספקת לאיוש התקנים.

שלא תספרנה לנו סיפורים. כראש היה מדובר בתוספת משכורת. רובנו מקבלים תלושי משכורת ואנו עדיין מבינים בהם. מבתי המשכורות במדינה היא נסה? הרי משכורות נסו הוא דבר אישי ושונה משכיר למשנהו גם כאשר שניהם באותו תפקיד ובאותו שכר.

אם באמת ובתמים האחיות טוענות שבעייתן האמיתית היא העומס עליהן בגלל אי־איוש התקנים, אני מציע פתרון אשר נוסה בהצלחה רבה לפני מספר שנים בגרמניה, בה היתה בעיה אקוטית של מחסור באחיות: יבוא של מספר גדול של אחיות מדרום קוריאה. אחיות אלו מוסמכות ובעלות ניסיון רב. הן טיפלו בנפגעי מלחמת וייטנאם, באזרחים וגם בחיילים של ארה"ב. הן כולן מדברות אנגלית. אם הן היו טובות לצבא ארה"ב ויכולות לעבוד בגרמניה הן יכולות לעבוד גם אצלנו. מעניין מה תהיה תשובת האחיות על הצעה זו?

חיים כץ
תל-אביב

★

משכורות האחיות איננה מן הנמוכות. זוכרני את השביתה הקודמת שלהן לפני כמה שנים. הן טענו אז שהן מתביישות במקצוע שלהן בגלל המשכורת הנמוכה. אחרי שהעלו להן אז את המשכורות באחוזים מאוד ניכרים – הן אמרו אז שכבודן המקצועי החזר להן ואינן מתביישות עוד. כעת, שכחו מה שאמרו אז והנה טוענות אותן הטענות.

הסיבה האמיתית לשביתה האחרונה, היא אמונתן, שהן מסוגלות לשבור את הציבור ומוסדותיו, ומתעלמות מכך, שהוויתור להן יהרוס את הקשם המקצועי שהושג במשק בשנה האחרונה. אין פלא, שההסתדרות שדואגת לכלל המשק לא אישרה את שביתתן.

מה שמדאיג מאוד שאבדה הרגשת השליחות של המקצוע העדין הזה. כאילו רק הכסף הוא המניע היחיד. הכל יבש, עסקי. המקצוע הזה שהיה פעם קדוש נהפך למשהו דומה לכל עבודה אחרת.

שמואל כהנא
ערד

קיבוץ אלומות: לא כפי שפורסם

ביום חמישי 26.6.86 הופיעה ב„דבר" כתבה בנושאי קיבוץ אלומות ו„חוף צמח". נושא הכתבה היה הגביע העולמי והחברים הארגנטינאים החיים בקיבוץ אלומות. הכתבה ככילה טעויות ולהלן תיקונן:

מהלך החיים בקיבוץ אלומות לא שובש בעקבות המשחקים. כל חברי הקיבוץ קמים בשעה מוקדמת ליום עבודה ארוך ומייגע בהתאם לאורח־החיים השורר בקיבוץ מאז היווסדו.

אף חבר לא איחר לעבודתו בעקבות המשחקים ואף חבר לא השתכר בעקבות המשחקים, כפי שכתב כתבכם ללא שום ביסוס וללא שהיה נוכח במקום.

למעשה, לא קיימו שום תגיגות באלומות עד כה בקשר לגביע העולמי ולא תוכנן „לילה ארוך של קרנבל וקמזיץ שאליו יתמנו שוחרי הכדורגל באיזור", כביכול.

ההחלכה סכן התקבלה וקיימה במלואה היתה, שבמידה וארגנטינה תזכה באליפות נזמין את עם ישראל למחרת הניצחון ל„חוף צמח" המופעל על ידי קיבוץ אלומות, לכניסה חופשית כולל שימוש במגלשות היפות שבמקום – ללא תשלום. ואכן עם ישראל הגיע לחוף צמח למחרת הניצחון של ארגנטינה, נכנס חינם ונהנה.

קיבוץ אלומות הוקם על ידי חניכי תנועות נוער מהארץ ומחו"ל. חברים שהתחנכו על ערך החברה והעבודה וערכים אלה מתקיימים במלואם וללא סטיות. חברי הקיבוץ נפגעו עמוקות מהכפשת שמם ברבים בנושא החשוב ביותר בקיבוץ: נושא העבודה.

אני מקווה שפרסום דברים אלה יהווה איזון לדברים שנכתבו בעיתון ויאירו את הקיבוץ ו„חוף צמח" באור האמיתי.

צביקה מהיפית
מזכיר הקיבוץ

כינויי התועבה של לייבוביץ

אינני יכול להימנע מתגובה לדברים שהשמיע פרופ' לייבוביץ בראיון („דבר" 12.6) על תופעת „החזרה בתשובה", ושאני רואה אותם כפגיעה אישית מעליבה בי ובבני משפחתי. וכך הוא אומר: „בן שחוזר בתשובה, והוריו אינם שומרים מצוות כמוהו, דומה לאדם צעיר המגלה שאביו הוא פושע ואמו היא זונה".

לא רק שאין לייבוביץ מסתייג אפילו ברמז מיחס זה של הבן להוריו, אלא שהוא אומר בהמשך, שהבן „שכור ודבוק היות ההורים הם עבריינים" (כל ההדגשות שלי – מ.ל.). זאת אומרת, שלא רק האב דומה לפושע והאם לזונה, אלא כך הם באמת.

מותר להניח, שהפרופסור המלומד מכיר את הקטע מ„שולחן ערוך" המופיע בראש אותו עמוד בעיתון: „אפילו אם אביו רשע ובעל עבירות, מכבדו ומתיירא ממנו" – אבל הוא מביע ספק, אם מצוות כיבוד אב ואם חלה על אותו „חוזר בתשובה" – אם כי „עליו לקבל אותם בביתו אם קיבל מהם עזרה וכספים" – מסתבר, שאם לא קיבל מהם עזרה וכספים, אינו מחוייב לקבל אותם בביתו, אפילו בלי כבוד.

זאת אף זאת: אם הבן חייב אולי ביחס אנושי להוריו, אף־על־פי שהם „עבריינים", אין חובה. זאת חלה, כמובן, על שלומי אמונה שאינם בנים לאותם עבריינים ולא קיבלו מהם במישרין טובות הנאה. בשבילם, בצדק, כל מי שאינו שומר מצוות נחשב כעבריין בזוי (הגברים כ„פושעים" והנשים כ„זונות").

המסקנות מעמדה זו תמוהות ביותר: אין חוקיהם חוקים, אין שופטיהם שופטים, ולממשלה ולכנסת, המורכבות בעיקר מ„פושעים" ו„זונות", אין כל זכות לדרוש ציות, ואפילו שיתוף־פעולה, מן הציבור הנאמן לאלוהי ישראל ותורתו. מותר לציבור זה לעבור על חוקי הרשע ולבצע כל פעולה המוגדרת כפשע על ידי מוסדות ה„עבריינים". אם רק פעולה זו נראית כמוצדקת לפי ההלכה האלוהית.

דברים אלה מפי אדם המתחפש על כל במה ציבורית כנביא־זעם של דורנו מהווים לא רק הסתה מסוכנת נגד הציבור ה„חילוני" בכללו, אלא פגיעה אישית ועלבון צורב נגד כל אחד המשתייך לציבור זה. הורי האהובים ז"ל בוודאי לא היו עוברים את מבחן הדתיות של פרופ' לייבוביץ ועמיתיו הצדיקים, והוא הדין גם בי ובאשתי. את כולנו הכתים לייבוביץ בדבריו.

בני הבכור החליט מיוזמתו, שנים רבות לפני האופנה של „חזרה בתשובה", לנהל את חייו לפי חוקי התורה, והוא הקים את ביתו על יסוד החלטה זו, אבל הוא וילדיו – נכדי – מתייחסים באהבה אליי ואל אשתי ומכבדים את זכרם של הורי. לא יעלה על דעתם לדמות אותי ואת אבי ז"ל לפושעים ואת אשתי ואמי ז"ל ל... אבל אינני מסוגל בהקשר זה לחזור על הביטוי המטונף שמרשה לעצמו הקנאי לדבר השם. גם את בני ומשפחתו הוא מעליב.

אני דורש מפרופ' לייבוביץ התנצלות אישית בפני, בפני משפחתי ובפני זכרם של אבי ואמי. כשהוא מרגיש דחף חולני לשפוך את מררתו, עליו לזכור שאת דמם של בני־אדם הוא שופך.

משה לוביש
ירושלים

מוהל שליח מצווה ברוסיה

עקב פעילותה המרושעת האנטי־ציונית והאנטי־יהודית של היבסקציה אסרה הממשלה הסובייטית על מלאכת מוהלים תוך מעקב אחר העבריינים ומלשינים לא חסרו אז. ב־1934 בהיות מורי וידידי אסיר־ציון בעיר סיבירית, הופיע צעיר יהודי גבוה קומה בעל זקן ארוך. כאשר נשאל בפגישה מקרית ברחוב מה עושה יהודי כאן בסיביר? השיב שהוא מוהל ומחפש יהודים שבניהם לא נימולו. ביקש לסייע לו במציאת משפחות כאלה.

בשיחה עימו הוברר, שהוא מאוקראינה אך לא רצה למסור את שמו. למשפחה אחת שהיתה מוכרת לידידי היה ילד בן 4 שלא מלו אותו. לאחר הפגישה עם המוהל הוסכם על הכנסת הילד בבריתו של אברהם אבינו והמוהל דאג לכל. הוא היה מצויד בציוד הדרוש וגם באבקה שקשה היה להשיג בבתי מרקחת ברוסיה. הוא הביא עימו יין ודובשן ולא דרש כל תשלום, כי שכר מצווה – מצווה. הכל עבר בסדר גמור. הוא סיפר, כי פרנסתו הצנועה היתה מלאכת המילה אצל הטטארים שנהוג אצלם למול את ילדיהם בגיל 13.

הידיעה על בואו של יהודי מוהל פשטה בקרב משפחות יהודיות בסיביר והוא היה נודד ונדד ממקום למקום כדי לקיים את המצווה ולשמור על ילדי ישראל שיישארו יהודים. אין לדעת, אם רבני ישראל יכירו ביהודים האלה שכך נימולו, שכן אנחנו מלומדי ניסיון מה שקרה עם האתיופים.

ישראל קרגמן

צל הרוטציה וצלילות הדעת

כשהתפרסמה הידיעה המדהימה על „הסדר השב"כ", שאלנו עצמנו, איזה הוא המוח השטני שהגה הסדר, המקעקע את שלטון החוק בהינף יד, עוקף את היועץ המשפטי, משתמש בשירותי עורכי־דין פרטיים ומסבך את נשיא המדינה בחנינה למי ששרם נשפט, הופך את ראש השב"כ לעבריין לכאורה, שם ללעג ועדות חקירה ממלכתיות (זורע ובלכמן) ומסתיר את חלקו של הדרג המדיני.

והנה נודע מי הוא בעל ההמצאה „הגאונית" – אבי „הכלכלה הנכונה", שיעץ לציבור לקנות מניות בנקים, ערב התמוטטותן, שנמלט ב„חסד" מדו"ח בייסקי, לא אחר מאשר יורם ארידור.

ומי קיבל את עצות אחיתופל שלו? ראש ממשלה מן המערך, שתחת שלטונו מוצה הדין בעבר עם גדולים וחשובים. האם ממשלת האחדות וצילה של הרוטציה מחקו כל שמץ של בושה וצלילות הדעת?

רות חפץ
חיפה

ואף על פי כן לסבסד

בפולמוס עם סדי פרויס, מעלה ד. גלעדי („דבר" 17.6) מספר היבטים השוללים לטעמו את כדאיות סיבסודה של התחבורה הציבורית: מן ההיבטים שהוא מונה נעדר ההיבט החשוב ביותר, והוא חנק התחבורה בכל עיר גדולה בעולם שבה גדל צי הרכב הפרטי כתחליף לתחבורה ציבורית. יש, למעשה, רק עיר גדולה אחת בעולם שבה התחבורה פרטית כמעט כולה, והיא לוס אנג'לס. כתוצאה, רובץ על העיר ענן קבוע של ערפיח ויכולים לגור בה רק אנשים אמידים, בבתים פרטיים הכסתרים על שטח עצום, ואחרי כל אלה יש בה פקקי תנועה לשעות רבות בכל יום.

יש גם היבטים חשובים נוספים, אבל נסתפק כאן בהפרכת טיעוניו של גלעדי.

טענתו הראשונה היא, שתחבורה זולה מונעת את פיתוח המסחר במקומות מרוחקים, משום שזול לנסוע ולערוך קניות במרכזים גדולים. זוהי טענה משונה, בלשון המעטה. השאיפה, במדינה מתוקנת, היא להגיע במסחר למה שמכונה „התחרות משוכללת", כלומר, כל קונה יוכל לדעת ולהגיע לכאורה למקור הרכישה הזול ביותר, רק כך מובטחת בזערה של הרווח הורדת המחירים לרמה הרווחית הנמוכה ביותר האפשרית. הרעיון לאפשר התייקרות של סחורות ושירותים על ידי הכבדת הגישה למקורות זולים הוא רעיון כלכלי מופרך מעיקרו, בתנאים המיוחדים של ישראל. טענה זו עומדת גם בסתירה חמורה ליעד הלאומי של פיזור האוכלוסיה.

עוד טוען גלעדי, שאספקת תחבורה זולה לעובדים הוא נימוק „שאינו עומד במבחן המציאות", שכן העובדים נהנים מהחזר הוצאות הנסיעה. המפעלים משלמי ההחזר לטעמו של גלעדי, „לא זו הדרך" לסייע להם. סתם ולא פירש. ידוע, כי כבר כיום מחיר העבודה ברוטו בישראל הוא כבד ומפריע להצלחה ביצוא (להבדיל מהנטו שהעובד מקבל). עצתו של גלעדי היא „להילחם על שכר ריאלי במקום סיבסודים" – עצה מוזרה ומופרכת בתנאים הכלכליים הנוכחיים.

אשר לתחבורה העירונית, קובע גלעדי, כי „בוודאי שאין לסבסד אותה, שכן בריא יהיה להלך קצת ברגל". זו טענה מנותקת מכל מציאות, בארץ או בעולם. כבר אמרנו, כי כל הרעה או ייקור של התחבורה הציבורית גורמים בכל אתר לריבוי ההולכים ברגל אלא לריבוי הנוסעים במכונית פרטית, על כל התוצאות הכלכליות, החברתיות, התחבורתיות והבריאותיות הנודעות מכך. כל ארצות העולם המפותחות, לרבות אלה שאין בהן כל כוונה לשוויונות חברתית, מסבסדות את התחבורה הציבורית העירונית, פשוט מפני שאין כל דרך אחרת לנהל כראוי חיים של עיר גדולה.

אשר ל„תהייה" כיצד יכולות המוניות לשרת את הציבור בלי סיבסוד, הרי כדאי לשאול את בעלי המוניות ואז תשמע מפיהם שאינם יכולים להתקיים במחירים הנוכחיים. ואמנם, בעלי המוניות לוקחים כיום נוסעים רק במסלולים נוחים וכדאיים ומסרבים להוראה אחרת, אבל צריך לזכור, כי בכל זמן המונית נוסעת רק כשמשלמים בעד הנסיעה ואילו האוטובוס חייב לנסוע בקווים קבועים ובשעות שירות קבועות ולהסיע לא רק פעם שני נוסעים למרחק רב במחיר שהוא שבר קטן של מחיר העלות.

גבריאל שמש
חבר „דף"

הבטחון הוא הנפגע

(סוף מעמ' 7)

לאחר שהשב"כ הסתבך בהריגת מחבלים, שאי־אפשר היה להתכחש לה, נשמעה תביעה לוועדת־חקירה. אז היה הזמן להתנגד, אז היה על יצחק שמיר לא להיבהל, לא ליועץ המשפטי ולא לחברי כנסת שדרשו חקירה. הוא ידע שאין מה לחקור, שהכל ברור. במקום זה הוא הסכים לחקירה. והסכים גם לעיוות. אילו העיוות היה נעשה לא בידיעתו, מוכרח היה שמיר לדרוש את הענשתם של נוטלי סמכותו. גם בשלב זה אין בעצם אשמה בשב"כ שמילא הוראות. הוראות לא חוקיות? כמובן, אבל השב"כ אכזן על הפרת חוק – בתנאי שהוא נעשה בהוראת ראש־הממשלה: כאמור, כך קורה בכל אומה ולשון. הפגיעה לא היתה איפוא ב„שלטון החוק" (נושא החוק רחוק מעניין השב"כ), אלא בבטחון עצמו. אם השב"כ רימה בית־דין של השב"כ עצמו, נפגע קודם כל הבטחון. לא יתכן שהדבר אירע בהעלמה מראש־הממשלה. האשמה היא איפוא ביצחק שמיר ולא בשב"כ. לכן לא רק שמותר למקד את כל האשמה בו – חובה לעשות זאת.

חובה זו כלכך המורה, עד כי הכוח לשחרר את העניין מכל חישוב פוליטי. לכן על המערך להבטיח שלא יבולע לליכוד, כמפלגה, מכל העניין. גם מי שמתנגד מאוד לרוטציה חייב להפריד בין המשבר הנוכחי והרוטציה. יש לקבוע גם שהדבר לא יביא רווח לסיעה זו או אחרת בליכוד. על המערך להודיע שאם יצחק שמיר ייפסל, יקויים הסכם הרוטציה עם משה ארנס. כך לא ירוויח ולא יפסיד שום גורם גם בתוך הליכוד. רק בדרך זו אפשר להגיע לחקר האמת ולמיצוי דין צדק.

השאלה אם יש מה לחקור או שבא מוטל על יצחק שמיר להסיק מסקנות ללא חקירה, היא שאלה המופנית אל יצחק שמיר.

בתי קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: המורדים בזינגג 9.30, 7.15, 5
אורלי: הבוסטונים 9.30־7.00, 4.30
אלנבי: זהוק תשוק 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: רכבת אל החופש
9.30, 7.15, 5.00
גורדון: בר 51 10.00, 8.00
גת: צבע ארגמן 9.00, 6.00, 3.00
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש
9.45, 7.20, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק
9.45, 7.20, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: ראן 9.30, 6.30, 2, 11
דקל: קרטה קיד II 9.30, 7.15
דרייב־אין: דריל 8.00: מתנה שבריים
10.00: חצות – סרט סקס
הוד: הקרב על הוועד 9.30, 7.30, 5
בית ליסין: פנינגו 11.15
חן 1: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.50, 7.50, 5.50
דמבו הפיל המעופף 4.30, 2.30, 11
חן 2: שגעון של לילה 9.50, 7.45, 5.50
מהודוכים באהבה 4.25, 2.20, 11
חן 3: חופשה מסודרת באירופה
9.50, 8.00, 6.00
קרטה קיד II 4.15, 2.10, 11
חן 4: כרגלים שכאלה
10.00, 7.55, 6.00
נסי גאן 4.15, 2.20, 11
חן 5: סיפורה של אגנס
9.55 7.45, 5.40
היפהפיה והחנון 4.15 2.20, 11
לימור: שכרון חושים 9.30, 7.15
לב 1: אלכם חולה אהבה
9.50, 7.40, 5.00, 2.00, 11.00
לב 2: אהבות משתנות
9.40, 7.30, 4.45, 1.40, 11.20
לב 3: יומנו של צב
9.40, 7.30, 4.45, 1.40, 11.30
לב 4: מישימה 9.40, 7.10, 4.45
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: מחסל וסכו נינג'ה
9.30, 7.15
סינמה 1: תתיך ותתיך
9.30, 7.30, 5.00
סינמה 2: רומן בברלין
9.30, 7.30, 5.00
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: רק בין חברים
9.30, 7.30, 5.00
פריז: מונטי פייתון בריאן כוכב עליון 9.30, 7.15
חבורת הלוחמים 11.30
צוותא: סופר של מילטון לד 8.00
צפון: התחלות ראשונות
9.30, 7.30, 5
תמוז – רמת־אביב: כחום הגוף
9.30 ,7.15
פינק פלויד – החומה 11.45
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תכלת: אהבה על הוולגה
9.30, 7.00, 4.30
תל־אביב: קוברה 9.30, 7.30, 5.00

■ יפו

הזמריה הישראלית:
זכוכית שבורה 10

■ ירושלים

אדיסון: קוברה 9.30, 7.30, 4.30
אוריון 1: קרטה קיד II
9.30, 7.30, 4.30
אורנע: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.30, 7.30, 4.30

בית אגריפס:
הקוסם מארץ עוץ 4.00
יער האיזמרגד 5.45
בחזרה לעתיד 7.45
העוקץ 9.45
סודי ביותר – חצות
האלוף הקטן בעיניי האלמנה:
זכרונות מאפריקה 9, 6.15
הבירה: סנטה קלאוס 4.30, 10.30
צעירים וקשוחים 9.30, 7.15
חצות רציחות פסוטות
אדר 3: נשר הברזל 9.30, 7.30, 4.30
גיל אור: פנטזיה 9.30, 7.30, 4.30
כפיר: אלכם חולה אהבה
9.30, 7.30, 4.30
מכדה: הכבוד של פריצי 9.15, 7.00
עדן: 3 רווקים ותינוק
9.30, 7.30, 4.30
רון: שגעון של לילה
9.30, 7.30, 4.30
נינג'ה בעל 9 הנשמות 10.30
מיכאל: אהבות משתנות 9.30, 7.30

■ חיפה

אורה: אלכם חולה אהבה
9.15, 7, 4.30
אורלי: מסע עסקים של אבא
9.00, 6.30
נסי גאן 4.30, 11.00
אמפיתיאטרון: התחלות ראשונות
9.15, 7.00, 4.30
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.15, 7.00, 4.30
עצמון: הקרב על הוועד
9.15, 7.00, 4.30
חן: שכרון חושים 9.15, 7.00, 4.30
פאר: קרטה קיד II 9.15, 7, 4.30
קריאתה: לרקוד עם זר 9.15, 7
· סנטה קלאוס 4.30
רון: קוברה 9, 7, 4
רב גת 1: צבע ארגמן 9.00, 6.00
דמבו הפיל המעופף 4.30, 11.00
רב גת 2: שגעון של לילה 9.15, 7

■ קרית־ביאליק

ספיר: קרטה קיד II 9.30, 7.15
מביון: ביה"ס לשוטרים מתחילים
9.15, 4.30
דמבו הפיל המעופף 6, 4

■ קרית־חיים

בית העם: שכרון חושים 9.30, 7.15
היובל: רכבת אל החופש 9.15, 7

■ קרית־ים

ביתן: קוברה 9.15, 7

■ קרית־מוצקין

אורה: אלכם חולה אהבה 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: הקרב על הועד 9.30, 7.15
אשדוד: ביה"ס לשוטרים מתחילים
9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: זכרונות באפריקה
9.30, 6.30
באורה: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.30, 7.15
רחל: סילברדו 9.30, 7.15

■ באר־שבע

חן: אלכם חולה אהבה
9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים

עצמאות: קוברה 9.30, 7.30, 5

■ הרצליה

היכל: אלכם חולה אהבה
מלון הדיאה: גבירתי המאבן
9.30, 7.15

■ עפולה

כהסיתרון: הקרב על הועד 9, 6

■ חולון

ארמון: סיפורה של אגנס 9.30, 7.15
סנטה קלאוס 5.00
מגדל: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.30, 7.30

מתנים, קרית שרת:
פעמיים בבסך החיים 9.30, 7.30
היידי בת ההרים 4.30
סביון: קוברה 9.30, 7.30, 5
רינה: אלכם חולה אהבה 9.30, 7.30

■ טבריה

אביב: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.30, 7.15

■ כפר־סבא

עמל: זכרונות באפריקה 9.30, 6.30
פנטזיה 4.30
תק: חתיך התיך 10.00, 8.00

■ לוד

אורלי: מתנה שבריים 9.30, 7.15
נוה זית: בעקבות אוצר הנילוס
9.30, 7.15

■ נהריה

הדר: מתנה שבריים 9.30, 7.15

■ נתניה

סמדר: שגעון של לילה
10.00, 8.00
היפהפיה והחנון 6, 11
אסתר: אלכם חולה אהבה 9.15, 7,
שרון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
10, 8
נסי גאן 6.00, 4.00, 11.00

■ פתח־תקוה

שלום: הקרב על הועד 9.30, 7.30, 5
היכל 1: קוברה 9.30, 7.30, 5
עליסה בארץ הפלאות 11.00
היכל 2: אלכם חולה אהבה
10, 8, 6, 4
תינוק מהר בכספה 11.00
היכל 3: 3 רווקים ותינוק
9.30, 7.15, 5
20.000 מיל מתחת למים 11.00

■ קרית־שמונה

שביט: הנוקם 9.30, 7.15

■ ראשון־לציון

נעמה: קוברה 9.30, 7.30, 5
ראשון: אלכם חולה אהבה
9.30, 7.15

■ רחובות

בית העם: תפילה למות 9.30, 7.15
הדר: אלכם חולה אהבה 9.30, 7.15
חן: קוברה 9.30, 7.30, 5

■ רמת־גן וגבעתיים

אלאזה: חופשה מסודרת באירופה
9.40, 7.30, 5
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים
9.40, 7.30, 5
לילי: רכבת אל החופש 9.30 7.30
הדר: קוברה 9.30, 7.30, 5
רב גן 1: קרטה קיד II 9.50, 7.30,
דמבו הפיל המעופף 5.10, 3, 11
רב גן 2: מסע עסקים של אבא
9.35 6.50,
היפהפיה והחנון 5, 3, 11
רב גן 3: הסיפור האמיתי 9.50, 7.30
קרטה קיד II 5, 3, 11
רב גן 4: שגעון של לילה 9.45 7.20
מהודוכים באהבה 5, 3, 11
שביט: חתיך התיך 9.30, 7.30, 5

■ רמת־השרון

כוכב: גוליבר 11
כים מים 9.30

■ רעננה

אחוה: הכבוד של פריצי 8.30

■ רמלה

אדיר: אלכם חולה אהבה 9.30, 7.15

■ גדרות

בית העם:
20,000 מיל מתחת למים 7.30

טלוויזיה

5.30 "עליזה בארץ הפלאות" – סדרה בהנפשה על־פי ספרו של לואיס קארול שם הפרק: "מי גנב את העוגות"?
6.00 "מנעמן התחנל שמבלי" – הזמר והשחקן יהורם גאון שר שירי ילדים מוכרים כמו "אב יקר" ו"דו־רה־מי" וגם כמה שירים חדשים, אשר נכתבו במיוחד לתכנית. כן מספר יהורם גאון בתכנית על משפחתו ושושלת היוחסין שלה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "תהילה" – שם הפרק: "משחק הכדור–בסיס". צוות אנשי "תהילה" מתחרה בכדור–בסיס מול קבוצה מקצוענית. המתח רב, כיוון שהקבוצה המקצועית מפקפקת בכושרו הספורטיבי של צוות ביה"ס לאמנויות.
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "אין כמו בבית" – פרק עשירי: ארתור אינו מרוצה מבילוי בצאאיו מחוץ לבית עד לשעות הקטנות של הלילה. בעצתו של השכן סרבור הוא מחליט להנהיג עוצר. למגינת לבו תכניותיו בנידון הולכות ומשתבשות.
10.00 "זה הזמן" – תכנית אירוח. מנחה: רם עברון.
10.50 "דמפסי ומייקפיס" – שם הפרק: מזימה אפלה.
11.40 חדשות.
(בשל העברת משחקי הכדורסל על גביע העולם בספרד עשויים לחול שינויים בלוח השידורים)

טלוויזיה לימודית

09.00 שעת כושר.
09.10 ציפיטפוט: אמא.
09.35 אל סיד: פרק 12.
10.00 זה רק ויליאם, פרק 12: ויליאם הורס'ן היסק.
10.25 חלום ליל קיץ: הסרט מבוסס על הקומדיה מאת ויליאם שקספיר. המוסיקה של פליקס מנדלסון. הכוראוגרפיה של ג'ורג' בלנשין. מבצעת להקת הבלט של העיר ניו יורק.
2.00 שעת כושר.
2.10 מאה ציורים מפורסמים: ניתוח הציור „ברקודי וארגוס" מאת רובנס.
2.20 קסים קסם: העץ.
2.45 סרט מצויר.
3.00 פרפר נחמד: גולי חולה.
3.25 זכרון דורות: מאראם ההיסטוריה.
4.00 זהרורה: בשידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 סלמן: קונצ'רטו בסול מג'ור לחליל ולתזמורת (ג'. גולוויי / הסולנים מזגרב). מוקסטהוודה: סונטה בסי מג'ור לכנור ולקונטינואו (שלישיית מודיאון בוסטון).
07.30 שחרית מוסיקלית – צ'ייקובסקי: „מוצרטיאנה".
09.30 קונצרט בוקר – היידן: סימפוניה מס. 24 ברה מג'ור (הקאמ. של פראג / ב. קלהו).
12.05 מאוצר הסידסיה שלישית יובל היידן: שלישיה בפהדיאו מינור, אופ. 26; במהגב: שלישיה בסול מג'ור, אופ. 1.
13.00 קונצרט צהריים – מוצרט: סימפוניה קונצרטית בסי־במול מג'ור לחליל, אבוב, קרן, בסון ותזמורת, ק. 297 ב. (טטנטיין + סולנים / ג. מרינר, הומל: ארג'נ.
15.05 מוסיקה ויזה – חלק הראשון של קונצרט מיצירות מלחינים ישראלים שהיה במוזיאון ת"א – מאי 1986 – יעקב ליף: פנטסיה כנענית (א. בלצן) משה זורמן: „מהלומות דב הנפוך" (נ. בן, בסון / א. בלצן, פסנתר) מרדי למפסנתר, כנור וצ'לו (א. בלצן / ר. כרקוס / נ. אנון) 4 שירי אבסורד (מ. בקר, קול / א. בלצן, פסנתר).
16.00 קונצרט מנחה – מסכה: „עמומנים" – בלט (הפיל. הלאומית / ק. בונינג); ורדי: שיר יין, דואט ואריה מתוך האופרה „לה טרביאטה" (זמרים + מקהלת האופרה בווינה / ק. קלייבר).
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ש – בריטן: „מדריך לתזמורת לבני הנוער"; ורן כנר, מספר · מנדי רודן; ג'ורג' קליינזנגר: מאבי הטובה" (ג'ייר רוזן / א. יפה); דוקא: „שוליית הקוסם" (א. מרקביץ' פרקופייב: „פטר והזאב" (ע. פאר – מספר / א. יפה).
20.05 ערב טוב – בוקריני: המישיה מס. 4 לחליל וכלי־קשת (ק. לאורדה / רביעית ויאה נובה); פיירדיך הגדול: סימפוניה מס. 2 בסול מג'ור (תז. פורארטסה מבינבך / פ. רילי).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – הנדל: „עריכות לתג הגבירה מהר כרמל" (ג'. פלדמן – מ. ואן דר סלואיס, סופרן · מ. קיבל, אלט / ג. לנקינס, טנור / פ. מכיב' – בריטון / מקה. סרבנר · תז. הברוק האנגלי / אנדרו פרוסט).
22.30 מן המקורות – מנגינות קדומות בבית הכנסת.
23.00 „מידקס" – רצף מוסיקלי (ש.ש.).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „בשוב בנים לעיר אבות" השיבתה ההיסטורית והאסטרטגית של באר־שבע במלחמת העולם הראשונה.
12.05 „היכנס פורח".
14.06 תכניות לילדים – „קוקי תבקוקי" מאת טובה הרשקוביץ; „ביטר ציטי בנג בנג" מאת איאן פלמינג; „אל הבריכה המרשה" מאת יוסי מרגלית.
15.00 „תיבת ההפתעות" – שעשועון בשידור חי.
16.05 „דרידרמה" – „חולכים" מאת שון האלש ש.ס.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה תל־אביב, הדור הראשון 1906־1936: הזינוק הראשון 1921־1923.
19.05 עיונים בפרשת השבוע: פרשת „בלק".
22.05 „קשר לילי".

רשת ב'

18.06 „מפיק ודי" ש.ס.
18.45 היום בספורט.
19.35 „דין ודברים" – ענייני חוק ומשפט.
20.05 „סולם זמירות".
22.05 „פינת הג'ז".
23.05 מתפסים את המסמוך.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

6.05 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר הכוח: מדע ומדע ברומה. מרצה פרופ' פרץ לביא.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
17.30 „בשתי עולמי" ענייני חוץ.
17.50 יומן ספורט.
18.05 „ראשי להמראה" – ביוזה רדיופונית לביה"ס לטיסה של חיל־האויר.
20.55 פינה הגה לילבי.
23.55 „שיחת חצות" – עם הצייר אברהם אופק.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר אריך אברהם – לאשר תוכנית לבניה ביתמגורים, ברחוב הבריכה מס' 3

חלקה 48 בגוש 10882 של בזה שאבן. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1) חריגה מקו בנין לחזית צדדית ב־20 ס"מ.
2) עודף שטח בניה של כ־47 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה' בין השעות: 8.00 – 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש אה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אריה גוריון
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר סוליבאן עאטל לאשר שינוי יעוד 2 חדרים בדירה מגורים למשרד ברחוב הגנים מס' 30 חלקה 4 בגוש 10827.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה' בין השעות: 08.00–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש אה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יעביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה באישור של הפנים, לאשר תכנית מס' 1138/א' שינוי לתכנית מס' 660 חלק מערבי יהודה ב' צפון ת"א.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית הם:
גוש 6630 חלקות: 34, 136, 148, 163, 174, 176־183, 211, 451, 452, 459, 460, 469, 472, 475, 483, 489, 530, 552 (147) – כלולה בחלקה 498 – דרך חדשה.
חלקי חלקות: 18, 498, 514, 529, בין הרחובות דרך חיפה במערב ורח' יהודה הנשיא במזרח.

עיקרי הוראות התכנית:
א. לתכנן את השטחים המפורטים לעיל ולשנות בכך את תכנית 660 ולהתן התכנית הראשית, אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1145 מיום 2.1.65 על תיקוניה.
ב. לבצע חלוקה חדשה שלא בהסכמת הבעלים לפי פרק ג' סימן ז' של חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

ההודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 522 ביום 18.3.79.

השינוי האמור, כצורה שאישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה – תל־אביב־יפו

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
בס – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים מכבי – המלך ג'ורג' 25 – 282650
ירושלים
בלה – המלך דוד 6 – 224856
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה:
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
השרון – ירושלים 23 – 742046
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
ד"ר חורי – סוקולוב 70 חולון – 842433
רחובות:
הנגב – הרצל 196 – 473956

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433300, 03־453500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס
לכל המשפחה!

הסל של מרתה

היומבו והיומבונאים

„לי דובון זריז וקט וקוראים לו יומבו", כך פותח השיר הידוע, ומתבונן אל הילדים. היום הכל אוספים דובונים, איך הם נראים, ממה הם עשויים, כמה הם עולים ולמה הם משמשים – תשובות באלה הטורים.

מאת מרינה מילס

הסינים אומרים ששנה זו היא שנת הנמר – כך לפחות מגלים לי מקורותי במסעדה הסינית הגלאט־כשרה. אישית, הייתי מכנה שנה זו שנת הדובון. מי שילכם בחלונות הראווה של החנויות ברחוב דיזנגוף, יקשה עליו להבדיל בין חנויות צעצועים לחנויות מתנות למבוגרים. באחרונות מוצגים דובונים „סדי" יותר מאשר בראשונות.

עמית שביקר באחרונה ב„יריד למגורים מודרניים" בתל אביב מספר, שהפריט „החם" ביותר הנמכר ביותר היה ילקוט גב בצורת דובון „סדי". אפילו אני נתפסתי בגל: כאשר נזקקתי למתנת יום הולדת לבדידוד בן 75, החלטתי שדובון חום צמרירי הוא שיתאים לרוחו הצעירה של הג'נטלמן.

עמיתה אחרת למקצוע, צביה בן־שלום מ„על המשמר" היא אספנית נלהבת של הדובונים. היא הוכיחה לי שיש כינוי ביוחד לאוהבי דובונים כמוה. הם נקראים ארקטופילים: ארקטוס, ביוונית, דב. ופיל, כידוע, פירושו אוהב, באותה שפה). בארה"ב יש ארגונים של ארקטופילים – אספני דובונים – ולהם כתבי עת משלהם, כינוסים וכו', שגעון שעדיין לא הגיע לחופנו.

חברתי צביה טוענת, שהדובון פופולארי ביותר בשכבת מתגייסי הצבא. יש לה בן ובת במדים והם מספרים שרוב החיילות מהלכות עם דובון שני סנטימטרים צמוד למדיהן. מקורות צבאיים אחרים אומרים לי המיטות בבסיסים הצבאיים עמוסות דובונים וצעצועי־חיות רכים אחרים. בנה של צביה, קנה בתמלוגי סיום השירות דובי בגובה שני מטר, שיצרו בשבילו במיוחד.

צביה אומרת, שילדים ומבוגרים אהבו מאז ומתמיד דובונים. אלא שהיום הצעירים פשוט מתביישים פחות לחשוף אהבה זו לעין כל. דובי הוא עכשיו המתנה המועדפת בין חברים. ולשאלה מדוע דווקא דובי מתוך המבחר הגדול של „חיות ממולאות" עונה צביה – כנראה בגלל הדמיון בין אדם ודוב כשהוא זקוף.

חבר פסיכולוג אומר, שדובי – או כל בובה רכה אחרת – הוא „אובייקט לטרנספר" – דרך הדובי הילד מעביר את רגשות החיבה שלו, שכוונו לאם, אל העולם החיצון. הדובון הרך והצמרירי מציע „חמימות אימהית". זהו שלב בין האהבה הראשונה, אהבת האם, לאהבת אמת בוגרת.

יש, כמובן, הבדל משמעותי בין קניית הדובון לילד או בחירתו כמתנה למתבגר או למבוגר. הצעצוע לילד חייב להיות בטיחותי ורחיץ. את הדובון למבוגר – או למתבגר – אפשר לבחור על פי מראהו בלבד.

„כאשר אדם בוחר דובון", אומרת האספנית צביה, „אדם בוחן, ראשית אם פניו מושכים את ליבו – ממש כמו שבוחרים יצור טיפוחים חי. הדובון חייב להיות נאה ורך, ובעל צבע נעים".

דרך אגב, מכון התקנים הישראלי התקין תקן רשמי, מספרו 562 ושמו: „צעצועים, בטיחות", המתייחס גם לדובונים ולצעצועי־חיות אחרים. התקן אמור להבטיח שצעצועים אלה ייוצרו מחמרים בלתי רעילים ושאינם נדלקים בקלות, וכן שאין להם זוויות חדות או חלקים הנתלשים בקלות (כמו כפתורי עיניים ואף) שילדים עשויים ללעוס או לבלוע. זהו תקן רשמי, בחסות ממשלתית, ופירושו שהוא מחייב את כל היצרנים במדינה באחריות חוקית. ובכל זאת אין עדיין תו תקן לצעצועים, מה שאומר, שהצרכן אינו יכול לזהות על נקלה אם הצעצוע אכן עונה על תקן מס' 562 אם לאו. הכל באמונה.

ומסיבה זו, אם היה עלי לקנות דובון לבית שיש בו ילדים, הייתי בוחרת ביצרן ידוע כמו „טוילנד" למשל, המשתייך לתשלובת טכסטיל קיסריה־גלנגאס. „טוילנד" מייצאים חלק ניכר מתוצרתם ועל כן עליהם לעמוד בתקני הבטיחות של ארצות המערב. אלא, שכצפוי, דובוני „טוילנד" גם יקרים יותר מדובונים של יצרנים ידועים פחות.

„בגלל המכבות של „טוילנד", גיורא דרומי אומר שהחברה מעדיפה לדבר על „צעצועים חביקים" בכללם, אך מודה ש־25 אחוז מתוצרת הכללית מוקדשים לדובים מכל המינים: „סדי" הקלאסיים, פנדות, קואלות וכו'. דרומי מצהיר שכל צעצועי טוילנד נושאים תו הדרכה לכביסה, ורבים מהם ניתנים לכביסה במכונה. החברה, הוא אומר, מקפידה על מראה נכזוליסטי ועל בטיחות המעטה, המילוי והאבזרים (כמו עיניים) של הצעצוע, כמו גם על איכות הגימור. אין „טוילנד" חוששת מתחרות, אומר דרומי, משום שלדעתו מוצרי החברה עולים בהרבה על אלה של החברות המתחרות בשוק המקומי. הדובון הגדול ביותר של „טוילנד" גבהו 1.30 מ' ומחירו לצרכן 129 ש"ח.

ל„טוילנד" יש חנויות במפעל בתל־אביב (אבן גבירול 42), בבני־ברק ובחנות „ביתילי" ברמת גן. יש להם נציגות בכבה ברשתות השיווק.

בחנות המקסימה, „ימים טובים", שמלאו לה כמעט שנה (בדיזנגוף 230 בתל־אביב) יש אוסף גדול של דובונים, בעיקר תוצרת „טוילנד". לנועה שלום, מנהלת החנות, יש תואר בסוציולוגיה – בה כעסוקי להסביר את המבחר הגדול של המתנות הכוצעות בחנות, שמחירן נעים בין 4 ש"ח עד 150 ש"ח. המתנות מכוונות לכל הגילים – ולכל (לשני) המינים. אחת באלה הוא דובון של „טוילנד", שמחירו 25 ש"ח, והוא לבוש בחולצה שעליה כתוב: „בר בוט". מתנה אחרת, שיכולה להינתן לגבר־שיש־לו־הכל הוא דובון קטן לבוש ב„אוברול" מעור וכיתו חבת דיינים. הוא עולה 13 ש"ח ומגיע מקליפורניה, ב„דאקין", בית־יוצר מפורסם לצעצועים, שצעצועיו המבולאים ניתנים יותר ויותר להשגה בארץ. הדובון הגדול ביותר ב„ימים טובים" הוא הדובי בן כמה, שמחירו 36 ש"ח. אבל ב„ימים איננה הכל כשמדובר בדובונים: הדובון קטן יותר שעטויותיו ארוכות יותר – עולה יותר 40 ש"ח. הדובונים קטנטנים ביבואים, להצבעה על הבגד, עולים מעט יותר מ־4 ש"ח האחד.

מתנה פופולארית אחרת ב„ימים טובים" היא „שקיק ים" – תיק חוף מפלאסטיק שקוף שבין שכבותיו נע לו זע לו נוזל צבעוני. מחירו 15 ש"ח ומשהו. איש אינו יודע בדיוק מה קורה כששקיק זה מתפוצץ או סתם נוזל. נועה שלום טוענת שבעלת תיק כזה שלא נקנה אצלה סיפרה לה שהנוזל שבתיקה נשפך על השטיח – ושום אסון לא קרה.

אחת מעמיתותי בגיעה למשרד על גבה ילקוט דמוי פנדה שקנתה ב„יריד „החיים המודרניים" בעד 35 ש"ח. הוא מיובא ובטנתו דוחה מים – אבל, לטענתה, הוא לא מתאים לאקלים התל־אביבי וגם אין בו די מקום לכל מה שהיא חפצה לשאת עימה.

ובינתיים גיליתי גירסה מקומית של ילקוט דובים זה „בחנות חדשה לפרחים ומתנות בדיזנגוף ת"א, ושמה מקור המור. הדגם המקומי שיש לו ראש דובון ושקיק עם רוכסן דמוי גוף הדוב – בלי כיבנה – מיוצר בחברה חדשה לייצור צעצועי חיות „ממולאות" ושמה „הבובה מאיה", בדרום תל אביב. במקור המור נמכר הילקוט ב־30 ש"ח, מעט פחות מהמחיר המומלץ ע"י היצרן. ובשלושה צבעים: ורוד, כחול ושחור עם גימור לבן. את ילקוטי הבובה מאיה אפשר למצוא גם במקומות אחרים בתל־אביב, כולל שוק הכרמל, וגם בחיפה שבצפון ובבאר־שבע בדרום.

„הבובה מאיה" מייצרת גם דובונים ו„חיות ממולאות" אחרות במחירים זולים בהרבה מהדגמים השווים בגודלם של „טוילנד", לפעמים עד כדי רבע או שליש ממחירי האחרונים.

אבי עזורתי, אחד מהשותפים ב„בובה מאיה" בת החצי שנה אומר שיש עוד חצי תריסר יצרני צעצועי חיות ממולאות בארץ. הוא כוון שתוצרתו ניתנת לכביסה – ביד, לא במכונה, ושלא ניסה עדיין לייצא. דובי בן חצי מטר של „הבובה מאיה" נמכר ב־10 ש"ח.

אוסף גדול של דובונים, של ה„בובה מאיה" ואחרים מוצג לו ב„מקור המור" בדיזנגוף – או ליתר דיוק ברח' יודפת, הצולב לדיזנגוף מס' 190. „הפנינג" הוא התואר המתאים למקום יותר מ„חנות". היה זה באנו בת ה־24 ואריה קינדי בן ה־26 פתחו את העסק לפני שלושה חודשים והוריקו אודות קרנבל לקטע השמרני־מכובד זה של דיזנגוף. פרחיהם – הטבעיים והמלאכותיים – נשפכים אל המדרכה.

בתעסכת האוזר נראו לי, תהילה, פרוד הבד שלו והים. אבל־אכבה, כפי שאוכרת חיה „יש סוגים של קונים: אלה שעושים לי איכס ואלה שאומרים כי רוצה להתעסק בהסקיה של צבחיהם". נדבה לי שאפשר להגיד כדברים האלה על אנשים שמעדיפים צעצועי חיות „ממולאות" על פני חיות בעלות חיים. אם כי אני מכירה אנשים, שאוספים את שני הסוגים.

אגב, „מקור המור" מעניקים הנחה של 10% לאחות או לרופא המחזיקים בכרטיס „מדיקארד". רבות מהמתנות שאינן פרחים בחנות זולות דיין כדי להתאים להוריהם או לחבריהם. אפשר למצוא שם פריטים מ־2 עד 6 ש"ח, אם זה דמות מיניאטורית מקרמיקה או בלון מלא בסוכריות.

בשיתוף עם ה„ג'רוזלם פוסט"

הדובונים לבית צביה בן־שלום. מימין: פו (עם השלט), לצידו למעלה לבידט, שפירא, ויליאם וסמואל. ויש שם גם קלינגולה ותצוף. מאש ראש השנה נוספה למשפחה פנדה בשם אובלי יעוד חברית. במשפחת בן־שלום לא מתבלבלים בשמות (חוץ מאבי המשפחה, שלו זה בן קוק לפעמים) היק הכלבים מתייחסים לכל הכבודה באילו היו סתם בריות פרוות.

ילקוט־דובון (מיובא) שאפשר להשיג ברשת חנויות „קט טריק". המחיר: בין 39 ל־45 ש"ח.

תיקינו על שכמינו

אין להמליץ על ילקוטי הדובון כילקוטי בית ספר. קיבולם מוגבל למדי והרצועות – לפחות אלה של הילקוטים המקומיים – נמצאו כחלשות מדי לנשיאת ספרים.

ובינתיים שני יצרנים מובילים של תיקי בית ספר, „מודן" ו„רבינטקס", מתכוננים לעונת בית הספר הבאה. לשתי החברות יש אוסף רחב של תיקים ושתיהן מנסות לשלב את האופנתי עם המועיל, הבריא והנוח לגב הצעיר האמור לשאת מטען כבד של ספרים.

ב„מודן" יצרו השנה סגר חדש המאפשר לילד להתאים את אורך הרצועות בקלות. החברה פתחה חנות מפעל ברח' קיבוץ גלויות 26 בדרום תל־אביב, בבניין „סונול".

שעות הפתיחה מ־8 בבוקר עד 6 אחה"צ בימי השבוע ועד 1 בצהרים בימי ש־ו־ש'. בחנות אפשר למצוא תיקי מסע, ילקוטי גב, ארנקים וילקוטי בית־ספר. חלקם עודפי יצוא וחלקם סוג ב' – בהנחות מיוחדות או בדגמים שאין רואים הרבה מהם.

המתחרים הראשיים של „מודן", „רבינטקס", מוכרים את תוצרתם בשם המקורי „אפוד". האפודים המודרניים מיוצרים בכל מיני צורות וצבעים, לתלמידים כמו גם למבוגרים הזקוקים לתיקים גדולים. „רבינטקס" החלו העונה גם בייצור מזוודות, כולל בעלות גלגלים שניתן להפרידם מהמזוודה. הגלגלים עצמם מיוצרים בארה"ב על־ידי „פרסטו", ואפשר לפרקם בקלות, בהתאם לדרישת חברות הטיסה החוששות לשלומן של מזוודות אחרות בתא המטען.

הדיאטה של השכן

מאת אהרן גבע

„זה לא חדש", אמרה האשה, „כתוב על משהו אחר". אחרי הרהור הוסיפה: „אתה יודע כמה פעמים כבר כתבו על הדיאטה?" „וכמה פעמים כבר כתבו על הסבל האנושי ועל בדידותו של האדם?" השבתי. „ובכל זאת חוזרים אל הנושאים האלה, כי הם נצחיים. אני אשלב את שלושתם: בדידות האדם העומד מול הדיאטיקאית, הסבל הנורא הכרוך ברעב, והדיאטה עצמה המוציאה אדם מן הדעת".

הכל התחיל לפני מספר שנים כאשר הליתי והרופאים אמרו לי: קבע לך תור אצל הדיאטיקאית. כל אותן שנים התחמקתי, ועכשיו השיגה אותי יד הגורל. קבעתי תור, באתי, התיישבתי, ועכשיו הכיתתי לגזר הדין.

„אתה שמן מדי" – אמרה. „עליך להוריד חמישה קילו". הבטתי בה. מי שמדברת. אשה ברוחב של פיאט 127. לא, 128. חלקה הדרומי נראה כאילו הרכיבו אותו משני צמיגים של משאית בינונית. והיא אומרת לי: „שמן מדי".

„ובכן, כך" – המשיכה: „אסור לך לאכול חומוס עם טחינה; בלי בשר וגבינה שמנה; קוניאק ושוקולד. זה האוס. אתה שומע? זה האוס".

„אז מה מותר לי לאכול?" – שאלתי.

„בבוקר פרוסת לחם, שתי כפות גבינה רזה, וסלט. סלט חופשי. כמה שאתה רוצה. עגבניות, מלפפונים, חסה". „מותר להוסיף צנוניות?" – התחכמתי. „בסדר, צנוניות" אמרה במלוא הרצינות. אידיוט מי שמניח, שלדיאטיקאית יש חוש הומור.

„בצהריים מרק, עוף, וסלט. סלט כמה שאתה רוצה. עגבניות, מלפפונים, חסה, צנוניות. בערב: כל יומיים ביצה, פרוסה, שתי כפות גבינה רזה, וסלט. סלט, כמה שאתה רוצה. עגבניות, מלפפונים, חסה. גם צנוניות".

הלכתי הביתה, ורגלי כשלו. ראיתי לנגד עיני חיים, שטעמם כטעם החסה היבשה, אינך הראשון העושה דיאטה, נסיתי לנחם את עצמי. גליתי, שצרת רבים איננה חצי נחמה. מה חצי: אפילו לא שמינית שבשמינית.

אנא, קני לי הרבה עגבניות – אמרתי לאשתי, ברצון – השיבה, ובקצה פיה חיוך של נצחון. היא בודאי נזכרה בימים הראשונים שלאחר נשואינו. בבקר אכלנו סלט עגבניות, ובערב אכלנו סלט עגבניות, ויהי בקר, ויהי ערב, יום אחד. למחרת היום קמתי, התרחצתי, והתיישבתי ליד השולחן. ומה ראיתי? צלחת גדולה של סלט עגבניות. סלט עגבניות בבוקר, סלט עגבניות בערב, ויהי בוקר, ויהי ערב, יום שני. וכך גם ביום שלישי, רביעי וחמישי, ואפילו יום שבת לא שבת וינפש ואכל סלט עגבניות. האפשר קצת לגוון? – שאלתי. למה הכוונה? – שאלה האשה. לסלט העגבניות – השבתי. אם אינכם אוכלים כל יום סלט עגבניות. אז מה אתם אוכלים? – שאלה האשה בפליאה גדולה. כי האשה אינה ברברית במוצא, והיא לא נולדה באירופה; היא דור שלישי בארץ.

קרוב לשלושה שבועות שמרתי בקפדנות על הדיאטה. ארהו, רזית, אמרו לי חברות וחברים. פיצוי דל עבור דיאטה דלת קלוריות. נסיתי לצמצם את מידת הסבל. עקפתי מאפיות, אטליזים ומעדניות. פעם כמעט נדרסתי כי ירדתי מהמדרכה אחרי שגיליתי מוכר פלפל בקצה הרחוב. לבסוף כמעט השתגעתי. ראיתי אדום לפני העיניים, כנראה בגלל העגבניות. החלטתי: די, יש גבול! נזכרתי בשכן לדירה קודמת. השכם בבקר יצאה אשתו לשוק כדי לקנות ירקות טריים שנאספו בליל ירח. בבוקר ראיתי אותו מבעד לחלון יושב מול ערימה ענקית של עגבניות, מלפפונים, חסה וצנוניות. לאחר מכן היה קם והולך לקפה תרמון ז"ל, ומזמין ארוחת בקר עם שתי ביצים.

אין כשכן טוב – קראתי. ירדתי ונכנסתי למסעדה מזרחית. בקשתי חומוס־טחינה. גם פול? – שאל המלצר. כן – השבתי. ופלפלים? – המשיך המלצר. בודאי, עניתי.

יומיים היה לי מצפון לא נקי. התרחצתי, וזה עבר.

בימים אלה צולמה במועצת „הדסה" תמונה היסטורית לארגון. שלט עם שמות כל יושבות הראש משנת 1940 נקבע על קיר הבנין בירושלים וכל יושבות הראש החיות עימנו כיום הצטלמו לפניו. מימין לשמאל: מריאן לוין־אפשטיין (יו"ר בשנים 81־1977), אסתר רייפנברג (77־1973), אורה גויטיין (63־1961) ורה צור (73־1968), רות פופקין־נשיאת הדסה; אורה סלע – יו"ר נוכחית; סילוויה שפירא (86־1981) והוגת הרעיון שוני לוי (מאחורי השלט).

מחשבים לשרות תושבים

תאר לך שאתה קם בבוקר עם צליל קונצרטינה בלב, לאחר שהלמת כי הנך תושב... הרצליה!

וכל כך למה?

החל מהחודש, לא יצטרך תושב הרצליה להיות עבד לגחמותיו של הפקיד „האנושי" במשרדי העיריה.

כמי שיודע פרק בהלכות יחסי צבור, חנך לפני שבוע ראש עירית הרצליה אלי לנדאו – עמדת מודיעין אלקטרונית ראשונה בישראל לרווחת תושבי העיר, ואליו חבר דני זוהר מנכ"ל „אלנט" (חברה לטכנולוגיה ומחשבים), החברה שפתחה את „ערכונית".

נחיצותה של ערכונית, לדברי דובר העיריה, נבעה מהצורך לקבל מידע הדרוש לתושבים, אשר התקשו למוצאו בשל מקומם המפוזר של משרדי העיריה, ואכן, מכשיר חדשני כזה הוא שירות מעולה לאורח.

לשאלה כיצד תעמוד ערכונית מול מעשי קונדסות של ילדים ואורחים סקרנים? – ענה ראש העיר בבטחון, כי הנו סומך על תושבי העיר שהוכיחו עד כה משמעת אזרחית למופת. אכן אשראי – ואתגר בצידו.

כיצד פועלת ערכונית?

א. שמוש בה אינו עולה כסף.

ב. בלחיצה על מקש מספר 1, אתה מקבל על המסך תפריט (אינדקס) הכולל את המידע אשר ברשות העיריה להציג לך.

ג. קבלת הפרטים על כל נושא נעשית באמצעות הקשה על קוד בן שתי ספרות הרשום לצדו.

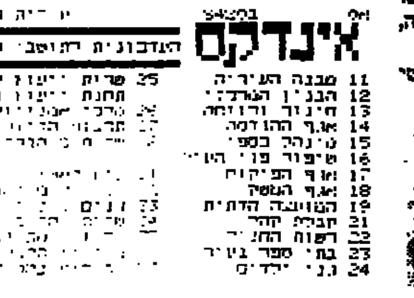

ערכונית של „אלנט" פועלת בעיר הרצליה, במגדל שלום ובעתיד הקרוב תותקנה שתי ערכוניות נוספות בכיכר נמיר ובלב דיזנגוף.

מנכ"ל החברה מקווה מאד כי ראשי רשויות בארץ יאמצו את גישתו של אלי לנדאו לבטוח באזרחים ולהציב ערכוניות במקומות פתוחים בעיר, בכוונה להעשיר את התושבים במידע הדרוש להם לרווחתם.

ימים יגידו אם לא יחסר לנו המגע עם הפקיד שמעבר לדלפק, שהרי עם רובוט (מחשב) אי אפשר לריב... חבל!

ואנחנו כ"כ מצטיינים בכך...

אורה סימנובסקי

פְּרְגִּי, נסיכה לשעתיד

מימין: הפרצוף שהציגה פרגי לעתונאים בעת הכרזת האירוסין; באמצע: קו סטארק, הרפתקאתו של הנסיך; משמאל: פרגוסון האופנתית ובח"ל במירוץ אסקוט המלכותי. (בעמוד 12 היום יוצג הבול המיוחד שהוציאה בריטניה לכבוד הנישואין המלכותיים)

האנגלים מכנים אותה בחיבה „פרגי הפרצופית", בשל העוויות המופיעות על פניה בכל הזדמנות.

בלונדון אפשר לראות אותה בכל מקום. בעמוד הראשון של ה„טיימס", בדרכה לחופשה בקאריביים; בעמוד הראשון של ה„דיילי אקספרס", בצבעים, בכתבה ושמה „פרגי והמשפחה": על גבי גלויות, חולצות טי, ספלים, מאפרות, וכל מיני מזכרות; או תלויה על זרועו של ארוסה, הנסיך אנדרו. לאחרונה גם בחנויות הספרים של לונדון, שעל מדפיהם הונח לא מכבר הספר החדש „ספר הנישואין המלכותיים של דבראט".

ב־23 ביולי תינשא שרה פרגוסון לנסיך אנדרו, ויהא זה כמו פרק חדש בסידרת טלוויזיה משפחתית – מעין אופרת סבון מלכותית. כמו שכתב על כך ה„דיילי אקספרס", בעומק הראוי לו: „וחיה... ישתנו לעולמים".

למען כל אלה שחשוב להם מאוד לדעת את ה„מה" וה„איך", מגלה „ספר האירוסין המלכותיים", העתיר בצילומים ואיורים, את פרשות חייהם של שני הגיבורים, ובאורח מלא טאקט חושף את הקשרים הרבים שיש לכלה המיועדת עם משפחת המלוכה, כולל ששה קשרים ישירים למלך צ'ארלס השני.

עתונאים אינם חדלים מלהשוות את פרגוסון לנסיכה מויילס, הלא היא דיאנה, ומכנים את שתיהן „הצמד הזוהר". ספר האירוסין מצטט את יו ויקרס, מחבר „ספר הנישואין המלכותיים" שאמר: „האומה תתחבב תמיד את 'פרגי' אך לעולם תאהב את הנסיכה מויילס". השתיים הן חברות קרובות, אולי משום שהן שונות כל כך. דיאנה עדינה, בלונדית ויפהפיה, ולה ביישנות מצודדת. פרגוסון, אם לצטט את ה„דיילי אקספרס", היא „חסרת פחד, משעשעת, מנומשת, שערה להבה וגברים נמשכים אליה מאוד". ה„אקספרס" הציע לה גם להוריד ממשקלה אך מאוחר יותר, כדי לרכך את המהלומה, כינה אותה „חושנית כציור של רובנס".

עיתונאי אחד הצליח לדלות את מידות גופן של דיאנה ושל פרגוסון: גובה, משקל, מידות חזה וירכיים ומספר הבגדים. ואת גילן, כמובן. לחובבי אסטרולוגיה מזומן גם המידע: דיאנה היא סרטן ופרגי – מאזניים.

ובאשר לאופנה – הנסיכה מויילס, הנראית כדוגמנית, סיגלה הליכות ומראה בהדרכת עורכי ה„בריטיש ווג"; את בגדיה יוצר, בין היתר, האופנאי ברוס אולדפילד, שהגה את תדמית ה„שושלת די". פרגוסון, עד כה בעלת נטיה לתלבושות פשוטות, חסרות ייחוד, פנתה למעצב בלתי־ידוע כדי שישנה את תדמיתה, משובבה בלתי מתוחכמת' למשהו שיתאים לנסיכה. המעצב, פול גולדינג בן ה־27, הוא חניך אוכספורד לארכיטקטורה. באופנה הוא עוסק שלוש שנים, והכין לנסיכה לשעתיד 25 מערכות בגדים, מתאימות לכל האירועים, כולל המירוץ באסקוט וירח הדבש המלכותי.

שמלת הכלולות תעוצב בידי מתכננת אלמונית אחרת: לינדקה סיראץ', 33, שלמדה אצל ולנטינו ומתמחה בשמלות כלה מעוטרות למשעי.

זהו, מה שרח' פליס, רחוב העתונות האנגלית, מכנה „זיווג שנעשה בחוג הקסם", שכן פרגוסון באה מחוגי החברה הבריטית הגבוהה מאז היותה ילדה. אביה, מייג'ור (ורס"ן) רונאלד פרגוסון שירת במשמר המלכה ונעשה מנהל קבוצת הפולו של הנסיך צ'ארלס. משפחת פרגוסון התגוררה בסמוך לטירת וינדזור וכך שרה והנסיך שיחקו יחדיו רבות בהיותם ילדים. הוריה של שרה התגרשו ואמה נישאה לשחקן פולו ארגנטינאי, הקטור בארנטס.

שרה פרגוסון שונה מאוד מאהבותיו הקודמות של הנסיך אנדרו – בפרס האקסוטית שביניהן, קו סטארק. בכך יש מן הסתם הקלה גדולה למשפחת המלוכה, שבנה הצעיר הצליח לצבור לעצמו כינויים כמו „הנסיך הפלייבוי", או „אנדי השובב", וש„נשים העריצו אותו עד לדרגה מביכה", ככתוב בספר „האירוסין המלכותיים". עם פרגוסון, שכמו „תפורה על פי מידתו" – כך בכותרת של אחד העתונים – חוזרים העניינים למסלול שקט ובטוח. היא והנסיך אנדרו הם „חברים טובים, צוות טוב", כך אמרה פרגי לעיתונאים והוסיפה „אני נערה עובדת" – היא היתה מזכירה במשך שלוש שנים – „ומתכוונת להמשיך בדרך זו".

לשניים, כך אומרים, יש חוש הומור טוב, הם אוהבים משחקי תחפושות, מחבואים ומלחמות כרים, מלוות „צחוקים אדירים" – העיד אחד העתונים. עם זאת, לפרגוסון התוססת אומרים כי יש גם קו של עקשנות באופיה.

חייה של פרגוסון שלפני המלכות לא היו זכים וצחורים כשלג. היו לה כמה פרשיות אהבים, ביניהן עם בוגר איטון, קים סמית־בינגהם ועם פאדי מקנאלי, מנהל עסקיו של נהג המרוצים ניקי לאודה, גבר מבוגר הרבה יותר. אבל, כמו שאמרה לאנשי דבראט אמה החורגת של פרגי „היא לא התגוררה עם אף אחד מהם".

רבים מדמים את שרה פרגוסון למלכה אליזבת ולמלכה האם. לשתיהן, כך אומרים, יש אופי פתוח, כשרון טבעי לידידות, כמו לנסיכה לשעתיד.

לראות את המצוי בתחתית

מאת יפה אברמוביץ, סופרת „דבר"

סלסלה לאריזה קמעונית, שתאפשר לקונה לראות את טיב הפירות והירקות המצויים גם בתחתיתה, יצאה לשוק לפני ששה שבועות. הסלסלה הצבעונית המודולרית העשויה פלסטיק נחשבת לפריצת דרך בשיווק פירות וירקות לצריכה ביתית ונרשמה כפטנט באירופה, בארה"ב וביפאן. הסלסלה, שפותחה ב„מרכז הארגזים", נועדה לפירות וירקות בתכולה של 1, 2 או 2.5 ק"ג. כעת מייצר המפעל 30 אלף סלסלות ביום ואינו מדביק את הביקוש. משום כך יוגדל הייצור ותוך חודש יפיק המפעל 80 אלף סלסלות ביום.

האריזה החדשה מחייבת את בתי האריזה ליתר הקפדה במיון, שכן הקונה יכול לראות לא רק את השכבה העליונה של הפירות או הירקות הארוזים בה, אלא גם את מה שמצוי בתחתית.

על הדשא

בעריכת ארנון מגן

הסיבות האמיתיות לדרדור המושבים

מאת יצחק נחמיה

מזכיר ארגוני הקניות המושביים ומנכ"ל ארגון הקניות של מושבי הנגב

מייד עם כניסתו של אריק שרון למשרד החקלאות ב־1977, עוד לפני שהיה לו מושג כיצד מתפקד המשרד וכיצד יש לנהוג במגזר החקלאי – החליט כי כל מה שעשה המערך בנושא ההתיישבות העובדת לוקה בחסר. התזה שלו היתה, כי צריך לעשות ההיפך ממה שעשו לפניו אשכול, דיין, גבתי ואוזן, אם כי בתקופתו של גבתי החל "תור הזהב" של ההתיישבות המושבית משנות ה־50 והוא הגיע לשיאו בתקופתו של אוזן. ישראל נהפכה בשנים אלה לאסם הירקות, הפירות והפרחים של אירופה.

ייאמר למען האמת, שגם אריק שרון ביקש לרכוב על גל ההצלחה בתחום היצוא החקלאי, אך הוא עשה כן ללא שיקול דעת, בהזרימו סכומי עתק, בצורת הלוואות, להקמת חממות פרחים אירדספור. היה זה עידן "כל הארץ פרחים פרחים". אלא ששר החקלאות שוכח דבר אחד פעוט – להכין תשתית יציבה לקליטת מיליוני הפרחים שהוטסו לאירופה.

האלתורים המסוכנים הביאו לאסון כלכלי. פרחנים רבים התמוטטו, וחלק ניכר מהם לא התאוששו עד עצם היום הזה. כאשר חולפים על־פני המושבים בגבול לכיש, אפשר להתרשם מן המראה העגום של החממות הזנוחות והיבשות, המהוות מצבות אילמות לתכנון לקוי בנוסח הירויות מהמותן.

בחקלאות אי־אפשר "לעבוד בעיניים" על אנשים. כאן אין צנזורה, המסתירה מחדלים או טעויות. בחקלאות אין בלוף. אם לא תוכנן הענף כראוי – הוא נידון לכשלון. כאשר אין מערך יציב לקליטת התוצרת בחו"ל ואין תשובות מתאימות למקרה של כפור, שאינו בבחינת הפתעה באירופה – אי־אפשר לייצא פרחים, שימי המדף שלהם קצרים.

ואמנם היה זה הכפור שפקד את אירופה ב־1979, אשר הביא סופית את רוב הפרחנים. הפרחים שהיו אמורים להציף את אירופה נשארו בארץ עקב מחסור במערך לוגיסטי מתאים, שיאפשר את שיווקם.

הרפתקאותיו של אריק שרון לא עניינו את הבנקים. כן יצוא, לא יצוא – את הסכומים שהלוו לחקלאים, כדי שיוכלו לממן את הגידול, הם דרשו בחזרה, כמוסכם – וקיבלו. הבנקים לא התמוטטו – הפרחנים כן.

הטענות נגד הזוילות

את מקומו של אריק שרון כשר החקלאות ירש שמחה ארליך המנוח. הוא לא התיימר להבין בחקלאות ולכן גם לא פיתח וסיפח תזות שגויות. הוא הבין יותר במספרים, אלא שדווקא בתקופתו כשר האוצר ירד ערכם של המטבעות האירופיים לעומת הדולר, והיצוא החקלאי, שנשען על המטבע האירופי, קיבל מהלומה נוספת, בעוד עבור התשומות שילם החקלאי בדולרים יקרים (אז).

בתקופה זו של משבר החלו חקלאים רבים, בצר להם, לחפש אפיקים בטוחים יותר והחלו להשליך את יהבם על ענפים אחרים. אולם לפיתוח ענפים חדשים (כמו גם ותיקים) יש צורך בהלוואות והריבית הרקיעה שחקים כבר אז.

המהלומה הבאה ניחתה על החקלאים עם התמנותו של יורם ארידור לשר האוצר. בתקופת כהונתו דהרה האינפלציה והריבית הרקיעה לשיעורים דמיוניים ממש. נטל החובות שיקע חקלאים רבים נוספים בפשיטת רגל. מושבניקים בודדים ומושבים שלמים הגיעו להתמוטטות בתקופה זו.

כאן צריך להזכיר גורם נוסף: בקיבוצים התחולל בשנים אלה תהליך מואץ של תיעוש, ובהרבה קיבוצים תורמת היום החקלאות לא יותר מ־20% מכלל ההכנסות. במושבים לא אירע תהליך מקביל, בגלל המבנה המיוחד של המשק המשפחתי ואופי המתיישבים.

נכון שבשנות ה־70 הוקמו במושבים רבים בתי־מגורים מרווחים ואפילו מפוארים, אך זה היה בתקופת הפרוספריטי בחקלאות, והכספים לבניה באו מן הפדיון הנאה שהתקבל לאחר שעות רבות של עבודת כפיים, בהשתתפות כל בני המשפחה.

בתקופת כהונתו של ארליך ז"ל כשר נוספה על כל הקשיים ההחלטה לבטל את הסובסידיות על החלב, הפטמים והביצים. הציבור הרחב הגיב מייד בצמצום הצריכה. התוצאה היתה התמוטטות רפתות ולולים, בעיקר אצל אלה שמכסתם היתה קטנה. אותם חקלאים, שהפסיקו בתקופה זו לייצר ביצים וחלב, לא קיבלו בחזרה את מכסותיהם. מאידך, חקלאים חזקים או מוגנים (כמו מושבי ההר בנושא הביצים והפטמים) "חגגו אותה". הם החלו להרחיב את הלולים ולחרוג במכסות. שפע של עופות וביצים הציף את השווקים, ואף לא גורם ממשלתי אחד לא הזהיר ולא התריע. ההפקרות חגגה, החריגות הלבינו, לולים משוכללים הוקמו.

ממשלת האחדות הלאומית החזירה, עד כמה שניתן, את מושג השפיות ללקסיקון. התכנון הושב על־כנו ומי שהמשיך לחרוג, לא פוצה על־כך, אלא שאת המטילות שנרכשו בתקופת ארידור לא ניתן עכשיו לשחוט, ואילו עבור הלולים המשוכללים כבר התחייבו בהלוואות מעיקות. עם ריבית מטורפת ועם אינפלציה דמיונית לא יכלו להחזיר חובות, כאשר משלמים סובסידיות רק על העופות הכלולים במכסה. מכה זאת הוכתה במיוחד במושבי ההר באיזור ירושלים והגליל, שם לא ניתן לפתח כמעט ענפים אחרים מלבד הלול. התוצאה: מושבי הגליל התמוטטו, מושבי פרוזדור ירושלים תלויים על בלימה.

קרב הבלימה של ארגוני הקניות

ארגוני הקניות המושביים, שבזמן האחרון מרבים לתקוף אותם, היו למעשה אלה שעמדו בפרץ. לולא הם, היו כיום כמחצית מהמושבים פושטי־רגל, ובעיקר אלה שהוקמו בשנות ה־50.

ארגונים אלה הוקמו בשנות ה־50 תחת השם "המשביר לעולה", כדי לרכוש תשומות חקלאיות בהנחות ניכרות, והודות לכך יכלו למכור אותן לחקלאים במחיר נמוך. בשנות ה־60 המאוחרות, לאחר שהשיטה הוכיחה את עצמה והעולים החדשים נהפכו לוותיקים ומנוסים יותר, עודדו כל הגורמים שעסקו בהתיישבות העובדת, להפוך את "המשביר לעולה" למערכת אזורית.

ארגוני הקניות נטלו על עצמם את התפקיד של קידום המימון להשקעות במושבים רק לאחר לחצים שהופעלו על־ידי הסוכנות. מנהלי החבלים בסוכנות ומנהלי האזורים במשרד החקלאות, דרשו מן האירגונים להיות גורם בעל השפעה ולהקים מפעלים אזוריים כשירות לחקלאים.

אין ספק, כי במהלך השנים נעשו גם שגיאות בניהול ובקריאת המפה. אך לא ארגוני הקניות הם שהביאו את האסון על החקלאות בארץ. לא הם וגם לא הטרקטורים שחילקו "במתנה" בגליל הביאו למפולת. תשאלו ב"אלסינט" וב"סייאטק", מפאר המערכות המדעיות בארץ וסמל לניהול מעולה – האם הם לא עמדו על־סף משבר? האם הם לא קיבלו סכומי עתק כדי למנוע את קריסתם?

קרה משהו במדינת ישראל מאז 1977. בשנתיים האחרונות, בתקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית, נעשים מאמצים כנים לתקן את המעוות. אם לא יקום גורם חדש שיטרוף את הקלפים, אני מאמין כי נוכל גם נוכל לשוב ולפרוח.

מספיק עם ההורים - - -

"– – – אנחנו כמוכם, כמו שחינכתם אותנו, ה"לא בסדר" שלנו הוא ה"לא בסדר" שלכם – – –"

בת משק שלכם (מעלון איחוד הקיבוצים) 7.7.86, "על הדשא".

בת־משק־יקרה־מעלון־איחוד־הקיבוצים שלום,

אכן, כולנו באותה סירה. אבל לסירה אפשר לתת להתנודד בין הגלים, אפשר להפוך משוט, אפשר לחבר מנוע; אפשר, בקיצור, להיגרר עם תנודות הגלים או להתמודד איתם ולנסות לנווט. אמת זו

נכונה לגבי היחיד על גלי הקיום – אם נמשיך את הדימוי שלך – לגבי חברה מצומצמת במשפחה, וגם לגבי חברה מורחבת הנכנסת, או מוצאת את עצמה, (ל) בסירה אחת.

את מאשימה את המחנכים: "אנחנו כמוכם, כמו שחינכתם אותנו", ומתארת את בני דורך ואת עצמך כמין חומר שהמחנכים לשים אותו כרצונם. את מתפרצת בקריאה מרדנית "הפעם אגיד את דעתי". ובמה עוסקת הבעת הדעה החד־פעמית הזאת? במה שנראה לך כמרכיב את חיינו שלנו, דור ההורים. מצד אחד את מבקרת, מלגלגת; ומצד שני את קובעת: זה המודל לחיקוי, וזהו.

תפיסה כזאת של החינוך אינה נראית לנו. לעניות דעתנו חינוך הוא תהליך דינמי, חי, שהוא לפחות (בדרך־כלל יותר) דו־סיטרי; תהליך של יחסי גומלין, התמודדות – קשה לפרקים אך הכרחית – של המחנכים והמתחנכים. אלו ואלו בני־אדם. אישיות מול אישיות, אישיות עם אישיות.

כשהיית בת שנתיים תרגלת בוודאי את ה"לא" המפורסם. ההורים, עם שנאנקו תחת כובד עולה של העקשנות המפורסמת של "AWFUL TWO", שמעו בוודאי מהמטפלת: "כך מתעצבת אישיות עצמאית". ואולי סיפרו לך את סיפורו של "דובי לא־לא", שרק אחרי שברח מהבית לבדו התנכח למציאות, ואז למד לומר גם את ה"כן" ולהשתלב בה.

כשמייסדי הקיבוץ, שעכשיו את מייסרת אותם בשוטים ובעקרבים, סברו שעולמם של הוריהם אינו נראה להם – הם ניסו לברוא לעצמם עולם חדש. לא לכל דור מתגלגלת האפשרות לברוא הכול מחדש, אבל לכל דור שמורות הזכות והחובה להתמודד על עיצוב הוויה קרובה לערכיו, לעולמו, כבני אדם אוטונומיים ועצמאיים. זה מה שמסתתר מאחורי הצירוף "מרד הנעורים". כך העולם מתקדם. גם הקיבוץ חייב להתקדם ולהשתנות, כשהצעירים מתמודדים על עיצוב הקיבוץ לפי קריאת מפה משלהם, והוותיקים מתמודדים על שימור מה שנראה להם ראוי לשימור ולטיפוח.

אז אם את – בת־משק־שלכם־מעלון־איחוד־הקיבוצים – מתכוונת ברצינות, כתוצאה ממחשבה ולא מרפלקס חולף, שזכותך להקדיש את מאמציך העיקריים ל"רמת חיים, אולם ספורט ונסיעות לחו"ל", ושזה עומד אצלך ואצל חבריך בראש סולם הערכים – קומו והילחמו על כך. אם אין זה נראה לכם, הציבו סולם ערכים אלטרנטיבי. אל תיילילו על מה שנראה לכם כאי התאמת סולם העדיפויות שלנו ל"אותם קולות שיגרמו לי להמשיך את מפעל חייכם באותה רצינות שבה התחלתם אותו". הטיעון – "אנחנו רוצים!! – לא! אבל זה מה שאנחנו שמענו באחת האסיפות" – אינו טיעון רציני. זו ראיה ילדותית, שמתפרקת מאחריות אישית ומוותרת על הזכות להיות אישיות אוטונומית.

ואולי אפשר להבין, שיש הבדל כלשהו ביניכם לבין אדם בוגר, שבצד חולשות שונות גם עשה שנים ארוכות וקשות (נשמע מליצי, אנחנו יודעים, אבל כמו הרבה דברים בנאליים, זה גם נכון...) והוא מבקש לעצמו קצת שקט, קצת נוחות. אין לכם יכולת להיכנס לראש של מי שנתן את נשמתו פה או שם, בדרך כלשהי, לקולקטיב, ורוצה לפעמים למשש את הגמול. אולי, אילו הייתם מתאמצים לראות ראיה קצת פחות שטחית את הוריכם, הייתם מבינים שאין מרחק כל־כך גדול בין תחושה מסוימת של רווחה חומרית ובין תחושת חירות ורווחה נפשית.

אבל בינתיים אל תבזבזו את הנעורים בהסתתרות מאחורי גבם של הוותיקים. התנכחו למציאות, ותתחילו לנווט את הספינה כבני־אדם אוטונומיים ואחראיים. חשוב מה אתם רוצים לעשות עם החיים שלכם. התמודדו עם זה. כל החיים לפניכם.

תמ/וס

בית המרגוע של שפיים:

לא סתם תיירן מצטיין, אלא תיירן מצטיין בכיר

מאת הדס מגן

לא מכבר זכה בית הארחה קיבוצי, בית המרגוע (זה השם הרשמי) של שפיים, ב"פרס התיירן המצטיין הבכיר" לשנה זו, מבין כל המלונות בארץ. הפרס ניתן על־פי קריטריונים של גובה ההכנסות, תפוסה גבוהה גם בעונות "מתות" יחסית, מיעוט תלונות של המתארחים ופרויקטים מיוחדים.

רבים מתושבי איזור המרכז, ולא רק הם, מכירים בוודאי בית מרגוע זה, גם בזכות עצמו וגם בזכות פארק המים הסמוך לו (אך אינו מהווה חלק ממנו – זהו "ענף" נפרד בקיבוץ). בבואי לשפיים בשעת צהריים מאוחרת היה מגרש החניה של הבריכה עמוס לחלוטין. הבריכה משרתת, מלבד את אורחי בית המרגוע, גם – ובעצם, בעיקר – אורחים מן החוץ ואת חברי הקיבוץ, וזו בהחלט בעיה. עתה מנסים לפתור אותה על־ידי הקמת בריכה מיוחדת, קטנה יותר, בשביל אורחי בית המרגוע בלבד.

הווהו של בית המרגוע עממית וקונבנציונאלית. המבנה [redacted] משתרעים דשאים רבים. בתוך, בדומה הירוקה, יש באר משקאות, במה להופעות ואפילו בור לקומזיצים. מדי פעם, כאשר רוצים לקיים ארוחת ערב גדולה לאורחים וחדר־האוכל של בית המרגוע צר מלהכיל את כל הבאים, מקיימים ארוחה בחוץ. חדר־האוכל גם "מתפוצץ" כאשר באולם הכנסים הסמוך, המכיל כ־650 מקומות, מתקיים כנס בן הרבה שעות, ויש כנסים כאלה, מקצתם כנסים תנועתיים (כמו של התק"ם, למשל, ובעבר של הקבה"מ).

אורי שפירא, מנהל בית המרגוע זה כשבע שנים, מספר כי הבית הוקם לפני יותר מ־40 שנה. הוא מדורג בדרגת שלושה כוכבים, כמו רוב שאר בתי הארחה של התנועה הקיבוצית, אך יש חדרים שמגיעים לדירוג גבוה יותר. מספר החדרים כיום הוא 115.

קורסים לחקלאים מאמריקה הלטינית

אם בבית המרגוע של שפיים מתקיימות פעולות רבות מדי יום, כגון דיסקו והופעות שונות, ערבי שירה ומשחקי חברה בערבים, משחקי ספורט והסעות לים הקרוב – ייתכן שאין בכך כדי להבדילו מהרבה בתי הארחה אחרים בארץ, והקיבוציים בכלל. אבל יש לו פעילויות ייחודיות, שמטרתן העיקרית היא להבטיח תפוסה טובה גם בימי החורף, כאשר הקרבה לים היא יתרון מפוקפק. לצורך זה, בין השאר, בנו את אולם הכנסים והחלו להציע אותו יחד עם בית המרגוע לארגונים שונים. כיום מקיים בית המרגוע קשרים עם מוסדות רבים בארץ, כמו משרד הבטחון, המכון לפריון עבודה, חברת "בזק" ואוניברסיטת תל־אביב, וכן עם ארגונים בינלאומיים כדי לקיים ימי עיון, קונגרסים, סמינרים וקורסים חקלאיים. הודות לכך אין מכירים בשפיים את הבעיה של מחסור באורחים – אפילו לא בחורף.

לפני כשנתיים החל בארגון קורסים חקלאיים, בשיתוף עם משרד החקלאות ומשרד החוץ, למשתלמים ממדינות מתפתחות, ובראשן מדינות אמריקה הלטינית. מושג מסוים על היקף הקורסים האלה ייתנו לנו המספרים הבאים: באפריל השנה השתתפו בהם 300 אנשים מברזיל לבדה, וביוני – כ־200 ממדינה זו.

לאחרונה, מציעים לבעלי שמחות לקיים את חתונותיהם וחגיגות בר־המצווה של בניהם בבית המרגוע של שפיים, בצורה שונה מן המקובל במלונות ובאולמות השמחה בעיר.

תהיה זו הגזמה לומר, שבית המרגוע של שפיים יש לו קיבוץ. הוא תורם אמנם חלק לא־מבוטל מהכנסות המשק, 22%, וביחד עם פארק המים הסמוך לו – כשליש מכלל ההכנסות. כלומר, עסק גדול בהחלט, אבל לא דומיננטי, ואין צורך לומר שזוהי תופעה בריאה. לא כל הביצים של שפיים מונחות בסל אחד.

שלושה רבעים מן העובדים – חברים

עבודה חלקית לתורנויות

בין החברים העובדים בבית המרגוע יש ותיקים שבוותיקים, כמו רעיה, למשל, העובדת בו זה יותר מ־40 שנה וממילא תבינו מכך, שאיננה צעירה עוד. כ־30 שנה היתה אחראית על חדר־האוכל, והיום היא עוסקת בעבודות שונות במטבח. כשהיא מספרת על עבודתה, היא נראית יותר מרוצה. או ניקח, למשל, את בלוהה, העובדת בבית המרגוע זה 15 שנה. עד לפני כשנתיים היתה האחראית על חדר־האוכל של בית המרגוע, והיום היא עובדת במחלקת אירועים וכוח־אדם.

חברי המשק הם 75% מכוח־האדם בבית המרגוע – שיעור ראוי לציון – והשאר הם שכירים. בצד העובדים הקבועים יש חברים שעובדים בו עבודה חלקית, מספר ימים בשבוע. למשל, עובדת סוציאלית מחברות שפיים עובדת שלושה ימים בשבוע במקצועה, מחוץ לשפיים כמובן, ואת שלושת הימים הנותרים – בבית המרגוע המקומי; או, בחורה אחת מחלקת את העבודה שלה בין העיסוק בקרמיקה ובין המרגוע. בנוסף על כך יש תורנויות, ולא רק של שבתות וחגים, החלות על רוב חברי הקיבוץ, אלא גם תקופת עבודה של שנה או משהו כזה, החלות למשל על חלק מן הצעירים בשובם הביתה לאחר שנת חופש.

אם שלושה רבעים מן העובדים הם חברי הקיבוץ, מובן שאינם עוסקים רק בעבודות "נקיות". למעשה אין שום חלוקה מוגדרת בין עבודת החברים ובין עבודת השכירים. תוכל למצוא חברים עוסקים בכל העבודות – במטבח, במחסן, באספקה וכו'. גם הספק הוא חבר קיבוץ.

בעיית המחסור בכוח־אדם היא נצחית למעשה, בפרט בחודשי הקיץ, כאשר בית המרגוע מלא עד אפס מקום. משתדלים שלא להגדיל את מספר השכירים, אך ייתכן שלא יהיה מנוס מכך, מאחר שעומדים לבנות עוד חדרים נוספים.

"שלום" ותו לא

זה שבמרכזות של קיבוצים רבים מסתפק(ות) המרכזן(ית) באמירת "שלום" (ולפעמים – רק "כן"), בלי לטרוח ולומר את שם הקיבוץ – עם כך כבר הסכנו, לאחר שהשתחררנו מן המחשבה התמימה, שמרכזת טלפונים של קיבוץ, כמו זו של מוסד גדול, צריכה לנהוג אחרת מכפי שנוהגים רוב האנשים בבתיהם הפרטיים, בהישמע אצלם צלצול הטלפון. אבל קשה להבין, מדוע נוהגת כך גם המרכזנית של בית המרגוע בשפיים. אחרי־הכול, זה עסק, ומעסק אותה מצפה להתנהגות "עסקית" הולמת. אגב, במרחק לא רב כל־כך מבית מרגוע זה, במלון "אכדיה" שבהרצליה, נוקבות המרכזניות לא רק בשם המלון, אלא גם בשמן הפרטי – כדי שתהיה כתובת מוגדרת במקרה שאחד המטלפנים ירצה להגיש תלונה. כך נוהגים גם במלונות רבים אחרים. בשפיים עדיין לא שמעו על כך.

ועוד סיפור קטן: מסיבות טכניות שונות חזרה הכתבת משפיים כשבידה רק יבול דל של תמונות. עורך המדור פנה לפני שישה ימים להנהלת בית המרגוע, וביקש לשלוח תצלומים נוספים, ובהכירו את דואר ישראל הציע לשלוח את התמונות בידי שליח המזדמן לתל־אביב או בכל דרך מהירה אחרת. מן ההנהלה השיבו בבטחון שאין צורך במשלוח מיוחד. התוצאה (ניחשתם): לא הגיעו למערכת עד עצם היום הזה. מה שמבין כל בעל עסק בינוני ואף קטן, שכדאי להתאמץ בשביל פרסומת (ובמקרה זה היה מדובר במאמץ מינימאלי) – אין מבינים בבית המרגוע של שפיים. מדוע? יהיו בוודאי שיטענו, שאין בכך כדי להתמיה, שהרי שגשוגו או אי שגשוגו של בית המרגוע משפיעים על רווחתו האישית של המנהל רק באופן עקיף למדי. אנחנו דוחים בשאט־נפש הסבר מרושע כזה, אבל לצערנו לא מצאנו הסבר אחר שיניח את דעתנו.

א. מ.

הם אינם ילדים עוד

הרבה חשבנו על בני הנעורים, הנושא מעסיק אותנו לא מעט. ואנו מנסים לתת תשובות לצורכיהם. אנו נעזרים בגורמים בתנועה ובעיירות, בנסיון שצברו במשך הרבה שנים קיבוצים אחרים, וכמובן בתשובות משלנו למצבים ספציפיים הקיימים אצלנו ודורשים פתרונות שרק אנחנו יכולים לתת.

אין החברה פתוחה תמיד להבין את בעיותיהם, את רצונם ואת צורכיהם, יש אמנם מודעות בציבור החברים למצוקתם החברתית בהיותם חמישה בלבד, *אך לצערי ההתייחסות לא תמיד נכונה.*

שמעתי חברים שואלים: "מה, הם חוזרים באחת בלילה?" כן, הם חוזרים באחת בלילה. בואו וננסה להיזכר, באיזו שעה היינו חוזרים אנחנו בגילם ממסיבות או ממפגשים בגילם (ולא נמצאנו במסגרת של חמישה ובמצב גיאוגרפי לא נוח). במקום להבין ולעזור להם, הם צריכים לפעמים להתחנן כדי להשיג רכב או בפני שומר שיחזיר אותם. האם מישהו מעלה על דעתו שהם לא מרגישים את זה? ועל התנהגות כזאת רק אנחנו ניתן את הדין.

הם גדולים די כדי לעבוד ויום עבודתם חשוב, אבל לא די גדולים כדי להיכנס למועדון. מצד אחד יש פניות שייתנו תורנויות שבת, ומצד שני מפריע לאורחים מאיתנו, שייכנסו לראות סרט או שישתתפו באירוע חברתי או פעולה מסוימת. "מה הילדים עושים פה?" – "מסיבת פורים? חס ושלום עד הצבא אין להם מה לעשות, הרי החברים מתפרעים ושותים...", ומי תמים כל־כך לחשוב, שלמחרת בבוקר הם לא ידעו בדיוק מי התמבע ומי שתה. הם יודעים, מדברים עלינו, שופטים ומבקרים אותנו הרבה יותר מכפי שחושבים אחרים מאיתנו, אבל אנו הולכים לפי הפתגם "רחוק מהעין – רחוק מהלב".

אינני מאמין, שחייבים להידרס על־ידי רכב כדי להבין מה זו דריסה, ואני שואל: האם אנחנו סוגרים את כל הדלתות ולא קיימת סכנה שהדרשתם תהיה מעוותת? אנו יוצרים אנטאגוניזם שלא תמיד מובן להם.

אם אנו לא נפתח להם את דלתות החברה, לא נציע מעט מסגרת ולא נראה להם את קיבוצנו מבפנים, יש להניח שבדרך הטבע יחפשו מסגרות במקומות אחרים. האם אנחנו יודעים איפה???

יש האומרים: "עדיף לי שיכירו את שיכור הכפר שלי, כי אותו גם אני מכיר ואני יודע איפה הוא נמצא".

אנחנו מציעים לפתוח מסגרות באופן מבוקר אבל בהחלט לתת להם את האפשרות להשתלב בחברה, וכצעד ראשון לאפשר להם כניסה למועדון לפעול בצוותי חג, ובמעבר מט' לי' יתחילו לתת תורנויות שבת. דיברו איתם על הנושא, הם שמחו וגם הסכימו.

נותרת רק חובתנו – לקבל אותם יפה, להתקרב ולדבר.

יש עוד הרבה מה ללמד אותם, אבל גם מהם אפשר ללמוד ולהפיק – מיכולתם.

יהושע

עלון ה...

גם בקיבוץ אין מודל לחיזוי של צריכת הסמים

מאת יעל אדמוני

"אני לא מכיר מודל שעל־פיו אפשר לחזות בבירור, אילו קבוצות אוכלוסיה הן בעלות רמת סיכון גבוהה יותר לגבי השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, ואני בספק אם יש תוכנית היכולה למנוע את התופעה".

דברים אלה אמר יורם להב מן המדור לסמים של התנועה הקיבוצית בכינוס בינלאומי לחינוך לבריאות בבתי־הספר, שהתקיים לאחרונה בירושלים. הוא הגיב בכך על דבריו של הסוציולוג והקרימינולוג אברהם חכו, שהציג בכינוס תכנית מניעה שלו ושל אשתו מירה, שהיא מנהלת בי"ס תיכון. "תכנית חמו" הופצה עד כה ב־120 בתי"ס תיכוניים ברחבי הארץ. ביסודה מונחת ההנחה, כי בראש ובראשונה יש לפעול למניעת תופעת הבריחה (אסקפיזם) בקרב בני הנוער – בריחה המוליכה לא פעם אל הסמים והאלכוהול.

להב היה, כאמור, פסימי לגבי תכנית זו ותכניות דומות. הוא אמר, כי המדור לסמים של התנועה הקיבוצית אינו יכול לבוא במקומם של הורים ומחנכים. נכון, "ההורים תמיד עסוקים מכדי לשים לב למה שקורה לילדיהם, ואנשי מקצוע לא תמיד מתים להתעסק בנושא. אבל תפקידנו לרתום את חברי הקיבוץ ואת המשפחות לפעול לטיפול בבעיה".

הסיבות לשימוש לרעה בסמים ובאלכוהול בחברה הקיבוצית שונות מקיבוץ לקיבוץ, אמר להב, ואין מקום לגיבושה של תכנית מניעה כוללת שתתאים לכל הקיבוצים. "יש קיבוצים שיש בהם סמים בגלל ריחוקם הגיאוגרפי, ויש קיבוצים שיש בהם השפעות אחרות הגורמות לשימוש בסמים. המדור הטיפולי שלנו מגבש תכנית ספציפית לכל קיבוץ וקיבוץ, בהתאם לצרכיו ולבעיותיו המיוחדים. אנו מגיעים אך ורק לקיבוצים המוכנים לגייס את האנשים ולפעול בנושא".

בהתייחסו לשוני שבין העיר לקיבוץ בתחום החינוך אמר להב, כי התלות בהורים נפסקת מוקדם יותר בקיבוץ מאשר בעיר, וכי עצמאותם של בני הנוער מהווה לפעמים נפילה בין הכסאות. המחנכים מרגישים חסרי השפעה לחלוטין וההורים אינם רוצים לבלות את זמנם בקונפליקטים עם ילדיהם, ומשום כך יש בקיבוצים רבים תחושה של עזובה. עוד אמר, כי הנורמות בנושא סמים ואלכוהול מבולבלות מאוד. "יש קיבוצים שבהם האלכוהול מותר לכולם תמיד, ויש קיבוצים שבהם מותרת שתיית אלכוהול רק בחגים".

צוות סמים בגבת

ועדות לסמים יש בקיבוצים רבים, וייאמר מייד שקיומה של ועדה כזאת בקיבוץ כלשהו אינו מעיד בהכרח, שבאותו קיבוץ קיימת בעיית סמים, אם כי בדרך־כלל זהו המצב. מאידך, לא בכל קיבוץ שיש בו תופעה, מבודדת או מקיפה יותר, של צריכת סמים בקרב בני הנוער, ולפעמים גם בקרב המבוגרים – קיימת ועדת סמים.

עם הקיבוצים מן הסוג השני נמנה קיבוץ גבת. בחודש מארס השנה גילו באחד ממחסני הקיבוץ כמות גדולה של קנבוס, ובעקבות זאת עצרה המשטרה שלושה מבני הקיבוץ ומתנדב אחד מאנגליה. באותה עת לא היה צוות סמים בגבת, והוא קם רק לאחרונה.

לנוכח חריפות הבעיה ניגש הצוות לפעילות נמרצת. הוא פנה לקבלת הדרכה לגורמים שונים בחוץ, כגון התחנה לטיפול בילד ובמשפחה שבסמינר הקיבוצים בתל־אביב וועדת הסמים של התק"ם. התחנה גם מינתה פסיכולוג לטיפול בבעיית הסמים בגבת. הצוות קיים שני חוגים לדיון בבעיה, שהשתתפו בהם 260 חברים, וכן קיימה פעולת הסברה מיוחדת לחברים הוותיקים, בהשתתפות כ־50 איש, וביחד הקיפו החוגים 110 חברים, שהם כ־70% מכלל חברי הקיבוץ. הוזמנו גם שני מרצים, אחד קצין משטרה והשני סוציולוג חבר קיבוץ, והוקרנו שני סרטי וידיאו.

הדיונים בחוגים שימשו בסיס לגיבוש הצעות על־ידי הצוות. ההצעות אושרו על־ידי האסיפה ונביא כאן מקצתן.

הצוות מבדיל לגבי נושא הסמים בין זמניים ובין חברים. לגבי הזמניים הפתרון פשוט: אם ייתפס אחד מהם בצריכת סמים, הוא יסולק מן הקיבוץ ללא שהות. את האוכלוסיה הקבועה מחלקת הוועדה לשני סוגים: נערים עד הגיוס לצבא, וחברים מגיל גיוס ומעלה. הטיפול בצעירים ייעשה בעצה אחת עם גורמי החינוך.

אשר לחברים, הרי הקיבוץ ינסה להשפיע על צרכן הסמים להיגמל. במקרה שצרכן הסמים אינו מוכן לשתף פעולה עם הצוות המטפל, רשאית האסיפה לסלקו מן הקיבוץ.

החלטה חשובה אחרת אומרת, שצוות הסמים רשאי להיעזר בגורמי חוץ לטיפול בבעיות המתעוררות. נזכיר בקשר לכך, שחלק מחברי גבת התרעמו בשעתו, בעקבות המקרה הקונקרטי שהוזכר לעיל, על עירובם של גורמי חוץ במעקב אחר צרכן הסמים.

יש גם החלטה האומרת, כי על כל חבר מוטלת החובה לדווח לחברי הצוות על תופעות הקשורות בסמים, וההחלטה מדגישה שאין לראות בכך הלשנה במובנה המקובל.

צוות הסמים, נאמר עוד בהחלטות, ייהנה מסמכויות רחבות והוא יהיה אוטונומי ברוב החלטותיו (פרט להחלטה על הוצאת חבר מן הקיבוץ בגין שימוש בסמים, שהיא בסמכות האסיפה בלבד, כאמור), אם כי הוא ידווח על פעולותיו למזכיר. הסמכות לדווח למשטרה משותפת לצוות הסמים ולמזכיר.

המזכיר הדוגל באיטיות

אני מזיז את הדברים בקצב שלי. לדעת חברים הקצב איטי. לאחרים הוא נראה איטי משום שנדמה להם, שאני המזכיר האישי שלהם וצריך לטפל רק בעניין שלהם. לאחרים הוא

נראה איטי משום שהם, באמת, היו עושים זאת מהר יותר. בשביל אלה ובשביל האחרים אני מביא את המוטו לקצב העבודה שלי, כפי שניסח בעבורי (ובעבורכם) רוברט מ. פירסיג בספרו "זן ואמנות אחזקת האופנוע":

"על הרים יש לטפס מתוך מאמץ קטן ככל האפשר, ובלי התלהבות יתרה. האמת של טבעך העצמי היא הצריכה להכתיב את הקצב. אם אתה נעשה קצר־רוח, הגבר את הקצב. אם אתה נעשה קצר־נשימה – האט. להעפיל בהר מתוך איזון בין קוצר־רוח לקוצר־נשימה. אז, כאשר אינך מקדים לחשוב על דברים, פוסקים צעדיך מהיות אמצעים להשגת המטרה, וכל אחד מהם נעשה למאורע בפני עצמו..."

אז אני משתדל ליהנות מהצעדה הזאת.

למרות שבקצב שלי האיטי, אך הקבוע, אני מצליח להגיע די גבוה (בכל אופן גבוה משרציתי). אני חושב, מאמין, שזה יכול לפעול גם במזכירות. אלא שכאן, במזכירות, אני נדחף על־ידי כוחות שונים ומנוגדים לכיוונים שונים ומשונים, ואם אדם רוצה להגיע לאיזה מקום, הוא חייב לדעת עם אילו כוחות להיסחף או להוביל, ולאילו מהם להתנגד.

אני שמח שיש דחיפות ולחצים המועברים אלי ועלי, שהרי היום אני לא רק מנהיג של עצמי. אני אמור להנהיג קהילה שלמה, ולולא הלחצים האלו הייתי נמצא בחלל ריק. אני חושב שהם צריכים להימשך. אז, אנא, אל תפסיקו ללחוץ!

ובכל־זאת, סיפרתי פעם שמטרתי "למשוך המושכה וקצת לקחת חזרה". רוצה לשאול את הרצים למעלה לאן אתם בדיוק מתכוונים להגיע? אתם הרי יודעים שכאשר נגיע לפסגה, או שנראה פסגות גבוהות יותר ואין לזה סוף, או שמשם תתחיל הירידה. אז מה רע לטפס לאט־לאט, צעד־צעד משלב לשלב, ביושר ותוך כדי כך גם להסתכל לצדדים, להסתכל על הנוף, על המרחב, על השמיים, ללטף ילדים, לקטוף פרח?

נכתב ביום שבת

יוחנן אלתר
עלון אשדות־יעקב, איחוד

הפר הספרדי נגח את ישראל בזירת אליפות העולם – 65:94

יוסי רוזנברג מספרד

נבחרת הכדורסל של ישראל סיימה אמש את השתתפותה בשלב חצי הגמר בברצלונה, בתבוסה לנבחרת הספרדית המארחת – 94:65 (48:34).

הישראלים גילו חולשה מדהימה. קשה היה להכיר שחקנים ותיקים ומנוסים כמו מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י ואפילו האחוזי לאסוף, שהיה הציג ביותר מבין הישראלים בשלב המוקדם באליפארול. לעומת זאת ניתן להבין את הצעירים. הן ליפין, עדי גורדון, דורון שפע ומוטי דניאל, שנתקפו ב"פחד קהל", ולא הצליחו להציג אפילו שמץ מיכולתם.

היחיד שניסה לעשות משהו היה לבן כרסר, שלוחם כארי מתחת לסלים ואף היטיב לקלוע. נוכח חולשת חבריו, שלא שיתפו עימו פעולה, דמה מרסר לדון קישוט הלוחם בטחנות הרוח.

הסיפור העצוב ביותר במשחק שייך לקפטן ברקוביץ. מי זוכר מתי לא קלע מיקי אפילו נקודה לרפואה במשחק כדורסל?

לעומת הישראלים החיוורים שיחקו הספרדים בהתלהבות רבה, הניעו את הכדור במהירות, שיחקו בכוח רב, שלטו מתחת לסלים כמעט ללא עוררין ואף היטיבו לצלוף מטווחים ארוכים. הספרדים חזרו לעצמם לאחר הפסדם האומלל נגד בראזיל. נראה שדווקא נגדנו הם הציגו את אחד ממשחקיהם הגדולים באליפות.

שובו של הכוכב סאן־אפיפניו (אפי) נסך בטחון רב בקרב חבריו. אפי צלף היטב ושלח מסירות פז לחבריו הגבוהים מתחת לסל. גיבור המשחק היה, ללא ספק פרננדו מרטין, שבעונה הקרובה ישחק בנ.ב.א. הוא היה השליט הבלעדי מתחת לסלים והיה המוציא לפועל העיקרי בהתקפה.

הפתיחה הספרדית היתה מוחצת ומוטטה את ישראל, שעד שריקת הפתיחה חלמה עדיין על הפתעה. כבר בדקה ה־4 הובילה ספרד 4:15, ויתרון זה נשמר ללא קושי עד לסיום המחצית.

גם לאחר ההפסקה נמשך הבליץ הספרדי. מרטין בסיוע הרכז הצעיר סולוסבאל מקבוצת ברצלונה, שהרגיש כאן כמו בבית, עשו כאוות נפשם בכל העולה על רוחם. ישראל עוררה רחמים ונראה היה שהציבור של בני שוק מצפים בכליון עיניים לשריקת הסיום.

שפטו מורייו מארגנטינה וקוסאלבה מצ'כוסלובקיה לעיני 8000 צופים בברצלונה.

● קלעו לספרד: מרטין (25), סאן־אפיפניו (21), סיביליו (19), סולוסבאל (10), וילאקמפה (5), ברגל (4), רומאיי, ארטגה, הואן קרוז, חימנו והודלהקרוז (2 כ"א).

● קלעו לישראל: כרסר (19), לאסוף (13), ג'מצ'י (12), שפע ודניאל (6 כ"א), גורדון וליפין (3 כ"א), רוזנברג (2), יעקובי (1).

שרף: נתקפנו פחד במה

אווירת מועקה קררה בחדר ההלבשה הישראלי לאחר מיהק התבוסה מול ספרד.

השחקנים ישבו עצובים והתקשו לעכל את התבוסה. אפילו דברי העידוד של כבדיר ישראל בספרד, שמואל הדס, לא העלו את המורל. המאמן, צבי שרף, אמר בכיוון: "שיחקנו רע מאוד. קשה לי לציין שחקן טוב בשורותינו. ייתכן שהבחורים נתקפו בפחד במה. אין ספק שהספרדים יותר טובים מאיתנו. היום צפוי לנו משחק קשה ביותר מול ברזיל, שהיא חזקה מאיתנו. המטרה שלנו תהיה לנצח מול את יוון".

ארגנטינה הדהימה את האמריקאים

הפתעה מרעישה נפלה אמש בבית א' של משחקי חצי הגמר באוביידו, כאשר נבחרת ארה"ב נחלה את תבוסתה הראשונה באליפות העולם. האמריקאים נוצחו על ידי נבחרת השאפתנית של ארגנטינה – 74:70.

באוביידו נפתח אמש פסטיבל ארגנטיני זוטא, כשהדגל הכחול־לבן התנוסס ונשמעו שירי אליפות. האוהדים הדרום אמריקאים הזכירו כאן את זכייתה של ארגנטינה במונדיאל הכדורגל לפני חודש.

במשחק מוקדם בברצלונה גברה בראזיל על קובה 83:99.

נצחון לראשל"צ בכדוריד – 21:26

מאת [illegible]

נבחרת העיר ראשל"צ זכתה אמש בגביע הטוטו. ... הקהל המקומי הודות בנצחון נאה על נבחרת מינסטר ממערב גרמניה, 20:26, וגרמה סוף כזה נחת לאוהדיה הרבים.

ראש עירית מינסטר, בר רדיכר, העניק בסיום המשחק גביע וכרזן לקפטן המנצחים, יוסי מאמה. המשחק לא התעלה לרמה מקוצעת. הישראלים, ששיחקו פעם שניה תוך 24 שעות, היו עייפים ומבולבלים, וגם הגרמנים לא היטיבו לשחק. כך התפתח מאבק פושר למדי.

ראשל"צ פתחה בתנופה ובדקה ה־4 הובילה 0:3. בהמשך ניצלו הגרמנים שאננות ישראלית כדי להשוות שלוש פעמים. 3:3 בדקה ה־15, 5:5 בדקה ה־18 ו־9:9 בדקה ה־27. כאן נטלו הראשונים את היוזמה, הכתיבו את הקצב וביצרו פער מבטיח עד לנצחון הסופי.

שפטו זילברצוויג ושדה לעיני 800 צופים בראשל"צ.

● שערים לראשל"צ: ורד 6, אקרמן וכנען 5 כ"א, דיין 4, אוסלנדר 3, ה. גובלסט 2 ותחמוני 1.

● שערים למינסטר: שטיינברדה וגודל 4 כ"א, ברטלס ומרצ'ובסקי 3 כ"א, ראטקה וקליהוזה 2 כ"א, ודינר, גרינצוף ומינדרדוף 1 כ"א.

שופט מחוזי התיר לארמלי להתאמן עם כל קבוצה שיחפוץ

מאת סופר "דבר"

הכדורגלן הבין־לאומי של מכבי חיפה, זאהי ארמלי, הגיש אתמול תביעה לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד קבוצת מכבי חיפה ונגד מנהל הקבוצה, צבי ויצנר.

ארמלי תובע ממכבי חיפה להתיר לו להתאמן עם כל קבוצת כדורגל שיחפוץ, ללא כל הגבלה. עוד ביקש, כי הצו שיינתן על ידי בית המשפט, יהיה תקף עד למתן החלטה אחרת בתיק אחר שהגיש לבית המשפט נגד הקבוצה.

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט שלמה דורי, נעתר לבקשתו של הכדורגלן.

2,7 מיליון דולאר – הצעת תקציב למשחקי הפועל ה־13

הצעת תקציב בסך 2,7 מיליון דולר למשחקי הפועל ה־13, 15 אחוז פחות מהתקציב הריאלי של משחקי הפועל ה־12, הוגשה אתמול לחברי מזכירות מרכז הפועל.

76 אחוז מהתקציב הם הקצבה ממוסדות (ועד הפועל, מועצת ההימורים, משרד החינוך וכו') ו־24 אחוז הכנסות עצמאיות (מכירת כרטיסים, מכירת זכיונות והסריית וכו'). דיון על התקציב חולקתו לפי אגפים יתקיים במועד מאוחר יותר.

המזכירות, בישיבתה אתמול, אישרה גם תוספת בסך של 1,4 מיליון שקל לתקציב מרכז הפועל בשנת 1986/1985, בכך מגיע התקציב ל־8,6 מיליון שקל.

35 אחוז מהתוספת, כחצי מיליון שקל, ינתן למענקים לקבוצות אלופות של הפועל: 380,000 שקל הקצבה לקבוצות הכדורגל, דרך קרן ידלין, והשאר יוענק לעידוד הספורט הנשי ולהרוקה.

בראזיל מתבססת על הכוכב שמידט

יוסי רוזנברג מספרד

השם הוא אוסקר שמידט. הגובה – 2.04 מ'. ממוצע הקליעה בליגה – 30 נקודות למשחק. הממוצע שלו בבית המוקדם באליפות העולם – 28 נקודות. מצטיין בקליעות מטווי ביניים והוק גם מתחת לסלים, בקליעות המשך ובקליעות כדורים חוזרים. בנוי להצלחה ונחשב לאחד השחקנים הטובים והמושלמים ב"מונדובאסקט 86". זוהי תעודת הזהות של כדורסלן קורמה האיטלקית הנבחרת בראזיל, עימה תתמודד הערב (22.00 לפי שעון ישראל) נבחרת ישראל במשחקה השני בשלב חצי הגמר.

אם שמידט הוא השחקן המפחיד ביותר בשורות היריבה הבראזילאית, הרי שהמאמן הישראלי צבי שרף חושש גם משאר חבריו, והקיצור מהנבחרת כולה. אתמול אמר שרף: "בראזיל היא נבחרת הזקה במיוחד בעיקר מתחת לסלים. זו נבחרת שזכה עם קלעים מצויינים ובמקצועות רובסאורים. כלבד אמש, עת ראיתי אותם מן היציע במשחקם נגד קובה. לא היה לי מידע רב על בראזיל, אולם הספיקו לי הפרטים שקיבלתי בעלפה ודקות המשחק שצפיתי בהם בבלוידיה כדי לקבל מהם רושם חזותי ביותר", סיכם שרף.

בתור ממוצא בראזילאי גילה לי באן דבר מפתיע. הוא אמר שהכוכב הגדול שמידט כלל לא רצה לשחק במדי ארצו. מאז החל לשחק בליגה האיטלקית לפני שנים אחדות ניתק כל מגע עם בראזיל. ראשי הכדורסל בבראזיל ניפחו את האגו שלו, וציינו בפניו כי רק כוכב בקנה מידה שלו יכול להוביל את בראזיל להישגים. הוא נכנע למחמאות, אבל עד כה היה כיסוי לכל מחמאה. הוא פשוט גדול.

גם ללא הבריח של שרף ברור כי לישראל צפוי הערב אגוז קשה לפיצוח. בראזיל זכתה בראשות הבית המוקדם בצורה מרשימה וגברה על הנבחרת הספרדית המארחת בהפרש בן 14 נקודות. הפעם תהיה לגבוהים שלנו, לאסוף וכרסר, מלאכה קשה מאד מתחת לסלים. גם הרכזים שלנו יצטרכו להתמודד בהצלחה מול קבע הסמכה.

בראזיל ויתרה אתמול על אימון הבוקר המסכם לפני פתיחת משחק חצי הגמר, כיוון ששחקניה לא הסתגלו עדיין להפרשי השעות בין יבשת דרום אמריקה לאירופה. באמצע העדיף שחקניה ינוחו היטב בשעות הצהריים, והוזה כל בקשה לראיינם בשעות אלה. עיתונאים שהתעקשו בכל זאת לשוחח עם שחקני בראזיל נאלצו להמתין עד אחרי צהרי אתמול.

מלבד שמידט בולטים בבראזיל ... הקלעי השני בדרך הגבוהים ישראל אנדראדה (הדייד אינם יהודים, אך מאמינים כתורה) וגרסון שתום העזר. הגבוה בנבחרת הוא הצעיר רולנדו המתנשא ל־2.14 מ'. רוב השחקנים ותיקים מאד ומנוסים ושישה מהם מתנשאים מעל שני מטר.

כ־500 אוהדים בראזילאים הגיעו לברצלונה והם בלטו היטב אמש באולם בעת המשחק נגד הקובנים. האוהדים לבושים בבגדים בצבעי צהוב־ירוק ומצויידים בתופים וכלי הקשה והרבה התלהבות. וסממת חיים.

ישראל ובראזיל התמודדו עד כה חמש פעמים. בראזיל ניצחה שלוש פעמים וישראל פעמיים. האמנם נוכל להשוות הערב את המאזן?

ג'מצ'י: האמונה היא סוד ההצלחה

מאת יוסי רוזנברג
שליחנו המיוחד

דורון ג'מצ'י נולד מחדש. לאחר שהמתרבב באליפארול בפנים נפולות, חזר בברצלונה החיוך הנצחי אל פניו. את המהפך חולל משחק יחיד, נגד קובה. ג'מצ'י קלע 27 נקודות והיה הכוכב הראשי בהצגה הישראלית.

● דורון, משחק אחד כל כך שינה אותך?

"מבחינתי לא חל כל שינוי. זה אותו דורון, אך פשוט הבטחון חזר אלי. בתחילת האליפות הייתי חלש, ובעיקר בשני המשחקים הראשונים. נגד הרוסים החטאתי בתחילה והחלפתי מיד. שהותי על כך עם המאמן צבי שרף. הוא הבין ומאז חל שינוי".

● מה היתה למעשה הבעיה שלך?

"מה שקרה שהחטאתי את שתיים־שלוש הזריקות הראשונות של במשחקים. הבטחון העצמי נעלם והחלפתי, כך שהיה קשה לי להתחמם ולחזור לעצמי. אך אין לי טענות לאף אחד. כולם רצו בטובתי. ההנהלה, המאמנים, השחקנים עודדו אותי וסייעו לי כל העת. ידעתי שהכל תלוי בי והאמנתי שבסופו של דבר אצליח".

● ומה קרה לפתע נגד הקובנים?

"היתה בי אמונה חזקה וחיכיתי לאותו רגע שאצליח לאפס את היד. לא ראיתי כפי שראגו מלם סביבי. ידעתי שזה יבוא. האמנם נגד קובה, כשהתחלתי לצלוף הכל הלך חלק ונקי. הבטחון חזר. אני רק מקוה שכאן בברצלונה זה יימשך".

● מה התחזית שלך לחצי הגמר לאחר שחזרת להיות כוכב?

"איני משחק כאן את תפקיד הכוכב, אלא אחד מצוות של שחקנים טובים. אני מאמין בבחורים. אמנם עשינו את שלנו בעצם עליתנו לחצי הגמר, אך לא נותר ולא נרים ידיים. אם נשיג לפחות נצחון אחד נשחק בבית 5–8, וזה הישג גדול. אני מאמין שעוד לא אמרנו את המילה האחרונה שלנו".

האלופה תארח העולה החדשה בפתיחת הכדורעף

מאת אשר גולדשלגר

האלופה ומחזיקת הגביע, קבוצת הפועל בת־ים, תארח את העולה החדשה לליגה הלאומית, קבוצת מכבי חיפה, במוקד המחזור ה־1 בליגה הלאומית בכדורעף.

סגנית האלופה, קבוצת הפועל כפר־סבא, תארח, במחזור הפתיחה, את העולה השנייה לליגה הלאומית, קבוצת מכבי ת"א.

יתר משחקי המחזור הזה בליגה הלאומית בכדורעף: הפועל קרית אתא – הפועל הצוגה אליצור ת"א – הפועל שריד; הפועל המעפיל – הפועל רמת אביב; הפועל עין המפרץ – הפועל מטה אשר.

עונת המשחקים בכדורעף תיפתח ב־16 בספטמבר ותסתיים ב־24 בפברואר 1987.

משחק העונה בין האלופה, הפועל בת־ים, לבין סגניתה, הפועל כפר־סבא, ייערך במחזור ה־2 ב־23 בספטמבר.

במחזור ה־10, שיתקיים ב־25 בנובמבר, ייפגשו ביניהן העולות החדשות מכבי חיפה ומכבי ת"א.

בלחץ הטלוויזיה הספרדית שונה לוח משחקי ברצלונה

מאת יוסי רוזנברג, שליחנו בספרד

●●● הליגה המארגנת שינתה את לוח המשחקים בבית חצי הגמר בברצלונה בלחץ הטלוויזיה הספרדית, שדרשה כי כל משחקיה של נבחרת ספרד ייערכו בשעה כיאה הצפיה. כך הועברו משחקי הנבחרת המארחת לשעה 8.00 בערב לפי השעון המקומי (9.00 לפי שעון ישראל). לכן תתמודד ישראל נגד בראזיל הערב ב־11.00 במקום ב־9.00, וספרד נגד יוון הערב ב־7.00 במקום ב־11.00. כשלבאל עו"ד שמעון מחהר אם ישראל בסכנה לביקור, ענה בחיוב, אולם נציג בראזיל, הלאידרו, החוה של בציה שלא הועילו, כיוון שהחרב נעצו לבקשת הטלויזיה●●●

●●● קיצור שעות מבחינה ישראל הבניס ללחץ את העיריים ... אחרי ... הגביע האד הדייג, כיון שכבר לפני זמן רב הזמינו את עד הטיהור לפי הליגה המתוכנן. לדברו תהיה בעיה בהזמנת עד שלפניו, אך לטלוויזיה בעיה קשה יותר עם שעות הליגה●●●

●●● צחור באבן נבחרת ספרד, ויין בראנבורד, מועמד להיות המאמן הבא של הנבחרת. המאמן הנוכחי דיאז עומד לפרוש אחרי 22 שנים בתפקיד. בראנבורד הוא חביב הקהל בספרד●●●

●●● מביצאי נבחרת הנוער הישראלית, הגיעו לברצלונה לאחר משחקיהם בפורטוגל. היה קשה להשיג להם כרטיסים אבל לשמחת המפקד ישראל – ספרד, כדין שכל הכרטיסים נחטפו מראש. אולם דורון ג'מצ'י תפס יוזמה ובעזרת הבלוה הספרדית של הנבחרת השיג כרטיסים לביצאאים●●●

●●● בברצלונה התכה יבשת ערעורים. המדרים בה הם ... כל ... הכל בפה"א בורח מבקשים הבראזילאים●●●

●●● השופט הישראלי ראובן וירובניק זכה כאן להצלחה מרשימה. לאחר ששיפט היטב רק במשחק המוקדם במאלגה, טבעה לחצי הגמר באוביידו, אבל היה לישראלי הראשי ששפט משחק של ה"ן נגד יוגוסלאוויה●●●

●●● המאמן של נערה ג'מצ'י, ראוף קלו, הגיע הביתה עם נבחרתו בבעיות כגיט. הוא לא הסתיר אכזבתו, אף הבטיח לבוא לאודידה לשלב הגמר של האליפות●●●

●●● תגבורת מאמנים ישראלים הגיעה לברצלונה כדי לחזות בחצי הגמר ולהמשיך את להשתלמות המאמנים בברידיד. מלבים שיה כהן (עוזר מאמן מכבי ת"א, יאיר שבי (גבע), יוסי ורדי (נתניה), רני כמאל (הפועל חיפה), אלי עבר (בית"ר ת"א), עוז סדו ולשעבר עוזר המאמן הלאומי) ונרקיס דקל●●●

●●● המעבר לברצלונה אפשר לישראלים רבים לבקר את אלבה גלער, בחולים ומזכורת על גוף הים במרחק כ־150 ק"מ מהעיר. לביקור הצטרפו משקיף פב"א, ליאון הירד●●●

●●● מכה וירנקווץ שמר על טשל בליבה כגב לו נציה להשבעה. באליפארול ובברצלונה הוא עצמה דרבי רגלי ... לאולם ... בשקל קיבת ידוע המקצועית, איתו הסר, ריק יום יום 10 קילומטר●●●

●●● ראשי ... על ... בחופשי הסבבספורט ... הצעה הבארגנטינה לרוגבא, כאשר המשחקים נרשמו 1 נקודת לציבור שעונאתר ... לא ... הצעה הבוכי, שיצעים וטיפורים בבכי הגביר●●●

מכבי יתנגד היום להגדיל את מספר העברות בכדורגל

מאת אשר גולדשלגר

עזריקם מילצ'ין, כיום יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, יתנגד היום להצעתו של היו"ר שאול סוריר להעלאת מספר העברות מ־3 ל־4. מילצ'ין הבהיר אמש, כי אין צורך בהגדלת מספר העברות, בגין רצון כרבו זה או אחר.

התנגדותו של מילצ'ין, שהוא בכיר נציגי מרכז מכבי בהנהלת ההתאחדות, עלולה ליצור היום עימות חזיתי בין ראשי ההתאחדות לכדורגל. מילצ'ין אמר אמש: "אני בדעה שצריך להשאיר את מספר העברות על 3 בלבד. אין טעם בהגדלה ל־4. זה לא יפתור את הבעיות".

מילצ'ין הוסיף ואמר: "איתי לא דברו על הגדלה ל־4 ולא אכפת לי גם אם אשאר היום במיעוט". דברים של מ"מ היו"ר שיקפו למעשה את דעת רוב חברי מרכז מכבי בהנהלת ההתאחדות לכדורגל. לפיכך צפויה להיווצר היום קואליציה בחורה בין הפועל ובית"ר מול מכבי.

סוריר ינסה לשכנע היום את מילצ'ין להסיר התנגדותו להגדלת מספר העברות. נראה שחברים נוספים בהנהלת ההתאחדות יצטרפו היום בהצבעה לעזריקם מילצ'ין.

הנהלת ההתאחדות לכדורגל לא תעסוק היום, כדברי מילצ'ין, בבינוי יו"ר לאיגוד השופטים. דני שפירא, שהודיע על סיום תפקידו כיו"ר אגוד השופטים, ימשיך בתפקידו עד אשר יימצא מחליף, כך סוכם בינו לבין ראשי ההתאחדות לכדורגל. לדברי מילצ'ין מועמדותו של נפתלי איתן לתפקיד יו"ר איגוד השופטים ירדה סופית מעל הפרק. גם הנהלה לאיגוד השופטים לא תבחר היום.

מנהל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אריאל, יביא היום בפני ההנהלה את הודעת הפיפ"א לגבי הופעת ישראל בבית האוקיאני. נודע, כי חברים בהנהלת ההתאחדות לכדורגל יציעו לערב גורמים בבשרד החוץ.

מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות, עזריקם מילצ'ין הדגיש עוד, כי נושא צמצום הליגה הלאומית בכדורגל לא יעלה היום בישיבת הנהלת ההתאחדות והדבר ייעשה בעתיד הקרוב.

זילברברג יאמן מכבי ראשל"צ

מאת אשר גולדשלגר

זאב זילברברג, מאמן הפועל ראשל"צ בכדוריד יאמן בעונה הקרובה את האלופה ומחזיקת הגביע קבוצת מכבי ראשל"צ. בכדוריד: האלופה הודרכה בעונה שחלפה ע"י שני מאמנים משה לגיל ורפי קיס.

הפינאליסטית, קבוצת הפועל רחובות בהנהלת מר"מ עם שני מאמנים יעקב טנדלר ונתן פרי, במקום אלמליתוס קעוב.

פרידמן ימשיך לאמן מעופפי מכבי חיפה

מאת אשר גולדשלגר

ד"ר רוני פרידמן ימשיך לאמן בעונה הקרובה את קבוצת הכדורעף של מכבי חיפה. ראשי הקבוצה החיפאית ממשיכים בחיפושים אחר שחקני חיזוק. גם העולה השנייה לליגה הלאומית קבוצת מכבי תל אביב תודרך בעונה הקרובה על ידי אותו מאמן מאשתקד לוי מלכין.

אהוד דקל יחליף את דוד כפרי באימון האלופה קבוצת הפועל בת ים ואילו אליהו רבינא ימשיך לאמן את קבוצת הפועל כפר סבא.

רדו רוזנטל או גבי קראוס ייבחרו בימים הקרובים לתפקיד יו"ר הנהלת אגוד שופטי הכדורעף. היום תאשר הנהלת אגוד הכדורעף את הנהלת אגוד השופטים.

אבי כהן ישאר בבריטניה שבועים נוספים

מאת ניסן פרידמן

קפטן מכבי ת"א הנבחרת ישראל, אבי כהן, יישאר בבריטניה לשבוע או שבועיים נוספים, כדי לגבש החלטה אם להיענות להצעה לשחק בקבוצה הסקוטית, גלאזגו ריינג'רס.

בשיחות עם בני משפחתו ציין אבי כהן, כי האימונים בקבוצה הסקוטית, בהדרכת ידידו מליברפול, גרהאם סונס, גורמות לו הנאה, אך שני הצדדים צריכים עוד לשקול אם לקשור קשר קבוע יותר מעבר לדומן הזמני. כהן הוסיף כי מזג האויר קר וקשה יותר אפילו ממה שהורגל בליברפול.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	14–9	מעונן
אמסטרדם	19–11	מעונן
בואנוס איירס	16–5	מעונן
הלסינקי	25–19	גשום
הונג קונג	30–27	מעונן
וינה	17–12	מעונן
ז'נבה	23–12	בהיר
טוקיו	27–23	מעונן
ניירובי	17–15	גשום
יוהנסבורג	13–5	בהיר
לונדון	19–14	מעונן
ליסבון	25–16	בהיר
מאדריד	29–20	בהיר
מונטריאול	21–14	מעונן
ניו־יורק	19–17	בהיר
סאן פאולו	22–8	בהיר
פאריס	22–13	מעונן
פרנקפורט	21–7	בהיר
ציריך	22–16	מעונן
ריו דה ז'נרו	26–12	בהיר
שטוקהולם	12–17	מעונן
שיקגו	28–19	בהיר

תל־אביב רחוב בן יהודה 41 טל' 243350; ירושלים רחוב יפו 30 טל' 223352; חיפה רחוב ... טל' 384455; באר שבע רחוב העצמאות 38 טל' 35282

swissair

בלום ונאור הפכו פיגור לנצחון על פורטוגל 2:3

נבחרת ישראל בטניס המשתתפת בגביע גליאה, לגלאי 18, זכתה בנצחון דרמטי על נבחרת פורטוגל, כשגברה עליה בשיעור 2:3, לאחר פיגור (2:1) בתום משחקי היחידים.

אתמול גבר גלעד בלום על נאגו כרקש 3:6, 4:6 ועמית נאור גבר על קניאס סילבה 6:3, 1:6, 8:10.

קודם לכן הפסיד הצמד הישראלי בזוגות 3:6, 7:7, 4:6.

במשחקה הבא של ישראל נגד ספרד יהיה הבוקר.

בשלבים הקודמים ... של ... בגביע בודזיאה על גבעתה המוקה של שוודיה 5:0. משחקה הבאים של ישראל יהיו נגד פולין וצ'כיה.

הנערים זכו ביחידים ובזוגות

נבחרת הנערים של ישראל, גילאי 14, זכתה בתארים ליחידים ולזוגות בתחרות הבין־לאומית הגדולה בהמבורג.

בגמר כל־ישראלי ניצח גיד דקל את גיא אייל 1:6, 0:6. בחצי הגמר גבר דקל על המדורג ראשון אוליבר כאייד 0:6, 1:6 וגיא אייל ניצח את אלוף יפאן איוה 1:6, 1:6.

בגמר הזוגות ניצחו אייל ודקל את איוה ואקינו (יפאן) 4:6, 6:3, 6:4. הבנות נוצחו ברבע הגמר.

21 ניחשו 13 בטוטו

21 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 86 45, שהתקיימו ב־12.7.86 על משחקי הליגות האוסטרליות וכל אחד מהם יקבל כ־13,300 ש"ח.

462 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־135 ש"ח.

4,506 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־14 ש"ח.

25,408 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־2.30 ש"ח.

ההכנסה במחזור 86 45 היתה 778,328.95 ש"ח, ולפרסים הופרשו 476,898.16 ש"ח, כולל העברה. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 86 45: 125,000 ש"ח ולכלל הפרסים 250,000 ש"ח הסכומים כוללים את ההעברה.

● שמעון (שיפו) בר־יהונתן התמנה למאמן הפועל רמת־גן, אותה אימן לפני עונות אחדות. בלום וקפטן קבסון ת"א, אלי כהן, עשוי התמנות למאמן מכבי עמידר, בה החל את הקריירה שלו.

הצרפתי ברנאר הינו, שזכה חמש פעמים בטור דה־פרנס, שועט לעבר הזכיה השישית. הינו מדורג בינתיים (לאחר 10 קטעים) במקום הרביעי בדירוג הכללי.

ספרדי ניצח בקטע ה־10 בטור

רוכב האופניים הספרדי אנהליהוזה באראפו ניצח בקטע העשירי במרוץ־דה־פראנס, בשעבר את 184 הקילומטרים, מנאנט לזהיריבלאן, בארבע שעות, 27 דקות ו־16 שניות, בהקדימו בדקה את הצרפתי דאוקלרה באיסר וב־2:42 דקות, את המוביל אריך האינדהאורן.

את "החולצה הצהובה" ממשיך ללבוש הדני יורגן פדרסן בן ה־27, כשהוא מקדים ב־63 שניות את הצרפתי ז'ואל פלייר וב־65 שניות את האירי סטיבן רוץ'.

בעל חמש זכיות בטור ובאחרונה אשתקד, הצרפתי ברנאר הינו, תופס את המקום הרביעי בפיגור של 70 שניות אחרי הדני פדרסן.

איטלקה מוליכה בטור

במקביל לגברים, משתתפות הנשים בטור־דה־פראנס לבריחקים וקטעים קצרים יותר. האמריקאית בטסי קינג ניצחה בקטע השלישי, כשעברה 95 ק"מ בשעתיים ו־22:23 כשהקדימה בשניה את האיטלקיה מריה קאנינס, המוליכה בראש עם 22 שניות הפרש על קינג.

הומבורג רכשה כדורגלנים מפולין

קבוצת הכדורגל הומבורג, שעלתה השנה לליגה הראשונה, רכשה שני כדורגלנים מפולין שהופיעו במשחקי גביע העולם במקסיקו.

עבור אנדריי בונקול (לגיה ואושה) ורומאן וח'צ'יצ'ק (וידז'ב לודז') שילמה הומבורג סכום של 1.2 מיליון מרקים (551 דולר).

נצחון נוסף לכוכב האגרוף

כוכב האיגרוף האמריקאי מייק טייסון בן ה־20 זקף לזכותו נצחון 24 רצוף במשקל כבד, כשהכניע בנוקאאוט בסיבוב השני את בקארטו לורנצו בויד. 22 מהקרבות ניצח טייסון בנוקאאוט.

● בעל מדליית ארד אולימפית במשקל חצי־כבד, האמריקאי אוואנדר הוליפילד, זכה בכתר העולמי במשקל קל־כבד, כשניצח באטלנטה בנקודות את מחזיק התואר, קדארצו דוויס מוהמד קאוי, בקרב בן 15 סיבובים.

ברה"מ מקדימה את ארה"ב

ברה"מ מוליכה במשחקי "רצון טוב" במוסקבה, עם 39 מדליות זהב, 46 כסף ו־36 ארד, לפני ארה"ב 31–24–34, מזרח־גרמניה 6–8–3 ורומניה 6–2–4.

בגמר הכדורעף לנשים הביסה ברה"מ את פרו 3:0 (15:6, 15:6, 15:6, 15:9).

באור וקאולי מוכנות להוזר הרצה זולה באר הסוחרית אנט קאולי הצהירו בלונדון, כי הן מוכנות לוותר על השתתפות בנבחרת אנגליה, במשחקי חבר העמים הבריטי ה־13, שיהיו מ־24 ביולי עד ה־2 באוגוסט. על כך נמסר באדינבורו על ידי מארגני המשחקים.

אדברג זכה בטורניר שווייץ

השוודי סטפן אדברג זכה אתמול באליפות הטניס הפתוחה של שווייץ, לאחר שגבר במשחק הגמר על המקומי רולנד שטדלר 5:7, 6:4, 6:1, 6:4, 2:6, בתום ודיקרב מרתוני שנמשך שלוש שעות ו־25 דקות.

אדברג בן ה־20, המדורג שישי בעולם, נאלץ להשקיע את מלוא כוחו כדי לגבור על השווייצי הבלתי־מדורג, החובט בידו השמאלית, נגדו לא שיחק מעולם.

אדברג זכה בפרס הראשון בסך 40,000 דולאר. היתה זו זכייתו הראשונה בטורניר רציני כאן וזכייתו באליפות אוסטרליה הפתוחה.

● פאולו קאנה (איטליה) ניצח את השוודי קנט קרלסון 4:6, 6:1, 5:7 בגמר טורניר הטניס בבורדו.

טנזיה הצטרפת לחרם האפריקאי

טאנזניה הצטרפה אתמול לחרם האפריקאי על משחקי חבר העמים הבריטי במחאה על סירובה של בריטניה להטיל סנקציות על דרום־אפריקה.

קדמו לטאנזניה ניגריה, גאנה, אוגנדה וקניה, שהודיעו עוד קודם לכן על החרמת המפעל, שיחל ב־24 ביולי באדינבורו, סקוטלנד.

הצלחה לליאת אלון בבלגיה

מאת אברהם תשובה

ליאת אלון, חברת מרכז הספודס לנכים של אילן בר"ג, זכתה להצלחה בתחרויות אליפות העולם לנפגעי שיתוק מוחין שנערכו בשבוע שעבר בבלגיה.

במהלך התחרויות, בהן השתתפו כ־300 ספורטאים מ־19 מדינות, זכתה ליאת במקום הראשון בשהיה לברוזק 100 מ' גב, מקום שני ב־100 מ' חזה ושלישי ב־100 מ' חופשי.

מדלית כסף העניק לשרון בוגלר מחיפה שהגיעה שניה במרוץ ל־100 מ'. צבי בושרי מפ"ת זכה במדלית ארד בתחרויות זריקת אלה.

בטקס הסיום נכח קהל רב, ביניהם מלכת בלגיה.

מנוי מביא מנוי

מבצע ...בוקר טוב עם עיתון טוב "דבר"...

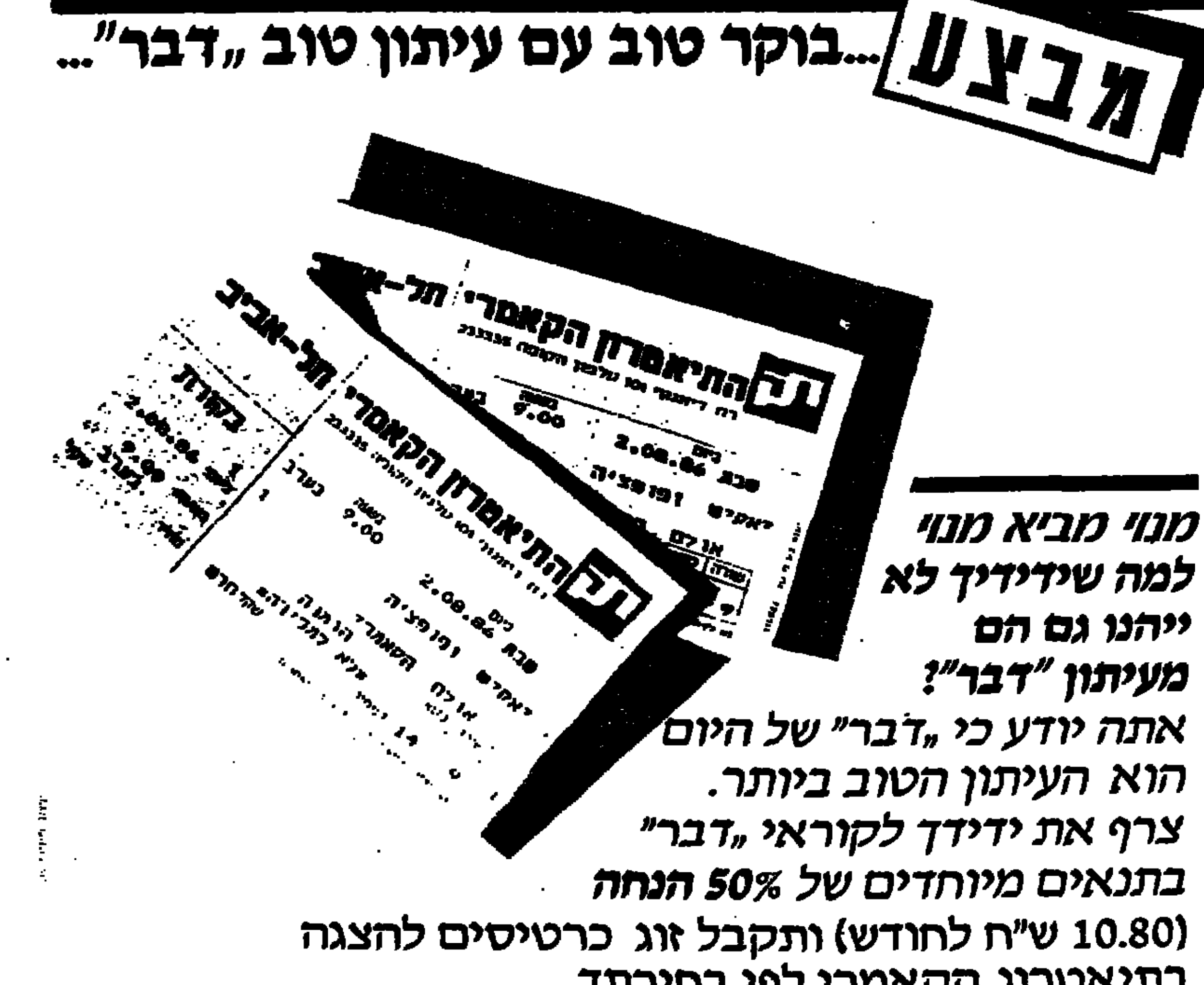

מנוי מביא מנוי
למה שידידך לא ייהנו גם הם מעיתון "דבר"?
אתה יודע כי "דבר" של היום הוא העיתון הטוב ביותר.
צרף את ידידך לקוראי "דבר" בתנאים מיוחדים של 50% הנחה (10.80 ש"ח לחודש) ותקבל זוג כרטיסים להצגה בתיאטרון הקאמרי לפי בחירתך.

...ערב טוב עם תאטרון טוב ה"קאמרי"...

פרטי המזמינים:
שם ______
משפחה ______
כתובת ______
טלפון ______

ב־50% הנחה
15% הנחה
1420

חוזרים לעתונות טובה דבר

שקספיר, בין סוסי העץ והעשן

תיאטרון

מאת חוה נובק

התיאטרון העירוני חיפה: „מקבת" מאת ויליאם שקספיר; תרגום מאיר ויזלטיר; בימוי רינה ירושלמי; תפאורה ותלבושות משה שטרנפלד; מוסיקה שרש ריזמן; תאורה יחיאל אורגל.

התיאטרון העירוני החיפאי מתמודד עם יצירה שקספירית שעיקרה מצפון ומוסר. „מקבת" הוא אמנם מן המחזות ההסטוריים של ויל הגדול, אך בצד האירועים האמיתיים שהיוו את הבסיס ליצירה – גם הם מותאמים לצורכי עבודה תיאטרונית (ולרוחו של המלך ג'יימס שבחצרו יצר שקספיר באותה תקופה) – הושם הדגש על בעיית המצפון של המצביא מקבת, אשר כאשר חשק בכסא המלוכה פנה לרצוח את המלך וביצע בכך ביודעין חטא שאין לו כפרה, כשהוא מודע לעונש שבצד הפשע, ולכך שמעתה לא תמצא נפשו מנוחה.

אספקט זה, ושאלת הכמיהה לשלטון, שכרון השולט ההופך לעריץ, הוא העושה מ„מקבת" יצירה כלל אנושית, אוניברסלית, שכוחה יפה עד עצם היום הזה. מכאן שלפנינו מחזה פסיכולוגיסטי ופוליטי כאחד.

רינה ירושלמי, שהיא גם כוריאוגרפית, ניגשה למלאכת הבימוי מנקודת מבט צורנית בעיקרה. הכל מסוגנן פה מאוד מבחינה חזותית – על בימה ריקה מונחים מבנים מעץ – הסוסים, דמויי אביזרים השייכים לנוף אולם ההתעמלות, מוזזים בדחיפה מאחור. הרבה עשן עולה מכל הכיוונים, גם כאשר מנסים להמחיש ערפל קרב, או עירפול פיסי של הופעת בנות הגורל, המשוחקות על-ידי שחקנית אחת (נויה לנצט) עם שתי בובות. יש בכך מהמחשת אופיין העל-טבעי של דמויות אלה, וגם מהרמז לכך שהן, בעצם, פרי דמיונו של מקבת, מימוש רחשי ליבו ושאיפותיו הכמוסות ביותר. בתוך הערפל הזה משתיל יחיאל אורגל אפקטים תאורתיים, כשהקומבינציה הזאת יוצרת לעתים תמונות מרשימות מבחינה ויזואלית. גם תנועת הדמויות מרמזת על נתוניה של הבמאית שראייתה כוריאוגרפית לא במעט.

השאלה היא עד כמה התמונות האלה, המרשימות כשלעצמן, משרתות את המחזה ואם בכלל הן שייכות ליצירה כמו „מקבת". קודם כל, נבדוק את זה מבחינה של מלאכת תיאטרון. התפאורה ואביזרי ההתעמלות יכולים להיות אמנם מקוריים בהחלט, להעיד על ראייה אישית וחדשנית של הצגה, אך הם גורמים בין היתר לסרבול מיותר של המיזאנסצנות. אחרי רגע ראשון של התפעלות, מתחילים ה„סוסים" לחזור ולהיות ארגזי עץ שהזזתם שוללת כל אפשרות של קלילות תנועה מהשחקנים שהושבו על גבי הסוסים. הכל נעשה כבד ומגושם ותשומת הלב מתרכזת באפקטים החיצוניים יותר מאשר בעלילה או – מה שיותר חמור – בדמויותיה. יש צורך במאמץ ובמיומנות גדולים מצד כל שחקן, כדי להתגבר על התחרות הזאת עם האפקטים החיצוניים, ואמנם מאמץ כזה ודאי נעשה מצד השחקנים, אך לצערי את פירותיו לא הרגשתי. הכל מתרחש על פני השטח, הנפשות צפות, יחד עם בעיותיהן ומורכבותן, כמו זבובים מתים על פני מים עכורים. בין יתר הצרות, הקבוצה הזאת, שרובה שחקנים צעירים, חוטא גם בחטא הנצחי של פרחי שחקנות ישראליים ובולעת בתאבון רב את הטקסט שבקושי ניתן להבינו. אך זוהי בעיה שולית. העיקר הוא חוסר רגישותה של הבמאית, כשהיא באה להדריך את שחקניה, לאיפיון הפנימי של הדמויות. אף אחד מהם כמעט אינו מעצב דמות היכולה לרכז אליה תשומת לב. אמנם לתחיה דנוך יש כמה רגעים טובים בתפקיד ליידי מקבת הדוחפת את בעלה, עם הרצח הראשון שלו, למדרון ההדרדרות. היא מצליחה להיות מרשימה, בעיקר כאשר יסורי המצפון התוקפים אותה מטריפים עליה את דעתה. גם נויה לנצט בתפקיד המכשפה, או „בנות הגורל" מיטיבה להגיש טקסט והצורה בה היא אומרת את מה שבפיה הרשים אותי יותר מאשר התפתלויותיה בתוך ענני העשן. לרוברטו פולק עיצבו, משום מה, פני ישו, המשרתות אומנם את המטרה, אם רצוננו בהמחשת עינוייה של הדמות, אך אלה היו צריכים להיות עינויים של נפש, וזאת לא משיגים בכמה עוויתות פה ובצריחה היסטרית. מאישיותו ופניניותו של מקבת אין הוא מצליח להעביר הרבה.

וככן, זוהי הצגה פורמליסטית, בעלת אי אילו הישגים חזותיים, אך בשום אופן אין זה „מקבת" המורכב כל כך של שקספיר.

על תרגום וביקורת

תגובה

מאת אלי גרדאריד

בתאריך 23.6.1986 פירסמה מירי פז את המלצותיה לשבוע הספר. בין היתר המליצה על „לוליטה" מאת ו. נאבוקוב באלה המילים: „לקורא העברי זהו למעשה מפגש ראשון עם הספר. (הגירסה הקודמת, המקוצצת, היתה עלבון לנאבוקוב, ולקורא). ההומור ועשרות הייחוסים והרימוזים הספרותיים של נאבוקוב הם שעשוע מעודן מאוד".

מגולתם של מסקרי ספרים בעתון היומי היתה מאז ומתמיד היכולת לדחוס במשפט קצר הכל (על לא כלום). לקורא התמים של השורות הנ"ל נדמה כי מאחוריהן מצויה, מי שקראה הן את התרגום הקודם של „לוליטה", הן את התרגום שראה אור לאחרונה והן את המקור.

לעניות דעתי, אין לדבריה כל בסיס. ספק בעיני, אם טרחה כלל לקרוא ולוא שורה ב„לוליטה". שהרי מקור הדברים שכתבה אינו נובע ממלאכת השוואה דקדקנית, כי אם מצוי במעין אחרית דבר שהוסיפה ההוצאה של התרגום החדש מבית מטבחו של מנחם פרי. קטונתי מלהבין מה הניע את המו"ל, שלא להסתפק בשירבוט הקבוע על גב הכריכה, ולהכביר מילים הן מפי המתרגמת והן מאת אחד מעורכי סדרת „הספריה". מכל מקום, כותב מר פרי:

„„לוליטה" מתורגם כאן לעברית, בעצם לראשונה. אכן, היתה לה כת־דמות אחרת, מכשרת, אבל, לומר את האמת, התרגום האחר, שיצא ב־1959, כש„לוליטה" היה להיט, בקושי מסר את העלילה. היו בו מאות סילופים והשמטות, והוא ויתר על חדוות המשחקים הלשוניים. ואילו כאן־צללים הם צללים, צלילים הם צלילים, הלשון נופלת על הלשון".

אם יטרח הקורא לתור אחר אחיזה כלשהי, הם הלהוכיר הנמקה למסקנתו זו של המבקר יהא עמלו לשווא. מאמרו השופע ציטוטים לרוב (בבדי לאשש קביעותיהם של מבקרים זרים...) אינו מצביע ולוא על דוגמא אחת של סילוף או השמטה בתרגום, אף שנוקב במספר של „מאות". גם מירי פז סחה לנו על „עשרות רימוזים וייחוסים". אותה, מן הראוי לשאול, למה כוונתה בבקשת לשון זו של „רימוזים" מכאן ו„ייחוסים" מכאן. כבר נאמר כי לפילוסופים הספרה „שבע" הינה כגדר אידסוף. שמא שמען של הספרות היחידות לא הגיע לאזנם של סוקרי הספרים.

יוצא כי על מנת להמליץ בפנינו הקוראים על רכישת ספר אין כל צורך לקוראו. יתר עם זאת, אפשר גם אפשר ל„סקר" בעתון ספר על ידי „סיגנון" תרבובת לשון מתוך מאמר בקורת ולהעמיד פרוה של ידענית. מדוע לעשות כך דווקא בהסתמך על דברים חסרי ביסוס.

אין לי כל עניין, לא עם הכותבת ולא עם המבקר, אלא אך עם הגרסה החדשה של התרגום. לא הייתי מבקש להשמיע קולי בין מי שדרכם לעסוק בספרותיות הצרופה. את התיכון סיימתי זה מכבר. כקורא־אוהב של נאבוקוב, אחד מיני רבים, ידוע לי כי אין המעלעל ב„לוליטה" נוטה להניחה על מדף מאובק עם גילויו של הנרצח (קריי־סוף הסיפור). כל שברצוני להפנות את תשומת לבו של הקורא, שזו לו הפגישה הראשונה עם „לוליטה", להמצאותו של תרגום נוסף בעברית. אם יעלה בידך להשיגו, הריני להציעך שלא ללכת שולל אחר „קביעותיהם" של „מקצוענים" למיניהם, ולעיין בו. טעמו של תרגום זה לא נס, למרות ואולי בגלל התרגום החדש.

אמחיש את טענתי ע"י ההשוואה הבאה:

במקור פותח נאבוקוב את „לוליטה" כך:

Lolita, light of my life,
fire of my Loins. My sin, my soul.

בתרגומה החדש של גב' שטיינהרט: לוליטה, הילת ימי, להט לילותי. חטאי, חיי.

ובתרגום הקודם: לוליטה, אור חיי, אש חלצי, חטאי, נשמתי שלי.

בהתייחסה לתרגום שורה זו, באחרית דבר, מגייסת המתרגמת להסברה את הניגוד שבין „הרוחניות" ל„גופניות" (בעמ' 320) שבמבעו (?) של המחבר, אך מעדיפה בתרגומה את המצלולו(?) על פני התרגום המילולי. ובלשונה: מקריאת „לוליטה" נראה, שבהחלטה על בחירת צירוף מלים זה או אחר, כל עוד אין הצירופים חורגים מתחום מסויים של משמעות, מועדף אותו צירוף המהווה מצלול טוב. או בצורה אחרת: עצם העלאת ההנמקה הצורנית לראש סולם ההנמקות בצירוף מילים זה או אחר גורמת לתזוזה של שאר ההנמקות. תכופות יורד ערכה של המשמעות הברורה ומיידית, הדנוטאציה של המילה." (בעמ' 319).

ללא ספק לשון סתרים של יודעי ח"ן. כנראה שבלהט התיאוריות הבלשניות נשתכחו מליבה של המתרגמת המלומדת שתי עובדות פשוטות בתכלית: האחת, שבמשפט זה נוסס זכרונו של הקורא לשירו של אדגר אלן פו „אנאבלי", אשר זכה זה מכבר לתרגום עברי; לטוב או לרע, ואין בשורת הפתיחה, כפי שתירגמה אותה, רמז לכך. רק בביטוי „אש חלצי" (שהוא אגב, תרגום קרוב יותר מאשר הצירוף חסר־הפשר אך בעל־המצלול „להט לילותי") טמונה קונוטאציה זו. והשניה, שבמשפט ראשון משתדל סופר להעניק לקורא משהו מתמצית העלילה, להכניס אותו לאווירה השלטת בסיפור או בספר (כדברי ח. באר בשיחתו בת 40 השניות בגל"צ המצוטטת במדורה של מירי פז ב„דבר").

אין בדברי לעיל, כדי להטיל דופי בתרגום החדש לו זכה נאבוקוב. שהרי לא זו מלאכתי. אף שקראתי את שני התרגומים לא לי לשפוט. נגיעתי לעולם הספרים מתמצית אך בקריאתם. בכך שניסיתי להצביע על חולשת ההנמקה של באי כוחו של התרגום החדש, לא ביקשתי לפוסלו.

מירי פז מגיבה:

צודק הכותב: אכן לא פגשתי את נאבוקוב וגם לא ערכתי השוואה דקדקנית של שני התרגומים ל„לוליטה", ואף על פי כן אני נחושה בדעתי שתרגומה החדש של דבורה סטיינהרט הוא בבחינת מפגש ראשון לקוראי עברית עם הספר, ומצטרפת בהתלהבות לקביעתו של מנחם פרי שהכותב מצטט, שכאן הצללים – צללים, והצלילים – צלילים. דוגמית התרגום שמביא הכותב הנכבד מן התרגום הקודם, אינה בשום מקרה תואנה להשוואה בין שני התרגומים.

קורות „השומר הצעיר" בליטא

ספר חדש

מאת [illegible]

„מראשית ועד אחרית" – ספר קורות השומר הצעיר בליטא. הוצאת: מתח (מרכז לחקר ותיעוד השומר הצעיר), מורשת בית־עדות ע"ש מרדכי אנילביץ וספרית פועלים 391 ע'.

למאות ספרי העדות והקורות של קהילות יהודיות, נוסף לאחרונה הספר „מראשית ועד אחרית", ספר קורות השומר הצעיר בליטא. הספר מספר את קורות התנועה, שנוסדה ב־1920 כ„הסתדרות הצופים העברים" בליטא, פעלה במשך 26 שנים כתנועה חוקית בליטא העצמאית, ואחר כך כתנועה מחתרתית בתקופת השלטון הסובייטי הקצרה בליטא, ועד לאחריתה – בשנות המלחמה והשואה, עם חורבנה של יהדות ליטא.

הספר מביא עדויות מארכיוני „השומר הצעיר" בארץ ומפי חברים, מבין הרבים שעלו כחלוצים, מגשימים, כאנשי העליה השלישית והעליות שלאחריה ובנו כאן את קבוצי „השומר הצעיר", על השרשים הציונים־סוציאליסטיים של תנועה זו בליטא ועל 86 קני התנועה שהיו פזורים בערים ובעיירות של ליטא, בין שתי מלחמות העולם.

הספר, בעריכת יעקב עמית (ז"ל), דניאל בר־נחום ולוי דרור – אוצר בעמודיו הרבים ובצילומיו, חומר תעודי רב ומגוון. הוא מספר בין השאר על התארגנות של קבוצות התנועה בתנאי גיטו והשפלה, על הלוחמה הפרטיזנית ביערות של חברי התנועה ועל הבריחה של ניצוליה, לאחר השואה והמלחמה, ההעפלה והעליה לארץ ישראל, על המשך החינוך ה„שומרי", עד להגשמתו החלוצית בארץ.

המבוא של הספר שכותרתו: „ליטא, בתקומה ותורבן", מהווה פרק רחב ומיוחד לכשעצמו, על התפתחותה ההסטורית של יהדות ליטא, ומשמש רקע לתולדותיה של תנועת „השומר הצעיר" בליטא, שיש לו ערך הסטורי ואתנוגרפי מיוחד. המבוא מספר על יהדות ליטא ה„מתנגדית" – יהדות של תורה, על בית היוצר של ההשכלה בליטא; על עריסת תנועת הפועלים היהודית בוילנא; על יהדות ליטא בשדה התרבות היהודית והחינוך העברי הרחב; על שנות השואה, החורבן והמלחמה של יהדות ליטא, שכללו את הקמת ה„דיויזיה הליטאית" במסגרת הצבא האדום, שמחצית מחייליה היו יהודים, מהם חניכי תנועות הנוער הציוניות. כאלף מחייליה היהודים שנותרו בחיים נמצאים כיום בישראל.

ב„סוף דבר" של הספר, בו נסקרת דרכה של תנועת „השומר הצעיר" בליטא, מראשיתה ועד אחריתה, נאמר, כי פעילותה היתה בנוסח ה„סקאוטינג" – הצופיות הקלאסית, אך „כבר אז הנצו בתנועה, הניצנים של השאיפה להגשמה חלוצית. אלה מצאו ביטויים בשיחות שליד המדורה, ובהגות נרגשת על דפי עלונים פנימיים של התנועה". ואכן, רבים בספר צילומי העלונים והעתונות ה„שומרית" הליטאית, מהם גם עתונות המחתרת בתקופת השלטון הסובייטי ובשואה, בגיטו קובנו ועוד.

„לכאורה אלה תולדות תנועה אחת שהיתה ואינה עוד. אך מי שיהפוך בספר ויהפוך, ימצא בו מקור להשראה ולקחים, שאפשר להפיק מנסיונה החינוכי והחברתי, העשויים להיות לדור של מתגבים בימינו", נאמר עם כיום „סוף דבר" של הספר.

לספר (בכריכה קשה) מצורפים לוח תאריכים, מפתח אישים והערות, המקילים על הקורא וכן מפת קני השומר הצעיר בליטא ומפת גיטו קובנה בפרבר סלובודקה (ויליאמפולה).

כעשר שנים בהפסקות ארכה הכנת הספר, בכינוסי העדות של יוצאי התנועה, ובסיפורי הזכרונות האישיים. ערב חתימתו של הספר, נפטר יעקב עמית (גוטליב) מעורכי הספר, ומראשי „השומר הצעיר" בליטא, חבר קיבוץ בית־זרע, מסאי ועתונאי, עורך „על המשמר" לשעבר. הספר הוא גם בבחינת הצבת יד ליעקב עמית, שתלמידים־מגשימים שלו פזורים בארץ.

יוצאים לאור

מאת מירי פז

היררכיית ההשפלות

יהושע קנז: „האשה הגדולה מן החלומות". סימן קריאה/הקיבוץ המאוחד. 200 עמ'

גיבוריו של קנז הם אנשים מתפוררים, הדורי תקוות־שווא לחרוג ממאזן האימה הפרטי שלהם. כל נסיון לפרוץ אותו מסתיים בטירוף או במוות או, במקרה הטוב, בהפוגה נכמרת בעליבותה. כתיבתו של קנז משכנעת כל כך עד כי אווירת המחנק בה נתונים גיבוריו אוחזת גם בקורא. זו מהדורה מתוקנת בידי המחבר לספר שראה אור לפני יותר מעשור ולטעמם של עורכי „סימן קריאה" בישר, יחד עם יעקב שבתאי וחנוך לוין, גל חדש בפרוזה העברית. „האשה הגדולה מן החלומות" מתקשר ל„זכרון דברים" של שבתאי, גם הוא רומאן של התפוררות; בסדרה עלילות גורלות הגיבורים המשיקות זו לזו או ממשיכות זו את זו. האיזכור למחזותיו ולסיפוריו של חנוך לוין הוא בהצבת היררכיה של משפילים־מושפלים, בבחינת הקשר האפשרי היחיד בין בני אדם.

שלטון לאיוולת יולד

ברברה ו. טוכמן: „מצעד האיוולת". מאנגלית: יוסף אשכול. ספרית מעריב 477 עמ'

תאוות השלטון היא העזה בתאוות, לדברי טאקיטוס. טבעה של תאווה זו שאין היא באה על סיפוקה אלא בשליטת אדם בזולתו. כיוון שהשולטים בזולתם נוטים לאבד את השליטה בעצמם, נגזר על השלטון להיות מופקד בידי מי שאינם שולטים בעצמם. הנחה זו עומדת בבסיס התזה של ההיסטוריונית האמריקאית הנודעת בספרה „מצעד האיוולת", שגם הוא כקודמיו, הסעיר קוראים נלהבים במערב.

השליטים הם קורבנותיה הבולטים של מחלת נפש המיסכה את התנהגותם להתעלמות מקול התבונה ולקבלת החלטות המנוגדות לאינטרסים של עמיהם. הסירוב לידיעה ולדעה הוא סימנה הנודע של מחלת הנפש: „כאשר הנפש מתנגדת לידיעה, או לדעה או לתבונה שהן חוקיה הטבעיים, לזאת אקרא איוולת" (אפלטון).

לוקים בה בני אדם, שסאיפות מסחררות והרדות סמירות מטלטלות אותם. הם מזיקים בעיקר לעצמם. שליטים, ששאיפותיהם אינן יודעות גבול ועל כן מעצוריהם רופפים, לוקים בה בחומרה יתרה ופגיעתם רעה לאין שיעור: הם עלולים להוליך אומות אל אובדנן. אין נפש־אדם המסוגלת לעמוד מול הפיתוי של עוצמת־שלטון שרירותית, ואין אדם, כדברי אפלטון, אשר בנסיבות כאלה לא יתמלא איוולת, הגרועה במחלות. ממלכתו תתערער וכל כוחו יפוג ממנו. זה מה שקרה לשלטון האפיפיורות של הרנסאנס, לממלכתו של לואי ה־14 ובמידה ידועה אף ל„ממלכתו" של ריצ'ארד ניקסון.

ההיסטוריונית ברברה טוכמן, שיריביה ההסטוריונים מרבים להאשימה בשטחיות ובפופולאריזציה יתירה, תמכה את תיזת האיוולת (בהשראתו המרוחקת של אפלטון) בדוגמאות היסטוריות לרוב, מטרויה ועד ויאטנאם.

ונקמה אין

ניקולאס גייג': „אלני". מאנגלית: יוסף אשכול. מועדון קוראי מעריב. 496 עמ'

העתונאי ניקולאס גייג' יצא ליוון להתחקות אחרי מי שגזרו מות על אמו, בימי מלחמת האזרחים ביוון. האם שאירגנה את בריחת ילדיה, נאסרה, עונתה ולבסוף נידונה להוצאה להורג בידי מי שכונה „קאטיס", שאת דמו יצא גייג' לבקש מקץ 30 שנה. גייג' הצטייד באקדח ותיכנן את מעשה הנקם לפרטיו. „מצאתי את ההזדמנות המושלמת להרוג אותו ולא יכולתי... סיום זה אינו הסיום שלו ציפיתי כאשר התחלתי לכתוב. אין בו גמול ושילם. הכאב על רצח אמי תריף כמקודם, והזעם על שרוצחה חי מתגבר מיום ליום". במסעו הפרטי שוחר גייג' עולם מרוחק של מסורות ואמונות וגם הרסנותה של המהפכה, ובמיוחד את אכזריותם של הפרטיזנים הקומוניסטים במלחמת האזרחים ביוון.

ההפקה החדשה של האופרה „פידליו" מאת בטהובן בבית האופרה המלכותי קובנט גארדן בלונדון, שהצגת הבכורה שלה התקיימה בימים אלה, תוארה על־ידי הביקורת בעתונות הבריטית כמחדל וכאסון אמנותיים. „פידליו", במהדורה הנוכחית, מסיימת את תקופת כהונתו, בת 15 השנה, של סר קולין דייוויס כמנהל המוסיקלי של הקובנט גארדן. הביקורת השלילית מתייחסת בעיקר לתרומתו של הבמאי אנדריי סרבאן, שלדברי המבקרים המיט אסון גמור על יצירת המופת של בטהובן, ברעיונות בימוי פשטניים ובלתי רלוונטיים. הביצוע המוסיקלי, לפי הביקורת, היה בחלקו הגדול ברמה מעולה, אולם המנצח דייוויס לא הצליח להציל את ההפקה מכשלון מוחלט. אפילו הקהל המאופק יצא מכליו ובתום תמונת הסיום שהגיעה „לשיא של פרשנות חסרת שחר", הגיב בקריאות בוז וזעם. סרבאן עצמו, שביים בזמנו בהצלחה את „טוראנדוט" של פוצ'יני באופרה הוולשית ובקובנט גארדן, הגיב למבקריו בטענה שכוונותיו לא הובנו כראוי.

יוקרת בית האופרה המפורסם נשמרה בזכות הפקה מוצלחת של „חלום ליל קיץ" מאת בריטן, המוצגת במקביל ל„פידליו" ושהביקורת הרעיפה עליה שבחים למכביר.

ישראל דלעת

לזכרו של קפטן נבחרת יהודי

בולים

מאת אריה לינדנבאום

אם מספר הנצחות בולאיות מהווה אינדיקטור על התייחסות אנטישמית כזו או אחרת, כי אז אפשר אולי לשחרר את האוסטרים מחשד כזה. אוסטריה היא מן המדינות הצועדות בראש רשימת ההנפקות הבולאיות לכבוד אירועים יהודיים או אישים ממוצא יהודי. אומנם רוב הבולים או חותמות־הזיכרון שהונפקו באוסטריה היו בעילה קוסמופוליטית, ללא התייחסות אישית או לאומית, אבל בסך הכל הופיעו שם הרבה פריטים שנמצאת בהם „הנקודה היהודית".

רק בשבוע שעבר הזכרתי שני פריטים אוסטריים בעלי עניין יהודי אך הנה, השבוע, קיבלנו חותמת חדשה, שהוקדשה ליהודי, קפטן נבחרת הכדורגל האוסטרית. האיש, הוגו מייזל, נולד בעיר בראונאו, העיר בה נולד היטלר ימ"ש. עתה, 50 שנה אחרי מותו של מייזל, יזמו בני העיר בראונאו הנצחת שמו של מייזל בחותמת־דואר מיוחדת. מייזל היהודי הופיע, איפוא, בחותמת אוסטרית, בעיר הולדתו של הצורר היטלר.

בין השנים 25–36 היה הוגו מייזל קפטן הנבחרת הלאומית האוסטרית. הוא נפטר ב־1936 ואילו אחיו, שחי אחריו, הצליח לצאת את אוסטריה לפני הכיבוש הנאצי והיה עיתונאי ספורט בבריטניה.

מדינות לנסיך אנדריו

מבצע בולאי חדש צפוי בשבועות הקרובים לרגל נישואיו של הנסיך אנדריו, בנה השני של הוד מעלתה המלכה אליזבת השניה, מלכת בריטניה. יש להניח שכל חבר העמים הבריטי יצטרף למבצע, אך לפי שעה, הודיעו על הנפקות 12 טריטוריות נוסף לבריטניה עצמה, שתוציא כבר ב־22 ביולי סידרה בת שני בולים בציור זהה. בבול – הנסיך אנדריו ובחירת ליבו העלמה פרגוסון.

12 המדינות שהצטרפו למבצע הודיעו על הנפקה אחידה של שלושה בולים וגליון זיכרון בכל מדינה. התמונות שנבחרו לבולים וגליונות הזיכרון שונות מעט בכל מדינה. ואלה 12 המדינות: אנטיגואה וברבודה, איי קייקוס, דומיניקה, גמביה, גרנדה, גרנדה וגרנדינים, איי מלדיב, ליסוטו, רדונדה, סיירה ליאונה, איי טורקס וקייקוס, אוגנדה.

ההתונה המלכותית תהיה ב־23 ביולי וראשוני הבולים יופיעו כבר ב־22 ביולי. בית המלוכה הבריטי יעלה השנה הרבה כסף לא רק לאזרחי בריטניה, אלא גם לחובבי הבולים בעולם כולו, שכן זה אחר זה צצים אירועים מלכותיים שהעולם כולו חפץ ביקרם ו... מנפיקים עבורנו, הבולאים, שפע בולים ולא במחירי „מציאה". אין כל ספק שלתריסר המדינות תצטרפנה עוד תריסר וזאת כמובן, אחרי הולדתה ה־60 של המלכה אליזבת השניה ויום ההולדת ה־80 של המלכה האם.

כזאת היתה אנה־מריה

אנה־מריה נולדה לפני 150 שנה ולולא החלום שחלמה, ספק אם היינו בכלל מזכירים אותה עכשיו. באחד הבקרים של שנת 1800 היא התעוררה אחרי חלום נבואי בו ראתה בני אדם סביב מיטתה, בני כל הגזעים, קוראים לה „אמא" ובת קול תרזה הקדושה, לוחשת לה שאלה הם ילדי אלוהים המבקשים את הגנתה...

מאז החלה אנה־מריה לדאוג ולטפל באנשים מעבר לים. ב־1807 כבר נתקבצו סביבה מתנדבות לעבודת האלוהים ותחת חסות מסדר תרזה הקדושה ובעזרת כספי אביה, בלשאצר, זכו לבניית מגור למענן. בנות רבות החלו מצטרפות למשימה, משכנן הועתק לפאריס ותוך זמן לא רב הוקמו הרבה בתי־ספר ובתי יתומים ברחבי צרפת.

ב־1816 הגיעה שעתה הגדולה של אנה־מריה, כאשר שר בממשלת המלך לואי ה־17, פנה אליה והציע לה להקים בתי־חולים ובתי־ספר במושבות צרפת שמעבר לים. בעבור שנה הגיעו בנות המסדר לגויאנה הצרפתית, האי מרטיניק, וגוואדלופ, ותוך זמן קצר הקימו מפעלי חינוך ובריאות בכל מושבות צרפת באפריקה ודרום אמריקה.

גולת הכותרת במפעלה של אנה־מריה היתה שחרור העבדים בגויאנה הצרפתית, רעיון למענו לחמה 10 שנים.

אנה־מריה נפטרה בפאריס, אליה חזרה בחוסר רצון, ב־15.7.1851. בולים לזכרה הופיעו בטרינידד וטובגו. (3).

תשובות

לחנן שימסן, הוד השרון – את הירחון הישראלי לבולאות ניתן להשיג באמצעות העמותות המקומיות. בפתח תקוה ליד מועצת הפועלים, פועל חוג בולאי ונוכל להשיג שם את הירחון.

למרק ליבמן, קיבוץ בית חרוב – את בקשתך העברנו למערכת הירחון הישראלי לבולאות.

לשופט א. הרמן, חיפה – רדונדה אכן איננה מדינה, כדבריך, אך זה זמן מה שהיא מנפיקה בולי־דואר אף־על־פי שאין, אולי, באי תושבים כלל וכלל והמדיניות נקבעת ע"י אנטיגואה.

לא. קבצ'ובסקי, פתח־תקוה – הבול הצפוי בשוודיה שיוקדש ל„שלום בעולם", מראה כלי זין ועל־ידית, אבל לא לפי דברי הנביא ישעיהו „וכתתו חרבותם לאתים". הבול יופיע ב־18 באוקטובר השנה.